

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik-podjetnik.si

INTERVENTNI ZAKON:

Ukrepi pomoči za vse!

Aktualne informacije o ukrepih za omilitev posledic koronavirusa spremljajte na spletni strani www.ozs.si in FB profilu www.facebook.com/OZSsi

Poskrbite za varnost pri delu na daljavo.

Zavarovanje kibernetске zaščite za podjetja

Osnovna kritja zavarovanja:

- **odziv na incident** (kritje stroškov svetovanja, pravnih stroškov ...),
- **stroški ponovne vzpostavitve podatkov in programske opreme,**
- **odgovornost za kršitve zaupnosti in zasebnosti** (odškodninski zahtevki tretjih oseb),
- **odgovornost za omrežno varnost** (odškodninski zahtevki tretjih oseb).

Ukrepi pomoči za vse

Epidemiološka slika se je končno izboljšala, konec maja pa smo vstopili v težko pričakovano zeleno fazo. Sprostile so se vse storitvene dejavnosti, celo industrija srečanj. Vendar pa še vedno ostajajo v veljavi določene omejitve.

Večkrat sem poudaril, da bo okrevanje malega gospodarstva, zlasti storitvenih dejavnosti, dolgotrajno in zahtevno. Zato smo v OZS oblikovali nabor ukrepov, ki bi jih bilo treba vključiti v interventni zakon. Naša prva zahteva, ki jo ponavljamo že vseskozi, je, da se povrne izguba prihodkov podjetjem, ki so bila z odlokom zaprta oziroma so poslovala omejeno. Druga zahteva je, da se pripravi izhodna strategija za pomoč panogam, ki so bile najbolj prizadete. Med ključnimi zahtevami pa so še kritje regresa za leto 2021 za vse najbolj prizadete dejavnosti in uvedba nižje stopnje DDV-ja za storitve v gostinstvu in turizmu.

V OZS pa še vedno vztrajamo tudi pri zahtevi, da podjetjem ne bi bilo treba vračati državne pomoči – ta znesek naj namenijo za nagrade zaposlenim in za razvoj podjetja. Prav tako naj se podaljšajo vsi ukrepi do konca leta 2021. Vsi naštetni ukrepi obenem predstavljajo tudi prvi sklop letošnjih zahtev slovenske obrti in podjetništva, ki jih je Upravni odbor OZS potrdil na majski seji.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je na začetku tega meseca predstavilo osnutek interventnega za pomoč gospodarstvu in turizmu, ki naj bi ga vlada sprejela v kratkem. Ministrstvu smo zato že poslali naše pripombe, želimo pa si, da bi bili ukrepi pomoči deležni vsi subjekti, ki so bili z odlokom zaprti ali omejeni.

Seveda pa bomo morali začeti reševati tudi druge probleme gospodarstva, ki niso povezani s covidom in ki tudi v času epidemije niso kar izginili. Nerešeni tako ostajajo problem regresnih zahtevkov, nefleksibilnega trga dela, ostaja pa tudi naša zahteva po spremembi dohodninske lestvice in znižanju prispevkov. Borimo se tudi za to, da bi skrajšali čas nadomestila za bolniško odsotnost, ki gre v breme delodajalca. To po naši oceni predstavlja za delodajalce dodatne stroške, kar je v tem težkem obdobju še dodatna ovira na poti k ponovnemu zagonu gospodarstva. Obenem pa v OZS želimo, da Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v primeru dolgotrajnih bolniških odsotnosti nad 30 dni izplača denarno nadomestilo direktno zavarovancu, ne pa, da je to sprva breme delodajalca, ki nato več mesecev čaka na povračilo s strani zavoda.

Naše stališče glede ukrepov pomoči je preprosto – dokler veljajo omejitve pri poslovanju, toliko časa morajo veljati tudi ukrepi pomoči. Nismo namreč sami krivi, da smo morali biti zaprti ali posloovati omejeno, posledica česar so tudi finančne izgube. Srčno pa si želim, da bomo kmalu v fazi, ko ne bomo potrebovali nobene pomoči več in bomo lahko nemoteno delali, zaposlovali ter skrbeli za razvoj naših podjetij. Prepričan sem, da bomo dočakali tudi ta dan.

Srečno!

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik L, številka 6, junij 2021

Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:

Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Trženje: Maja Djordjevič, tel. 01 58 30 801

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in

prprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Sirk,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

Že od leta 1969

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

AKTUALNO

4-11

IZ OZS

12-26

PODJETNO

28

OBRTNIKOV SVETOVALEC

31

SEKCIJE

56-61

OOZ

62-69

SEJMI IN POSLOVNA SREČANJA

70-71

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

72-73

NAŠI ČLANI

74-76

OBRTNIKOVA BORZA

78-80

NASLOVNICA
bigstock

V podjetju Marovt kujejo prihodnost

Predsednik OZS Branko Meh in direktor Danijel Lamperger sta minuli mesec obiskala podjetje Marovt v Stranica.

Glavna dejavnost podjetja s 50-letno tradicijo je visokokakovostno kovanje, izdelava in obdelava odkovkov ter izdelava stružnih delov za najprestižnejše vodilne blagovne znamke v izjemno zahtevni avtomobilski industriji. **stran 12**

OBRTNIKOV SVETOVALEC

31

Pridite na že 6. Festival kamna!

Na festivalu, ki je namenjen ohranjanju kulturne dediščine, starim obrtem, vrhunskim rokodelskim spretnostim in prenosu znanj na mlajše generacije, se vse vrsti v prvi vrsti okrog kamna, ki ga na Krasu že stoletja uporabljajo kot osnovni material, iz katerega kamnoseki izdelujejo svoje številne mojstrovine. Letošnji festival je že šesti po vrsti, s svojim razvejanim programom pa bo potekal od 25. do 27. junija 2021. **stran 60**

Upravni odbor OZS potrdil letošnje zahteve

Člani Upravnega odbora OZS so na majski seji potrdili letošnje zahteve slovenske obrti in podjetništva, ki obsegajo rekordnih 170 zahtev. Med osrednjimi so povračilo izgube prihodkov, kritje regresa za leto 2021, znižanje stopnje DDV za storitve gostinstva in turizma, podaljšanje vseh ukrepov do konca leta in oblikovanje finančnega instrumenta za okrevanje po epidemiji. **stran 4**

Končno le korona financiranje za prevoznike

Zagotovila, da bo država oblikovala 35 milijonov evrov težak sklad financiranja za pomoč prevoznikom, smo objavili pred natanko enim letom, zakon o interventnih ukrepih je nato sklad predvidel, (pre) dolgo pa je trajalo, da je prišlo tudi do potrditve vlade in s tem popisa pogodbe med Ministrstvom za infrastrukturo in SID banko. Financiranje pri SID banki je na voljo za to pa sta zaslužni obe stano- vski organizaciji prevoznikov. **stran 57**

UPRAVNI ODBOR OZS POTRDIL LETOŠNJE ZAHTEVE SLOVENSKE OBRTI IN PODJETNIŠTVA

V letošnjih zahtevah tudi interventni ukrepi

Člani Upravnega odbora OZS so na majski seji potrdili letošnje zahteve slovenske obrti in podjetništva, ki obsegajo rekordnih 170 zahtev. Med osrednjimi zahtevami so povračilo izgube prihodkov podjetjem, ki so bila v času epidemije zaprta ali omejena pri poslovanju, kritje regresa za leto 2021 za najbolj prizadete panoge, znižanje stopnje DDV za storitve gostinstva in turizma, podaljšanje vseh ukrepov do konca leta in oblikovanje finančnega instrumenta za okrevanje po epidemiji.

»**K**er je malo gospodarstvo močno prizadela epidemija covid-19, se prvi sklop letošnjih zahtev nanaša na interventne ukrepe. Ne smemo pa pozabiti na druge pereče probleme, ki v času epidemije niso kar izginili. Obrtniki in podjetniki tako še vedno dobivajo zahtevke za plačilo regresnih zahtevkov v primeru nesreče pri delu, še vedno pa ostajajo problemi na trgu dela, davčnem, zdravstvenem področju. In tudi te probleme je treba začeti reševati,« je na seji poudaril **predsednik OZS Branko Meh.**

Prvi sklop zahtev tako obsega interventne ukrepe, s katerimi bi pomagali najbolj prizadetim panogam. OZS zahteva, da se povrne izguba prihodkov podjetjem, ki so morala biti zaprta oziroma so poslovala omejeno. Druga zahteva je, da se pripravi izhodna strategija za pomoč panogam, ki so bile najbolj prizadete. Oblikovati je treba finančni instrument za okrevanje, ki bo zagotavljal bistveno daljšo ročnost financiranja investicij (sprememba pogojev ročnosti, obrestne mere). Med zahtevami so še kritje regresa za leto 2021 za najbolj prizadete dejavnosti in uvedba nižje stopnje DDV (5 %) za storitve v gostinstvu in turizmu. OZS še vedno vztraja tudi pri svoji zahtevi, da podjetjem ne bi bilo treba vračati državne pomoči, ta znesek pa naj namenijo za nagrade zaposlenim in za razvoj podjetja. Prav tako naj se podaljšajo vsi ukrepi do konca leta 2021.

Drugi sklop sestavlja niz zahtev, ki so razvojno naravnane in namenjene

dvigu konkurenčnosti malega gospodarstva. V prvem delu se dotikajo trga dela. Določiti je treba nov odpovedni razlog (redefinicija odpovednega razloga), ustanoviti sklad za odpravnine delavcem in paritetni sklad za gradbeništvo. Še vedno pa ostaja nerešena dolgoletna zahteva zbornice, da bi bili tudi obrtniki upravičeni do polne pokojnine v primeru nadaljevanja dejavnosti po upokojitvi.

Na področju zdravstvenega sistema ostaja zahteva po drugačni ureditvi regresnih zahtevkov zavodov do delodajalcev v primeru nesreče pri delu. Nadomestila v času bolniške odsotnosti, ki so v breme delodajalca, naj se skrajšajo na 20 koledarskih dni. Obenem pa naj ZZS iz-

plača denarno nadomestilo neposredno zavarovancu. Še vedno pa pričakujemo tudi ureditev področja poklicnih bolezni v povezavi s celovito prenovo zdravstvenega sistema.

FORUM OBRTI IN PODJETNIŠTVA

Tudi letos bo Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije Zahteve slovenske obrti in podjetništva predstavnikom vlade in širši javnosti predstavila na Forumu obrti in podjetništva. Predvidoma bo to na začetku septembra, dogodek pa bo združen s podelitvijo priznanj za obrtnika in podjetnika leta ter najstarejšega obrtnika leta 2020, ki jih zbornica zaradi epidemije lani ni mogla podeliti.

Na področju davčnega sistema OZS zahteva uvedbo znižane stopnje davka od dohodkov pravnih oseb za mala podjetja. Ostaja tudi zahteva po spremembi dohodninske lestvice in znižanju prispevkov. Uvede naj se nižja stopnja DDV za osebne storitve s pretežnim deležem ročnega dela ter za izdelke domače in umetnostne obrti.

Na področju izobraževalnega sistema OZS zahteva učinkovitejši sistem poklicnega izobraževanja in izobraževanja odraslih. Zagotoviti je treba sredstva za sofinanciranje mojstrskih izpitov.

Peta skupina zahtev pa se dotika poslovnega okolja. Prva zahteva OZS je ustanovitev ministrstva za malo gospodarstvo. Med zahtevami na tem področju so še sprememba metodologije za izračun omrežnin in zmanjšanje administrativnih obveznosti na področju odpadkov in embalaže. Odpravijo naj se administrativne ovire pri čezmejnem izvajanju storitev in zagotovi finančno pomoč prevzemnikom družinskih podjetij. Ostaja tudi zahteva, da se uvede enotna položnica za vse kolektivne organizacije (SAZAS, ZAMP in IPF) in da se najde rešitev za sistemsko financiranje reprezentativnih zbornic.

Letošnje zahteve slovenske obrti in podjetništva obsegajo več kot 170 različnih zahtev, kar je največ doslej.

Gostinci še vedno čakajo interventni zakon

Na seji UO OZS so člani obravnavali tudi problematiko v gostinstvu in turizmu. »Ministra za gospodarstvo pozivamo, da skliče strokovni svet in predstavi vsebino interventnega zakona, pa se to kar ne zgodi. Sprejemanje tega zakona tako spremljamo zgolj prek medijev, kar je za nas nesprejemljivo. Ta zakon zagotavlja obratna sredstva in sredstva za izplačilo regresa, ki so za panogo nujno potrebna. Panoga je bila zaprta več kot osem mesecev, zato tega denarja v gostinstvu in turizmu ni,« je pojasnil **Blaž Cvar, predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS**. Da bi morali pri oblikovanju interventnega zakona sodelovati tudi ključni deležniki, so menili tudi drugi člani UO OZS.

MIRA ČREŠNAR

NAJ ZAHTEVE SLOVENSKE OBRTI IN PODJETNIŠTVA 2021

I. SKLOP - INTERVENTNI UKREPI (COVID-19)

1. Povračilo izgube prihodkov podjetjem, ki so morala biti zaprta oziroma so poslovala omejeno
2. Priprava izhodne strategije za pomoč panogam, ki so bile najbolj prizadete (nižji DDV, enkratni dodatek)
3. Oblikovanje POST COVID finančnega instrumenta za okrevanje in ki bo zagotavljal bistveno daljšo ročnost financiranja investicij (sprememba pogojev ročnosti, obrestne mere)
4. Kritje regresa za leto 2021 za najbolj prizadete dejavnosti
5. Znižanje stopnje DDV za storitve gostinstva in turizma (5 %)
6. Vložitev zahtevkov za pridobitev pomoči za pretekla obdobja
7. Vračilo državne pomoči naj se nameni za nagrade zaposlenim in razvoj podjetja
8. Podaljšanje vseh ukrepov do konca leta 2021

II. SKLOP: TRG DELA

1. Določiti nov odpovedni razlog (redefinicija odpovednega razloga)
2. Uvedba sklada za odpravnine delavcem
3. Ustanovitev paritetnega sklada za gradbeništvo
4. Odprava previsokih glob, ki niso sorazmerne s prekrškom ter višje kazni za opravljanje neregistriranega dela
5. Polna pokojnina in nadaljevanje dejavnosti

ZDRAVSTVENI SISTEM

1. Drugačna ureditev regresnih zahtevkov zavodov do delodajalcev v primeru nesreče pri delu
2. Nadomestila v času bolniškega staleža naj se skrajšajo na 20 koledarskih dni
3. ZZZS naj sam obračuna in izplačuje denarno nadomestilo neposredno zavarovancu
4. Ureditev poklicnih bolezni v povezavi s celovito prenovo zdravstvenega sistema

DAVČNI SISTEM

1. Uvedba znižane stopnje davka od dohodkov pravnih oseb za mala podjetja
2. Sprememba dohodninske lestvice in znižanje prispevkov
3. Uvedba nižje stopnje DDV za osebne storitve s pretežnim deležem ročnega dela ter za izdelke domače in umetnostne obrti

IZOBRAŽEVALNI SISTEM

1. Učinkovitejši sistem poklicnega izobraževanja in izobraževanja odraslih
2. Zagotovitev sredstev za sofinanciranje mojstrskih izpitov

POSLOVNO OKOLJE – ODPRAVA ADMINISTRATIVNIH OVIR

1. Ustanovitev ministrstva za malo gospodarstvo
2. Sprememba metodologije za izračun omrežnin in zmanjšanje administrativnih obveznosti na področju odpadkov in embalaže
3. Odprava administrativnih ovir pri čezmejnem izvajanju storitev
4. Finančna pomoč prevzemnikom družinskih podjetij
5. Plačilo nadomestila za avtorske pravice za vse kolektivne organizacije (SAZAS, ZAMP in IPF) preko skupne položnice
6. Sistemsko financiranje reprezentativnih zbornic

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Do ukrepov pomoči naj bodo upravičeni vsi, ki so bili zaprti ali omejeni

Interventni zakon predvideva ukrepe pomoči zlasti za panogi gostinstva in turizma, vendar pa na hude stiske opozarjajo tudi predstavniki drugih panog. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki združuje 30 različnih panožnih sekcij, je zato na MGRT poslala pripombe na interventni zakon z željo, da bi bili do ukrepov upravičeni tudi ostali subjekti, ki so bili v času epidemije več mesecev z odlokom zaprti ali omejeni.

»Zavedati se moramo, da so bile v epidemiji prizadete tudi ostale panoge, ne le gostinstvo in turizem. O veliki poslovni škodi nam sporočajo čistilci, mali trgovci, frizerji, kozmetiki, tekstilci in drugi. Ukrepi pomoči v interventnem zakonu naj zato veljajo za vse prizadete panoge, ki so bile zaprte ali omejene več kot tri mesece,« poudarja **predsednik OZS Branko Meh.**

Financiranje regresa

Upravičenci do sofinanciranja regresa bi morali biti vsi, ki jim je bilo poslovanje onemogočeno ali bistveno oteženo najmanj tri mesece v letu 2021. Predlagamo tudi, da se zadnji rok za izplačilo regresa v letu 2021 prestavi na 1. 11. 2021 tudi za delodajalce, ki jih ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti in se soočajo z likvidnostnimi težavami, ki so posledica epidemije.

Prav tako naj se povrne nadomestilo za izpad prometa ter 100-odstotno nadomestilo za čakanje na delo doma oz. bruto II. Predlagamo tudi, da se sredstva povrnejo neposredno delavcu z namenom, da delodajalec ne zalaga svojih sredstev in nato čaka na povrnitev s strani države.

Milejši pogoji za upravičence do dodatne pomoči

V OZS pozdravljamo podaljšanje ukrepa izredne pomoči v obliki mesečne-

ga temeljnega dohodka. Ne strinjamo pa se s pogoji glede upada prihodkov, ki določajo upravičenost do dodatne pomoči. Upravičenci do dodatne pomoči naj bodo že tisti, ki jim je promet upadel za 50 odstotkov. Do pomoči naj bodo upravičene tudi osebe, ki so davčni dolžniki postali zaradi posledic epidemije (torej je dolg nastal po 13. 3. 2020).

Še vedno pa smo mnjenja, da podjetjem ne bi bilo treba vračati državne pomoči, če so ta poslovala uspešno. Ta sredstva naj podjetja raje namenijo v raziskave in razvoj ali za nagrade zaposlenim.

Pomoč v obliki enkratnega dodatka za turizem

Predlagamo, da se ukrep razširi na vse dejavnosti, ki jim je bilo poslovanje onemogočeno ali oteženo vsaj tri mesece v letu 2021. Upošteva naj se izpad prometa v višini 10 %, saj bi pogoj 70 % zajel le nekaj posameznikov. 70-odstotni izpad prometa v letu 2021 glede na leto 2019 namreč predpostavlja, da subjekt v letu 2021 sploh ni posloval osem mesecev in pol.

Podaljšanje obstoječih moratorijev kreditov vsaj do aprila 2022

Ker poslovanje mnogih še ni na ravni pred epidemijo in najbrž še nekaj časa ne

bo, predlagamo podaljšanje moratorijev kreditov do aprila 2022. Banke namreč svojim komitentom, ki želijo podaljšati kredite, odgovarjajo, da brez zakonodajne podlage tega ne morejo zagotoviti.

Dodatni predlogi OZS

OZS je sicer predlagala še dodatne ukrepe, ki bi jih bilo treba umestiti v interventni zakon. Podaljša naj se veljavnost pogodb za posebne linijske prevoze, skrajša naj se plačilne roke za prevozne storitve (prevoz potnikov), s čimer se bo avtoprevoznikemu sektorju zagotovila likvidnost, hkrati pa bo znatno pripomogla k hitrejšemu okrevanju tega sektorja.

V OZS predlagamo tudi podaljšanje ukrepa kritja fiksnih stroškov do 31. 12. 2021. Upravičenci do ukrepa naj bodo zavezanci, ki so imeli registrirano dejavnost najmanj od 1. 3. 2021. Določi naj se kasnejši rok za izplačilo odpravnine oz. plačilo v več obrokih, saj imajo številna podjetja težave z likvidnostjo. Ukrepi aktivne politike zaposlovanja in ukrepi pomoči po interventnih zakonih naj se ne izključujejo. Povrne naj se tudi škoda zaradi odpisa blaga v dejavnostih, ki so bile zaprte (hrana, cvetje, sezonska oblačila itd.). Predlagamo tudi, da država povrne stroške testiranja za napotene delavce.

MIRA ČREŠNAR

Gostinci pričakujejo več od interventnega zakona in pozivajo k odpravi neživljenjskih pogojev

Panogi gostinstva in turizma sta zagotovo med najbolj prizadetimi panogami zaradi epidemije covid-19, zaprti sta bili več kot osem mesecev. Tako krovna organizacija kot naša sekcija za gostinstvo in turizem sta si zato več mesecev prizadevali za sprejetje interventnega zakona, ki bo panogama zagotovil pravočasno pomoč. Obenem pa smo vlado in stroko večkrat pozvali k takojšnji odpravi neživljenjskih pogojev, saj so ti strožji kot denimo na Hrvaškem.

»V gostinstvu in turizmu že več tednov čakajo na obljubljenе ukrepe pomoči v interventnem zakonu. Če ga ne bodo kmalu dočakali, bo izplačilo letošnjih regresov v panogi pod velikim vprašajem,« je še pred predstavitvijo osnutka zakona poudaril **predsednik OZS Branko Meh.**

Vlada je delno prisluhnila pobudam sekcije in zbornice ter v interventnem zakonu predvidela kritje regresa in delno povračilo fiksnih stroškov. Ni pa upoštevala predlogov za začasno znižanje DDV ter za povračilo za izpad prometa. »Ugotavljamo, da je zmanjkalo posluha za naš predlog začasnega znižanja DDV iz 22 % oziroma 9,5 % na 5 %, za katerega ocenjujemo, da bi pomembno pomagal panogama ob vnovičnem zagonu. Doslej se je za ta ukrep odločilo vsaj osem držav EU, mi pa žal ne. Nezadovoljni smo tudi s pogoji, ki določajo upravičenost do povračila za izpad prometa. 70-odstotni izpad prometa v letu 2021 glede na leto 2019 namreč predpostavlja, da subjekt v letu 2021 sploh ni posloval osem mesecev in pol. To je nemogoč pogoj, ki naslavlja peščico posameznikov, sistemsko pa ne rešuje ničesar,« je po pregledu osnutka zakona opozoril **Blaž Cvar, predsednik sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS.**

V sekciji so prepričani, da je treba ukrepe pomoči zagotavljati toliko časa, dokler bodo veljale omejitve, kot so PCT za vstop v notranjost, razdalja med mizami, število oseb za isto mizo itd.

Sekcija pozvala vlado k odpravi neživljenjskih pogojev

Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS je na začetku junija ponovno pozvala vlado in stroko, da odpravita neživljenjske pogoje za gostinstvo in turizem, kot so denimo omejitve štirih oseb za isto mizo, PCT pogoj, razdalja med mizami. Ti pogoji namreč povzročajo poslovno škodo in nerentabilno poslovanje v gostinstvu in turizmu.

»Glede na to, da so se omejitve sprostile pri kongresnih prireditvah, shodih, menimo, da je čas, da se tudi gostinstvu in turizmu omogoči lažje poslovanje. Ne nazadnje tudi sosednje države sproščajo ukrepe, v Avstriji in na Hrvaškem so denimo zmanjšali razdaljo med mizami, na Hrvaškem pa celo ne velja pogoj PCT za vstop v notranjost gostinskih obratov,« so med drugim zapisali v pozivu, ki so ga na vlado in stroko poslali na začetku junija. V pozivu je sekcija opozorila tudi na odpiralni čas gostinskih obratov, ta je namreč na Hrvaškem do 23. ure, v Avstriji pa bo od 10. junija dalje do 24. ure.

Sekcija obenem meni, da je preverjanje PCT ob vstopu v notranjost lokalov diskriminatoren ukrep za gostince. Namreč, pogoj PCT ni obvezen za vstop v galerije, na vodene vadbe, fitnese, bazene itd. Sekcija še vedno vztraja, da naj bodo pravila in pogoji enaki za vse. »Gostinci nismo drugorazredna panoga,

da bi za nas veljali najstrožji pogoji,« so prepričani v sekciji. Po mnenju sekcije je še vedno pretiran pogoj 3-metrške razdalje med mizami, prav tako pa se zaradi pogoja PCT (preboleli, cepljeni, testirani) marsikdo ne odloči za obisk gostinskega obrata.

Spomnimo, da je vlada na podlagi številnih pozivov OZS in sekcije že sredi maja delno omilila omejitve – podaljšal se je obratovalni čas do 22. ure, za isto mizo je bilo dovoljeno sedeti članom iste družine, odpravili so tudi razdaljo za osebe pri isti mizi.

Neživljenjski ukrepi v gostinstvu in turizmu pa žal še vedno močno omejujejo poslovanje gostinskih in turističnih obratov, zaradi česar se številni še vedno niso odločili za odprtje.

MIRA ČREŠNAR

NADOMESTILA V ČASU BOLNIŠKE ODSOTNOSTI

Breme nadomestil naj na ZZZS preide že po 20 koledarskih dneh

V OZS že več let opozarjamo na problem bremena, ki ga imajo delodajalci s kritjem nadomestil v času bolniške odsotnosti delavca. Po sedanji ureditvi mora delodajalec namreč kriti nadomestilo delavcu za 30 delovnih oziroma 42 koledarskih dni, kar je absolutno predolgo obdobje. Zato smo v OZS pozvali vse poslanske skupine, da podprejo predlog zakonskih sprememb, ki ga je vložila poslanska skupina SAB in ki obenem rešuje dolgoletno zahtevo OZS.

V obravnavi v Državnem zboru RS sta predlog Zakona o spremembah Zakona o delovnih razmerjih in Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ju je vložila poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek. Oba predlagana zakona skrajšujeta čas nadomestila za bolniško odsotnost, ki gre v breme delodajalca.

»Ureditev te problematike je ena od naših osrednjih zahtev, ki jo ponavljamo že od leta 2005. Menimo namreč, da je zdajšnja zakonska ureditev neustrezna,

saj mora delodajalec kriti nadomestila v času bolniške odsotnosti delavca za 30 delovnih oziroma 42 koledarskih dni. To predstavlja za delodajalce dodatne stroške, kar je v tem težkem obdobju še dodatna ovira na poti k ponovnemu zagonu gospodarstva,« je prepričan **predsednik OZS Branko Meh.**

Enaka ureditev naj velja za samozaposlene osebe in družbenike, ki so hkrati poslovodne osebe. Zavedati se moramo, da ima delodajalec že sicer dodatne stroške z reorganizacijo delovnega procesa, nadomeščanjem odsotnega delavca,

zato si tako dolgega obdobja plačevanja nadomestila za delavca v bolniški odsotnosti ne more privoščiti.

OZS tako podpira oba predloga zakona, saj skrajšujeta obdobje, ki je v breme delodajalca, s sedanjih 30 delovnih dni na 20 koledarskih dni. Obenem pa v OZS želimo, da Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) v primeru dolgotrajnih bolniških odsotnosti (nad 30 dni), ki so v breme ZZZS, izplača denarno nadomestilo direktno zavarovancu (ne pa prek refundacije delodajalca).

MIRA ČREŠNAR

Bigstock

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (do 15. 6. 2021)
- Predlog Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (do 18. 6. 2021)
- Predlog Zakona o varstvu potrošnikov (do 24. 6. 2021)
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih (do 24. 6. 2021)
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (do 28. 6. 2021)
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (do 28. 6. 2021)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančni upravi
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah
- Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zelenem javnem naročanju
- Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov
- Predlog Zakona o gostinstvu
- Osnutek predloga Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
- Predlog Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih
- Predlog Zakona o urejanju prostora
- Odredba o spremembah in dopolnitvah Odredbe o določitvi seznama tehničnih specifikacij o postopkih s področja motornih in priklopnih vozil
- Osnutek Uredbe o spremembi in dopolnitvi Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže
- Osnutek Sklepa o določitvi zneska za nadomestilo in za enoto obremenitve za okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže
- Osnutek Pravilnika o spremembah Pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj

- Predlog Uredbe o izvajanju Uredbe EU o medicinskih pripomočkih

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Gradbenega zakona
- Predlog zakona o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije COVID-19
- Predlog zakona o varstvu okolja
- Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo – pogajalska skupina
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti – pogajalska skupina
- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb
- Predlog Zakona spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o čezmejnem izvajanju storitev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu
- Predlog Zakona o debirokratizaciji
- Predlog Zakona o spremembi Zakona o prispevkih za socialno varnost
- Predlog Zakona o nacionalnem demografskem skladu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
- Predlog zakona o spremembah Zakona o delovnih razmerjih

Potresna varnost v podjetju

Prav je, da na tem mestu za vsaj nekaj časa spremenimo temo in ukrepe za varno delo v času epidemije, ki smo jih predstavljali celo zimo, na začetku poletja presekamo s temo, ki je sicer brezčasna, a vseeno vedno prisotna, vzbuja nam strah, potiskamo jo v ozadje, dogaja se drugim, ko pa udari, udari nenadoma, kot strela z jasnega. Govorimo o potresih, teh se moramo ves čas zavedati in biti nanje pripravljeni. Čeprav čutimo le tiste močnejše, se okrog nas dogajajo praktično neprestano, zares nevarni pa so le najmočnejši. S pametnim načrtovanjem gradnje in preventivnim samozaščitnim delovanjem pa se dandanes lahko najhujšim posledicam že kar dobro izognemo.

Slovenija na tektonsko aktivnem območju

Poleg poplav, neurij in recimo še požarov, spadajo potresi med tiste naravne nesreče, ki jih kljub sodobni tehnologiji, še vedno ne moremo predvideti ali napovedati. Slovenija leži na tektonsko aktivnem področju, potresi se dogajajo praktično vsak dan, so pa ti praviloma šibki in jih ljudje praktično ne zaznamo. Vsake toliko se zemlja strese bolj, take potrese čutimo, še bolj poredko pa pride do takega potresa, ki ima tudi rušilno moč.

Pri nas rušilnih potresov k sreči že dlje časa ni bilo, se pa se dobro spomnimo preteklega leta, ko so jih na Hrvaškem v okolici Zagreba, torej zelo blizu nas, doživeli kar precej. Pri nas na srečo večjih posledic ni bilo, kljub temu pa je prav, da osvežimo znanje o tem kako ravnati v primeru potresov.

Zato smo tokrat odprli to temo in se o njej pogovorili z našo zunanjo svetovalko **Katarino Železnik Logar** iz podjetja IVD Maribor, pomagala nas je spomniti na to, kako lahko z dobro preventivo pre-

prečimo hujše posledice potresov in se nanje hitro odzovemo.

Ključni so gradbeni in organizacijski ukrepi

Ena od ključnih nalog podjetja je zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu zaposlenih. Med aktualno tematiko, o kateri naj bi na ravni organizacije komunicirali, je seveda tudi potresna varnost. Zaposleni tretjino dne ali celo več preživimo na delovnih mestih. Med tveganji, ki smo jim izpostavljeni na delovnih me-

stih, je torej tudi potres in z njim poveza- na potresna varnost.

Med ključne preventivne ukrepe pred samim potresom sodijo gradbeni in organizacijski ukrepi. Učinkovita protipotesna gradnja mora temeljiti na doslednem spoštovanju gradbenih predpisov in statični sanaciji objektov. Med organizacijske ukrepe uvrščamo oceno potresne ogroženosti, uvrstitev potresa kot eno od pričakovanih tveganj v delovnem okolju, ocenitev nevarnosti kot so padajoči predmeti, nevarne snovi, varovanje cevodov, določitev varnih mest v objektu in zunaj objekta, poznavanje in skrb za prehodnost evakuacijskih poti ter izobraževanje zaposlenih.

Vsi zaposleni naj bodo seznanjeni z ukrepi v primeru potresa. Priporoča se, da se v sklopu rednih vaj evakuacije obravnava tudi elemente potresne varnosti in različne scenarije, ki se lahko pripetijo v objektu, ne le nevarnost nastanka požara.

Med stalne učinkovite preventivne ukrepe sodi tudi izvajanje rednih pregledov in po potrebi vzdrževanje stavbe. Redno je potrebno skrbeti za sanacijo morebitnih razpok v stropu, stenah ali temeljih. Električni kabli, plinske cevi in napeljave morajo biti brezhibni. Uhajanje plina bi namreč lahko povzročilo nastanek eksplozije in požara med ali po potresu.

Potres v stavbi

Kaj torej storimo, če nas potres preseneti, ko smo v objektu? Zaradi nevarnosti, ki bi lahko nastale med močnim potresom, je priporočljivo, da ljudje stavb takoj ne zapuščajo. Če je potrebno stavbo evakuirati, pa sledite napotkom v nadaljevanju.

Potek evakuacije

Zbirno območje izven zgradbe določite glede na obseg in naravo izrednega dogodka. Potrebna je pozornost pri evakuaciji, saj so potresni sunki, ki sledijo, lahko celo močnejši oz. bolj uničujoči od samega prvega potresa. Zato bodite pozorni na naslednja navodila:

- Če nas potres preseneti v objektu, sprva ostanite v njem. Takoj prekinite dejavnosti. Med potresom ne tecite iz stavbe, ne uporabljajte dvigala ali stopnic in ne skačite skozi okna.

- Zaščito skušajte poiskati pod masivnimi mizami, klopmi, med podboji vrat, na hodnikih se pritisnite k notranjim stenam, zaščitite si glavo.

- Izogibajte se steklenim površinam in zunanjim zidovom.

- Če v času potresa sedite, je priporočljivo do konca tresenja ostati na svojem sedežu in si zaščiti glavo.

- Kadar stojite, si zaščitite glavo in se odmaknite od velikih steklenih površin, električnih naprav, polic s predmeti, ki lahko padejo, in velikih stvari, ki bi se lahko prevrnile.

- Pomembno je, da ne prižigate vžigalic in ne uporabljate odprtega ognja, ob premikih stavbe se lahko kaj hitro zgodi, da morebitne plinske in druge instalacije začnejo puščati.

- V objektih, v katerih se zadržuje več ljudi, je pomembno, da ti ostanejo mirni in se proti izhodnim vratom ne prerivajo, bolje je počakati, da potres mine in šele nato umirjeno zapustiti objekt.

Ob potresu se v stavbah izogibamo tudi zunanjih in predelnih sten, dimnikom iz opeke, večjim steklenim površinam kot so okna, ogledala, steklene omare, police s steklenimi predmeti ipd., velikim omaram ter drugim mestom od koder lahko padejo stropna razsvetljava in težki predmeti.

Potres na prostem

Če nas potres preseneti na prostem pa je priporočljivo, da odidemo na odprt prazen prostor, umaknimo se čim bolj stran od stavb, strmih območij, bregov rek in jezer, vodnih pregrad, dreves, prometnih znakov, reklamnih panojev in semaforjev, svetilk javne razsvetljave, električnih žic, daljnovodov ter drugih napeljav. Poskrbimo torej, da nas morebitne porušitve takih objektov ne morejo poškodovati.

V primeru, če smo zunaj v strnjeno pozidanem območju, kot na primer v mestu, se od stavb ne moremo oddaljiti, zaščito pred padajočimi predmeti kot so strešniki, deli dimnikov, ometa, cvetličnimi koriti in lončki, razbitim steklom in podobno zato poiščimo v bližnjih vratnih odprtinah stavb in poskrbimo za zavaro- vanje glave.

Ukrepi po potresu

Po potresu se umaknemo iz stavbe, potem pa je najprej nujno potrebno preveriti v kakšnem stanju je stavba in njene morebitne poškodbe. V primeru, da že od zunaj opazimo poškodbe konstrukcije stavbe, v objekt nikakor ne vstopamo, temveč počakamo na prihod in oceno usposobljenih strokovnih ekip.

Po potresu se lahko zgodijo številne verižne reakcije, kot so požari, morebitne eksplozije zaradi uhajanja plina, plazovi, poplave, prometne nesreče zaradi uničene infrastrukture in podobno, zato ostanite zbrani, umirjeni in se gibajte še posebej previdno.

Nazaj vstopajte previdno

V kolikor poškodbe konstrukcije stavbe od zunaj niso opazne, nazaj v objekt vstopajte zelo previdno ter v primerni obutvi zaradi morebitnih ruševin, razbitin in podobno. Nujno morate preveriti tudi, če nam ne grozi nevarnost električnega udara ali zastrupitve s plinom, zato čim prej poskrbite za strokovni pregled vodovodne, kanalizacijske, plinske in električne napeljave ter dimnika.

Poškodbe stavbe, opreme in predmetov pa za potrebe prijave škodnega primera, ki bo dogodku sledil ne pozabite tudi dokumentirati in fotografirati.

Pomembne pretekle izkušnje

Pretekle izkušnje nam kažejo, da potresi porušijo ali zelo poškodujejo predvsem starejše objekte. Hude poškodbe lahko utrpijo tudi stavbe, ki so stare le nekaj deset let, a še niso bile zgrajene v skladu s predpisi o potresno varni gradnji.

Manjši potresi praviloma niso tako nevarni, vendar tudi ti povzročajo škodo in preplah. Da bi posledice lahko čim bolj omilili, poskrbite za učinkovito preventivo in navodila zaposlenim ter usposabljanje oseb, ki se nahajajo v objektih.

Za zaključek še enkrat, predlagamo vam, da v podjetju občasno izvedete demonstracijsko vajo ukrepanja ob potresu in drugih nesrečah, ljudje si namreč praktične primere najbolje zapomnimo in če smo z vajo prej postopke dobro poosebili, se bomo v kritičnih trenutkih lažje in bolj pravilno tudi odzvali.

ANTON ŠIJANEC

V podjetju Marovt kujejo prihodnost

Predsednik OZS Branko Meh in direktor Danijel Lamperger sta minuli mesec v družbi predsednika OZS Slovenske Konjice Ivana Furmana in sekretarke zbornice Milene Brdnik obiskala podjetje Marovt v Stranica, ki ga vodita Tomaž in Metka Marovt. Glavna dejavnost podjetja s 50-letno tradicijo je visokokakovostno kovanje, izdelava in obdelava odkovkov ter izdelava stružnih delov za najprestižnejše vodilne blagovne znamke v izjemno zahtevni avtomobilski industriji.

Podjetje Marovt sodi med najhitreje rastoča slovenska podjetja v družinski lasti z več kot 250 zaposlenimi. Njihova avtomatizirana in digitalizirana proizvodnja kovanih izdelkov za najprestižnejše vodilne blagovne znamke v avtomobilski industriji (Daimler-Mercedes, AMG, Renault, Nissan, Volkswagen Group, Lamborghini ...) je ena izmed tehnološko najnaprednejših proizvodnih kovanja v Evropi. S 50 leti izkušenj, kredibilnostjo in zanesljivostjo so prvorazredni dobavitelj (Tier 1/Top Tier) v eni izmed najzahtevnejših svetovnih industrij, v primeru Daimlerja celo razvojni dobavitelj.

»Vodi nas strast do tehnološkega razvoja, vedno želimo biti prvi pri uvajanju novitet. Od nekdaj nas motivirajo zapleteni problemi naših kupcev in veselje ob rezultatih, ko te probleme skupaj uspešno rešimo,« sta o svojem podjetniškem konceptu povedala **Tomaž in Metka Marovt**, ki pa ekipo zaposlenih gradita tako, da bo podjetje dolgoročno poslovalo uspešno, ne glede na vpetost družine Marovt vanj.

Z avtomobilsko industrijo sodelujejo od leta 1989, ko so začeli izdelovati končnik za ročno zavoro. Izkazalo se je, da je kovanje jekla in izdelovanje sestavnih delov avtomobilskih motorjev, ki so zelo obremenjeni, tržna niša, ki jo lahko uspešno zapolnijo.

Čeprav zagotavljanje delov za to industrijo predstavlja večji del proizvodnje podjetja Marovt, so se, zaradi negotovih napovedi v njej, začeli obračati tudi v dru-

Med konkurenčne prednosti podjetja Marovt zagotovo sodi tudi visoka stopnja avtomatizacije in digitalizacije proizvodnje.

ge branže (letalsko, navtično, obrambno in tudi medicino).

Na uspešne in razvojno naravnane člane, kot je podjetje Marovt, so v OZS Slovenske Konjice, kot je povedal njen predsednik **Ivan Furman**, izjemno ponosni, prav tako pa tudi na krovni organizaciji. Predsednik OZS **Branko Meh** je bil ob obisku podjetja v Stranica navdušen in je poudaril, da se v Sloveniji premalo zavedamo pomena uspešnih domačih podjetij. Spregovoril je tudi o delu zbornice med epidemijo in izrazil prepričanje, da je celoten zbornični sistem opravil zelo pomembno delo. Poleg tega pa je beseda nanasla tudi na nekatera odprta vprašanja, ki obrtnikom in podjetnikom predstavljajo veliko težav. Izpostavili so med drugim potrebo po zmanjšanju obsega birokracije, predvsem pri prijavljanju na različne razpise, razbremenitvi deloda-

jalca ob daljših bolniških odsotnostih in ureditev regresnih zahtevkov, s katerimi imajo tudi v podjetju Marovt izkušnje in si želijo, da bi se v prihodnje lahko pred tem na neki način zavarovali.

Tradicija in sodobnost

Temelje podjetju Marovt je pred petdesetimi leti postavil Tomažev oče **Oto Marovt**, ko se je leta 1971 v najetih prostorih v Vitanju začel ukvarjati z izdelavo odkovkov.

Danes podjetje posluje na treh lokacijah, v Stranica, v Ločah in v Slovenski Bistrici. To jim sicer predstavlja velik logistični in organizacijski izziv, a ga uspešno obvladujejo.

Strankam omogočajo uresničitev zahtevnih projektov, saj jim ponudijo celostno storitev od razvoja do izvedbe. Zato sta simulacija kovanja in lastna orodjar-

Predsednik OZS Branko Meh, ki je v družbi direktorja OZS Danijela Lampergerja, Predsednika OOO Slovenske Konjice Ivana Furmana in sekretarke zbornice Milene Brdnik obiskal podjetje Marovt, je bil nad videnim navdušen.

na, ki sta ključni pri doseganju kratkih dobavnih rokov za vzorce, dve izmed glavnih konkurenčnih prednosti podjetja.

Domače rešitve za avtomatizacijo in digitalizacijo

Mednje pa zagotovo sodi tudi visoka stopnja avtomatizacije in digitalizacije proizvodnje. To jim omogoča fleksibilnost in hiter odziv na spremembe na trgu. »Če želiš sodelovati s podjetji, ki so avtomatizirana, vse poteka digitalno, zahteve po kakovosti in natančnosti pa so zelo visoke, se moraš temu prilagoditi,« je dejal Tomaž Marovt in dodal: »Po raziskavah trga, kjer smo skoraj vedno prišli do preveč kompleksnih rešitev ali ugotovitve, da

za konkretno težavo ne obstaja standardna rešitev, smo se odločili, da bomo izkoristili lastno znanje in razvoj. Tako smo razmeroma zgodaj vstopili v industrijo 4.0 in začeli popolno modernizacijo vseh proizvodnih obratov ter proizvodnih procesov.«

Potreba po razvoju in implementaciji zanje primernih rešitev za optimizacijo in avtomatizacijo procesov je pripeljala do ustanovitve dveh novih podjetij Inkolteh, v katerem se ukvarjajo z digitalizacijo proizvodnje, in Mteh, kjer je glavna dejavnost avtomatizacija in robotizacija proizvodnje. Marovt: »Procesi, kjer so prisotne zahteve po moči, natančnosti, hitrosti in neprekinjenemu delovanju, so zelo primerni, da jih posodobimo z upo-

rabo robotov. Tako smo prepoznali svojo proizvodnjo kot zelo primerno in pred desetletjem začeli z intenzivnimi pristopi avtomatizacije. Rezultat dela je trenutno 38 polno aktivnih robotov v naših proizvodnih procesih. Vsi robotizirani procesi so plod lastnega znanja in razvoja, tako smo tudi bolj fleksibilni ter prilagodljivi znotraj samega procesa.«

V svoji proizvodnji uporabljajo robote za najrazličnejše operacije. V največji meri gre za posluževanje CNC-strojev, kjer roboti iz namenskih zalogovnikov jemljejo kose in jih vstavljajo v vpenjalne priprave strojev, v obratni smeri praznijo priprave, izpihujejo ostanke obdelave, emulzij in podobno. Z več kot enim robotom na deset zaposlenih tako že presegajo evropsko povprečje.

Poleg tega, da jim je uspelo v lastno podjetje z lastnim znanjem vpeljati visoko raven avtomatizacije, so zadovoljni tudi zato, ker imajo, v obdobju, ko o nujnosti digitalizacije razmišlja skoraj vsako podjetje, produkt, ki ga uspešno ponujajo tudi trgu.

Uresničujejo cilj »nič napak«

Pomembno je še, da avtomatizacija in tehnološko dovršeni stroji zagotavljajo načelo »nič napak«. Avtomatizacija namreč zmanjšuje človeški dejavnik in zagotavlja, da so vsi kosi obdelani po popolnoma enakem tehnološkem postopku in so podvrženi vsem kontrolam in preizkusom kakovosti. Delež reklamacij je posledično izredno nizek oziroma v skladu s pričakovanimi kupcev.

Ne glede na število robotov človeški faktor v podjetju še vedno igra pomembno vlogo. »Za našimi izdelki stojijo strokovni, pripadni in motivirani zaposleni, brez katerih nikakor ne bi bilo zgodbe o uspehu. Naš tim vedno išče nove izzive, kako delo bolje. Od nekdaj so nas motivirali zapleteni problemi naših kupcev in razveseljevali rezultati, ko smo te probleme uspešno rešili. Pred nami ni nerešljivih problemov – so samo izzivi!« je sklenil Marovt.

EVA MIHELIČ

Glavna dejavnost podjetja je visokokakovostno kovanje, izdelava in obdelava odkovkov ter izdelava stružnih delov za avtomobilsko industrijo.

Krepitev občutkov moči in vpliva za spremembe v obdobjih stresa

Nihče od nas ni imun na stres. Obdobja stresa so za nas lahko neprijetna in naporna, zato smo skozi čas razvili strategije, kako v teh obdobjih čim lažje prebroditi neprijetna čustva in napetosti, ki jih lahko spremljajo. V tem prispevku povzemamo nekaj ključnih spoznanj o stresnih odzivih, ki nam bodo v pomoč v prihodnjih stresnih situacijah.

V prejšnjih prispevkih in na delavnicah, ki jih organiziramo v okviru projekta Star vital, smo že veliko povedali o

tem, da je koristno poznati sebi lastne strategije za spoprijemanje s stresom in tudi, kako razvijamo svoje običajne stre-

sne odzive. Pri tem smo poudarili, da so nekatere strategije za spoprijemanje s stresom za nas koristne (npr. si bolje or-

ganiziramo naše delo, zaradi česar smo bolj pripravljeni na stresno situacijo), druge pa so manj koristne (npr. zaradi stresa pri delu postanemo površni ali odrezavi). V tem prispevku povzemamo nekaj ključnih spoznanj o stresnih odzivih, ki nam bodo v pomoč v prihodnjih stresnih situacijah.

Zdravstvena psihologinja in profesorica Kelly McGonigal v svoji svetovni knjižni uspešnici z naslovom *Druga stran stresa* ugotavlja, da je naše dosedanje razmišljanje o stresu precej nazadnjaško, ter skozi številne primere iz prakse ter psihološke raziskave izpostavlja, da lahko obdobja stresa dojemamo tudi kot priložnost za osebno rast in karierni razvoj.

Stresa se v svojem (poklicnem) življenju ne moremo kar znebiti, lahko pa se izognemo temu, da bi zaradi stresa še dodatno občutili občutke tesnobe, jeze in strahu. Namesto tega lahko v stresnih

obdobjih začnemo zavestno razvijati občutja poguma, sočutne povezanosti, osredotočenost in pozitivno naravnost. Pri tem je ključno, kakšna prepričanja gojimo o stresu in vplivu stresa na naše življenje in zdravje.

Če sodite med tiste, ki brezpogojno verjamejo, da stres škoduje vašemu zdravju, da povzroča številne zdravstvene težave, od navadnega prehlada do bolezni srca in ožilja ter v skrajnem primeru celo prezgodnjo smrt, bo precejšnja verjetnost, da se bodo pri vas skozi čas začeli pojavljati nezaželeni učinki stresa. Kaj pa, če vam nekdo znanstveno utemelji, da je takšno gledanje pomanjkljivo in zastarelo? Bi bili pripravljeni sprejeti izziv, da začnete na vsakdanji stres zavestno gledati kot na nekaj, kar vam je v pomoč, da boste stresni situaciji lažje kos, da se boste lažje povezali z drugimi ljudmi ter da se boste lažje učili ter se razvijali? Sprememba miselnosti ni enkratni dogodek, temveč proces. In dobra novica? Vsakdo lahko z nekaj dela na sebi začne spreminjati svojo miselnost o stresu.

Sedem zakonitosti, ki vam bodo v pomoč pri spreminjanju ustaljenih prepričanj o naravi stresa:

1. Naš običajni odziv ni edini možni odziv na stres. Je samo eden od možnih naučenih odzivov.

2. V delovnih situacijah vsi občasno doživljamo stres. To je mogoče spremeniti le v omejenem obsegu. Stresu ne moremo ubežati.

3. Stres je v določeni meri dober za našo delovno storilnost. Stres torej ni samo negativen dejavnik pri delu. V pomoč nam je, če vidimo stres kot pomočnika, ki nam pomaga ohraniti zbranost, iskati drugačne rešitve, hitro ukrepati ...

4. Kronična izpostavljenost stresorjem na delovnem mestu, ko imamo občutek, da ne bomo več zmogli, je znak, da je treba (še drugače) ukrepati.

5. Za spoprijemanje s stresom smo odgovorni tudi sami. Na voljo imamo številne tehnike in metode. Redna praksa in vztrajnost bosta prinesli dobre rezultate.

6. Na svoje ravnanje, ko se soočamo s stresom, torej imamo vpliv. Lahko se naučimo novih odzivov na stres.

7. Naša miselnost o (pozitivni ali negativni) vlogi stresa na naše zdravje, učinkovitost in odnose ima najpomembnejšo vlogo pri posledicah stresa. Naučimo se lahko bolj konstruktivne miselnosti o stresu, ki nam bo v pomoč v stresnih situacijah.

DOC. DR. ANA ARZENŠEK,
UNIV. DIPL. PSIH.

Projekt »**Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev**«. Naložbo financirata Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

Pilotno testiranje in usposabljanje za uporabo orodij

Šest partnerjev iz petih evropskih držav navkljub covidnim razmeram nemoteno izvajamo aktivnosti projekta Upskilling lab 4.0 iz programa Erasmus+, ki v ospredje postavlja pomen kompetenc in spretnosti zagonskih oz. start-up podjetij za uspešno povezovanje z večjimi in uveljavljenimi podjetji. Marca smo se partnerji znova preko virtualnega sestanka dogovorili o finalizaciji učnih gradiv in vsebin za usposabljanje, ki bodo prilagojene virtualni in digitalni uporabi.

Dogovorili smo se, da pilotno predstavitev delovanja orodij in usposabljanje za partnerske organizacije izvedemo še pred poletnimi počitnicami. Tako je

inkubator iz Leeuwardna, partner v projektu, konec meseca aprila organiziral virtualno predstavitev dveh digitalnih orodij, ki bosta ob koncu projekta na voljo vsem zainteresiranim podjetjem.

Prvo orodje je namenjeno start-up podjetjem in je zasnovano kot digitalni pripomoček za izdelavo tako imenovanega modela business canvas. Tak model je zvečine predpogoj, ki ga zahtevajo financirerji ali investitorji od start-upov, ki iščejo financiranje in podporo različnih deležnikov. Orodje je zasnovano tako, da uporabnika vodi skozi proces identifikacije in sprotne razlage številnih elementov, ki so sestavni del uspešnega ekonomskega modela.

Drugo orodje je namenjeno večjim podjetjem, tudi korporacijam, ki imajo v svojo poslovno strategijo že vgrajen

element sodelovanja s start-upi in so izrazito inovacijsko naravnani. Orodje jim ponuja različne metodološke napotke in obrazce za dvig ravni inovacijske kulture in sodelovanja.

Na internem usposabljanju smo udeleženci predlagali nekatere izboljšave obeh orodij, predvsem zato, da bosta IT-orodji čim bolj uporabnikom prijazni in jasni za uporabo. Po ponovni izpopolnitvi orodij bosta na voljo tudi podjetjem za širše testiranje. O terminih usposabljanj bodo podjetja pravočasno obveščena preko komunikacijskih kanalov zbornice in bodo za udeležence brezplačna.

LARISA VODEB

Spletno orodje je zasnovano kot digitalni pripomoček za izdelavo tako imenovanega modela business canvas.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Upskilling
Lab 4.0

Da boste z nami še uspešnejši in konkurenčnejši!

Na začetku leta 2021 je podjetje Bisnode prevzela družba Dun & Bradstreet. V prihodnost stopamo kot eno podjetje, kjer smo združili lokalno in globalno strokovno znanje in veščine, da boste z našo pomočjo rasli in uspevali tako na domačem kot na tujih trgih. Našim strankam in poslovnim partnerjem ponujamo širok nabor globalnih podatkov in uvidov, da bodo lažje sprejemali pametne odločitve in tako pridobili še večjo konkurenčno prednost.

Dun & Bradstreet, vodilni svetovni ponudnik poslovnih podatkov in analitike, podjetjem vseh velikosti po vsem svetu omogoča, da sprejemajo boljše odločitve in izboljšajo poslovno uspešnost. Podatkovni oblak družbe Dun & Bradstreet je temelj za hitrejšo iskanje rešitev in hkrati prinaša uvide, ki strankam omogočajo, da zvišajo prihodek, znižajo stroške, zmanjšajo tveganje in preoblikujejo svoja podjetja.

Priporočila za varno in donosno poslovanje podjetij:

• Nove bonitetne in analitične ocene so ključne pri sprejemanju poslovnih odločitev sedanjosti

Gospodarska kriza, ki jo je sprožila epidemija covid-19, je zamajala večletno stabilnost in še povečala vsesplošno nezaupanje na trgu, plačilno nedisciplino ter otežila sklepanje poslov. Ker se tudi vašim dolgoletnim partnerjem lahko zgodi, da zamujajo s plačili ali postanejo nelikvidni, uporabljajte analitične in prediktivne ocene, s pomočjo katerih si lahko ustvarite celotno sliko o kondiciji poslovnega subjekta.

DODATNE UGODNOSTI:

- **BREZPLAČNO** preveri tri podjetja v produktu Bonitete.si
Pišite nam na support.si@bisnode.com s pripisom, katera tri slovenska podjetja želite preveriti in poslali vam bomo BREZPLAČNO BONITETNO POROČILO za posamično podjetje (redna cena takšnega poročila je 40 evrov).
- **25 % POPUST** pri sklenitvi nove naročnine na Bisnode produkte

• Na kaj smo pozorni pri spremljanju obstoječih in potencialnih kupcev in dobaviteljev?

Zaradi spremenljivih razmer priporočamo, da tudi svoje redne stranke redno preverjate in s pomočjo analitične ocene *Failure score* ocenite, kako stabilno poslujejo.

Pri Bisnode Dun & Bradstreet smo ustvarili tudi novo predikativno oceno EPI za boljšo predstavo o plačilnih navadah (potencialnega) partnerja. EPI na podlagi plačilnih navad podjetja in njemu podobnih podjetij pove, kakšno povprečno zamudo lahko pri plačevanju računov pričakujemo v prihodnjih dveh do treh mesecih. EPI najdete v analitični rešitvi GVIN in je edina tovrstna ocena na slovenskem tržišču.

• Bodite pozorni tudi na povezane osebe in povezana podjetja

V sklopu naših Dun & Bradstreet rešitev, ki so namenjene preverjanju skladnosti poslovanja poslovnih partnerjev, so tako na voljo svetovne lastniške povezave, pregled zastopnikov in črnih list, na katerih se lahko pojavijo, identifikacija politično izpostavljenih oseb in podobno.

• Postanite naš poročevalec plačilnih navad!

Podatke o plačilnih navadah podje-

NE OGROŽAJTE LASTNE LIKVIDNOSTI!

Izkoristite ugodnosti, ki jih imetnikom kartice Mozaik podjetnih omogoča družba Bisnode Dun & Bradstreet – zagotovite si **brezplačen dostop do analitičnega orodja** in s tem zmanjšajte tveganja in povečajte uspeh vašega podjetja!

Pokličite nas na številko **01 62 02 714** ali pišite na alja.stepisnik@bisnode.com.

tij pridobimo s pomočjo poročevalcev, ki nam mesečno posredujejo bazo plačanih računov. Dobavitelj saldakontov tako lahko postane vsako podjetje, ki želi poročati plačilne navade svojih kupcev – postanite naš poročevalec plačilnih navad tudi vi.

• Nove poslovne in prodajne priložnosti poiščite na novih oz. tujih trgih

Za podjetja vseh velikosti je danes vse bolj pomembno iskanje novih poslovnih priložnosti, prodajnih stikov in kredibilnih poslovnih partnerjev. Pri doseganju konkurenčne prednosti so jim v pomoč podatki o medpodjetniškem globalnem poslovanju in orodja za iskanje prodajnih stikov doma in v tujini.

DUPOS, 12 LET DELOVANJA

Delovanje društva v 2020 in cilji za letos

Glede na dejstvo, da je delovanje vseh upokojskih društev, tudi našega, že več kot leto dni povsem blokirano zaradi protikoronskih ukrepov, v nadaljevanju navajamo krajše poročilo o delu in načrtih za prihodnje. Morda pa se ob branju kakšen od upokojenih obrtnikov ali podjetnikov tudi odloči, da se nam pridruži.

Poslovno leto smo zaključili pozitivno, brez finančnih obveznosti ob njegovem zaključku. Imeli smo sicer nekaj stroškov zaradi aktivnosti vodstva društva za širitev društva. Ob tem velja poudariti, da so bile vse aktivnosti članov društva opravljene brezplačno, po sklepu upravnega odbora so jim bili izplačani le potni stroški daljših poti po Sloveniji.

Vse to smo zmogli na podlagi denar-

ne pomoči Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (v obliki postavitve društvene spletne strani, ki bo začela še letos) in obrtniškega sklada SOP Ljubljana.

Sicer pa je imel upravni odbor društva lani 14 sej, od tega 8 dopisnih. Imeli smo tudi dopisni občni zbor in nekaj sestankov v živo s kolegi iz Italije, s katerimi pripravljamo pomembno mednarodno srečanje.

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti: dupos.je@siol.net ali po navadni pošti na naslov: **Društvo DUPOS, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.** Sporočite nam svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo. V članstvo vabimo tudi upokojene bivše funkcionarje zbornic, katerim nudimo priložnost, da svoje obsežno znanje in izkušnje pri vodenju zborničnih enot uporabijo tudi za vodenje območnega odbora DUPOS v njihovem okolju.

Letošnji načrti vključujejo **občni zbor društva**, ki bo predvidoma poleti in ga bomo popestrili tudi s kulturnim programom. Poleg tega si želimo realizirati dva, že pripravljena izleta za člane, in sicer si bomo ogledali **nuklearko v Krškem in tovarno Lek v Novem mestu**, tretjega, na območje Maribora, pa še pripravljamo.

Glede na izkušnjo iz prejšnjega leta, bo letošnje poletje verjetno najbolj primerno za izvedbo **mednarodnega srečanja** organizacij iz Slovenije in Italije, ki združujeta upokojene obrtnike in male podjetnike. Srečanje, na katerem se bomo pogovorili o problemih predvsem socialne in pietetne narave, s katerimi se srečujemo doma in tudi drugod v Evropi, bo v Novi Gorici. Ob tej priložnosti želimo vodilne v obeh državah opozoriti na te probleme, da bi lahko ti načrtovali in sprejeli izboljšanje zakonodaje na državnih in evropski ravni.

Če bo precepljenost prebivalstva dovoljevala, bomo letos organizirali tudi posamične **izobraževalne programe** za zainteresirane in oblikovali **kulturne ljubiteljske ustvarjalne skupine**.

Glavna nit delovanja bo vsekakor v smeri ustanovitve **čim več novih območnih odborov** društva po Sloveniji. To bo pomembno tudi z vidika delovanja društva v prihodnje, saj bodo na občnem zboru leta 2022 potekale **volitve za vse funkcije v društvu** in bo zelo pomembno do marca 2022 izpeljati kadrovske postopke še s staro zasedbo funkcionarjev društva.

JOŽE ELSERIČ, PREDSEDNIK DUPOS

2. DAN SLOVENSKEGA LESARSTVA

Evropski trendi in izzivi lesne industrije

Vsredo, 9. junija, bo v Cankarjevem domu v Ljubljani potekal osrednji dogodek letošnjih Dnevov slovenskega lesarstva, ki jih organizira Javna agencija SPIRIT Slovenija skupaj z Direktoratom za lesarstvo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. **Sekcija lesnih strok pri OZS v okviru dogodka pripravlja spletno predavanje** o vplivu pandemije na lesno industrijo in kakšne priložnosti je ta prinesla, o prvih korakih na poti digitalizacije in o tem, kako ravnati v primeru, da imamo opravka z novim izdelkom z napako. Za dogodek so potrebne prijave preko spletne prijavnice, ki je objavljena na www.ozs.si/koledar.

Sicer pa bodo na osrednjem strokovnem dogodku slovenske lesne industrije predstavljeni ključni evropski trendi in izzivi lesne industrije ter evropskega pohištvenega sektorja, skupaj s priložnostmi panoge v okviru zelenega dogovora in načrta za okrevanje in odpornost. Udeleženci bodo lahko prisluhnili govorcem na okrogli mizi z naslovom Priložnosti lesne industrije - Zeleni dogovor in načrt za okrevanje in odpornost, nato pa so organizatorji zanje pripravili dva sklopa predavanj na temo pohištvenega sektorja in lesene gradnje.

Na dogodku bodo podeljene tudi nacionalne nagrade in priznanja za Lesarski presežek leta 2021, do 11. junija pa bo v veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani na ogled tudi promocijska razstava **Čar lesa 2021**.

E. M.

ENERGIJA PLUS

KJER JE PRAVA ENERGIJA DOMA.

KAKŠNA JE ENERGIJA V VAŠEM PODJETJU?

Pridobite ponudbo električne energije in zemeljskega plina, ki bo ustrezala vašemu podjetju.

PREVERITE

Preverite ponudbo električne energije, zemeljskega plina, sončnih elektrarn in ostalih energetskega rešitev. Izberite produkte, prilagojene potrebam vašega podjetja. Čakamo vaš klic ali sporočilo.

02 22 00 662 • prodaja@energijaplus.si • energijaplus.si**POSLOVNI PLUS**

V okviru projekta »Razvoj celovitega poslovnega modela za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih (POLET)« vas vabimo na **SPLETNI POSVET**

VZPOSTAVITEV ZDRAVEGA DELOVNEGA MESTA V ČASU BOJA Z EPIDEMIJO COVID-19

četrtek, 18. junij 2021, od 9.00 do 12.30

Vzpostavitev zdravega delovnega mesta v sodelovanju tako zaposlenega kot delodajalca, še nikoli na tako težki preizkušnji kot zadnje leto.

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Ur. L RS, št. 43/11) delodajalcu nalaga obveznost zagotavljanja varnosti in zdravja delavcev pri delu. V ta namen mora izvajati vse ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu (vzdrževalci, pogodbeniki, čistilni servisi ipd.).

V aktualni situaciji ukrepi, ki jih delodajalec zagotavlja na podlagi obstoječe ocene tveganj delovnih mest praviloma ne zadoštujejo. Zato je potrebno sprejeti in izvajati dodatne ukrepe, s katerimi delodajalci v največji možni meri zagotavljajo varno in zdravo delo delavcem v danih okoliščinah.

V obdobju koronavirusa pa je za podjetja zelo pomembno tudi prepoznavanje psihosocialnih tveganj na delovnem mestu in uvedba strategije za izboljšanje odpornosti in prilagodljivosti organizacije med epidemijo in po njej. Izmenjava izkušenj in dobrih praks je v tem času toliko bolj dobrodošla.

PROGRAM:

9.00 – 10.30 Varnost in zdravje pri delu v povezavi z novo koronavirusno boleznijo

- Zakonske podlage, kdo mora imeti oceno tveganja, kdo pripravlja strokovne podlage?
- Ali potrebujemo dopolnitev ocene tveganja zaradi epidemije?
- Nova tveganja na delovnem mestu, identifikacija nevarnosti v zvezi s SARS CoV-2
- Uvedba ukrepov za zmanjšanje nesprejemljivega tveganja za okužbo in za širjenje okužbe v delovnem okolju
- Določitev potrebnih ukrepov in odgovornih oseb
- Dopolnitev dokumentacije na področju varnosti in zdravja pri delu v zvezi s SARS-CoV-2

mag. Katarina Železnik Logar, IVD Maribor

10.30 – 11.30 Trdoživost organizacij in kolektivov v izzivih epidemije

- So zdravi in motivirani zaposleni samoumevni?
- Tveganja in izzivi za zdravje in dobro počutje zaposlenih.
- Davek negotovosti in sprememb za zaposlene in za njihove vodje.
- Psihosocialni vplivi delovnega okolja na absentizem, prezentizem, zavzetost in delovno uspešnost - kako ukrepati?
- 5 stebrov psihološke odpornosti v Covid časih.

Magdalena Fabčič, univ. dipl. biologinja z dolgoletnimi izkušnjami v farmacevtski industriji, coach po ACTP in poslovni coach (Glotta Nova) ter moderatorica (DMS)

11.30 – 12.30 Predstavitev dobrih praks in razprava (vprašanja in odgovori)

Anisa Faganelj, AMZS d. d.

Podroben program posveta je objavljen na www.svetovanje.si.

Udeležba na posvetu je brezplačna. Zaradi omejenega števila mest je obvezna prijava preko e-prijavnice na omenjeni spletni strani. Prijave sprejemamo do zapolnitve razpoložljivih mest.

Vljudno vabljeni!

Spremljajte zanimive in aktualne informacije s področja aktivnega in zdravega staranja na spletni strani projekta: www.projekt-polet.si.

Prenova članskega sistema in spletnega portala

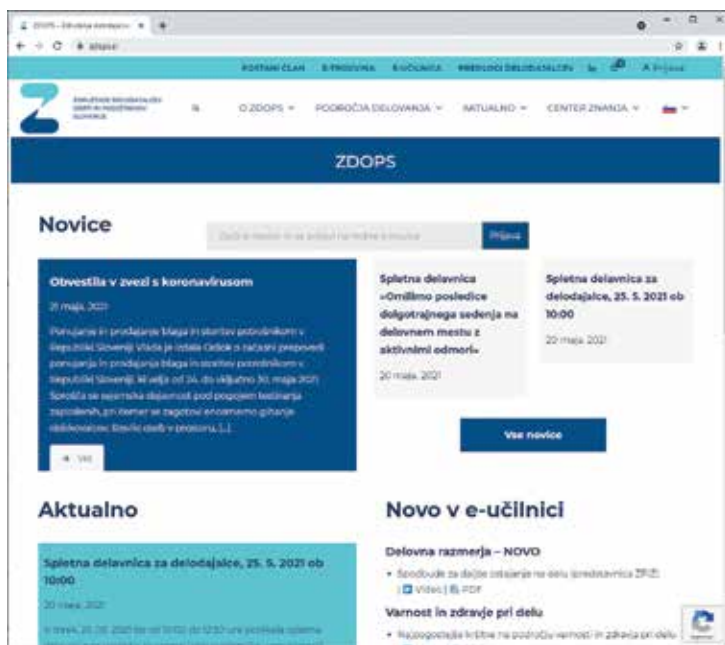
Na seji poslanskega sistema Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS) sredi aprila so poslanke in poslanci obravnavali in sprejeli poročilo o delu ter program dela za letos. Poleg tega so obravnavali tudi prenovno članskega sistema in spletnega portala.

Predsednik skupščine **Janez Šauperl** je vodil četrto sejo skupščine, ki je tokrat potekala video-konferenčno.

V tem in preteklem letu je ZDOPS veliko časa posvetil zagovarjanju interesov malega gospodarstva tekom priprave zakonodajnih in izvedbenih dokumentov vezanih na interventno zakonodajo za blažitev posledic epidemije covid-19. Ta tematika je prevladovala tudi na področju svetovalne dejavnosti članstvu, je povedala generalna sekretarka **Nataša Cvetek**. »Poleg interventne zakonodaje smo oziroma sodelujemo pri pripravi novih zakonov (na primer dolgotrajna oskrba, debirokratizacija), spremembah in dopolnitvah delovne in gospodarske zakonodaje ter strateških dokumentih, kot je Načrt za okrevanje in odpornost. Kljub naporom vseh delodajalskih organizacij ni bilo moč začasno zadržati dviga minimalne plače oziroma doseči višjega sofinanciranja. Zastopamo ureditve, ki omogočajo večjo konkurenčnost malega oz. drobnega gospodarstva, odpravo (dodatnih) administrativnih bremen in preprečitve dodatnih finančnih obremenitev gospodarstva,« je dodala.

Epidemija je začasno ustavila tudi lansko leto začeta pogajanja za sklenitev nove Kolektivne pogodbe za obrt in podjetništvo. Predsednik ZDOPS **Drago Delalut** je povedal, da se pogajanja nadaljujejo po sprostitev ukrepov združevanja.

Poslankam in poslancem je bil predstavljen tudi osvežen logotip ZDOPS, prenovljen spletni portal in sistem obveščanja članov. Spletni portal še vedno vsebuje zaprti del, ki je dostopen le čla-

ZDOPS ima prenovljen spletni portal na naslovu www.zdops.si, do katerega lahko dostopite tudi preko objavljene QR kode.

nom, dodane pa so nove rubrike in možnosti:

- **Spletni uporabniški račun** člana z informacijami o ugodnostih, prenešenih vzorcih, članskem paketu, podaljšanje članstva;
- Spletna **oddaja pristopne izjave** za članstvo in plačilo članarine preko e-trgovine;
- **E-trgovina**, ki omogoča nakup dokumentov s predplačilom ali s plačilno kartico tudi nečlanom (trenutno na voljo 60 vzorcev);
- Spletni obrazec **predlogi delodajalcev**, kot dodatna možnost komunikacije z ZDOPS;
- **Center znanja**, v katerega so umeščene rubrike: **pravna vprašanja** (dosto-

pna le članom), **e-učilnica** (s 54 brezplačnimi e-seminarji) in ZDOPS **e-publikacije**, ki so na voljo tudi za prenos.

Predsednica nadzornega odbora **Angela Menart** je povedala, da so člani odbora podprli predlog prenove članskega sistema, ki članu omogoča izbiro ustreznejše vrste članarine in uvaja aktivno članstvo za obdobje 12 mesecev od dne plačila.

C. T.

**ZDRUŽENJE DELODAJALCEV
OBRTI IN PODJETNIKOV
SLOVENIJE**

DANIELA ŽAGAR – UPOKOJENKA

Dolga leta med kranjskimi obrtniki in podjetniki

Minuli mesec sta se predsednik OZS Branko Meh in direktor Danijel Lamperger zahvalila direktorici OZS Kranj Danieli Žagar za dolgoletno delo v obrtno-podjetniškem zborničnem sistemu.

Predsednik OZS Branko Meh in direktor Danijel Lamperger sta se s simboličnim darilom zahvalila direktorici OZS Kranj Danieli Žagar.

kratsko delo zamenjati za bolj dinamično zaposlitev.

Njen živahen temperament, pozitivna energija, pripravljenost na soočanje z vedno novimi izzivi so prepoznavne osebnostne Žagarjeve, ki so dale pečat številnim zborničnim dejavnostim. Te niso bile ozko usmerjene le na servis kranjskim obrtnikom in podjetnikom, ampak pogosto povezane z lokalnim okoljem, sorodnimi institucijami doma in v tujini, kar pomeni dodano vrednost za vse vpletene.

To, da je Daniela Žagar po novem upokojenka, pa seveda ne pomeni, da bo sedela križem rok, ampak po odslej več časa imela za aktivnosti in projekte, ki so morali zaradi obveznosti, povezanih z delom, doslej počakati.

Povemo naj še, da je na mestu direktorice OZS Kranj Žagarjevo zamenjala Janja Erjavec.

E. M.

Daniela Žagar je na kranjski območni obrtno-podjetniški zbornici preživela kar lepo število let in je bila med sekretarkami oziroma direktoricami z najdaljšim stažem znotraj zborničnega sistema.

Prišla je iz kranjske upravne enote, kjer se je ukvarjala z upravnimi postopki in tudi z izdajo obrtnih dovoljenj. Ko je dobila ponudbo za delovno mesto na zbornici, ni dolgo pomišljala, saj si je želela biro-

NAJAVA DOGODKA

Dan obrtnic in podjetnic bo septembra

Lanski dogodek je bil tako rekoč zadnji pred epidemijo, ki je v organizaciji Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije potekal v živo. Želimo si, da bi vas tudi letos pozdravili na tak način, zato smo dogodek prestavili na jesenski termin. Dan obrtnic in podjetnic bo tako **v sredo**,

8. septembra. V primeru, da razmere srečanja v živo ne bodo dovoljevale, bomo dogodek predstavili na splet.

Spremljajte zbornične medije in e-novice, kjer bodo objavljene vse podrobnosti o dogodku.

E. M.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

You drive, we care.

Ciao Italia!

Skozi Italijo od zdaj
brez ustavljanja na
cestninskih postajah.

DKV BOX EUROPE

www.dkv-euroservice.com/sl

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 29. redni seji Upravnega odbora OZS dne 25. 2. 2021

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA OBRTNIK LETA 2021

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na obrtni način,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. avgust 2021.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA PODJETNIK LETA 2021

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- več kot 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. avgust 2021.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijaviteljenec v lasti več podjetij mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Podjetnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnić, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 29. redni seji Upravnega odbora OZS dne 25. 2. 2021

objavlja RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA **NAJSTAREJŠI OBRTNIK LETA 2021**

**Priznanje »Najstarejši obrtnik leta«
podeljuje zbornica enkrat letno.**

**Kandidate za podelitev priznanja
»Najstarejši obrtnik leta« lahko predlagajo:**

- predsednik zbornice in podpredsednik upravnega odbora zbornice,
- skupščina zbornice,
- upravni odbor zbornice,
- upravni odbor strokovne sekcije zbornice,
- upravni odbor ali predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice.

**Kandidat mora za prijavo na razpis
izpolnjevati naslednji pogoj:**

- članstvo v zbornici.

**Kriterij za izbor »Najstarejšega obrtnika
leta« je:**

- najdaljše obdobje opravljanja dejavnosti.

Izpolnjevanje kriterija se dokazuje s pisnimi dokazili iz katerih je razvidno obdobje opravljanja dejavnosti, ki jih komisiji posreduje predlagatelj.

Rok za prijavo je 31. avgust 2021.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Najstarejši obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

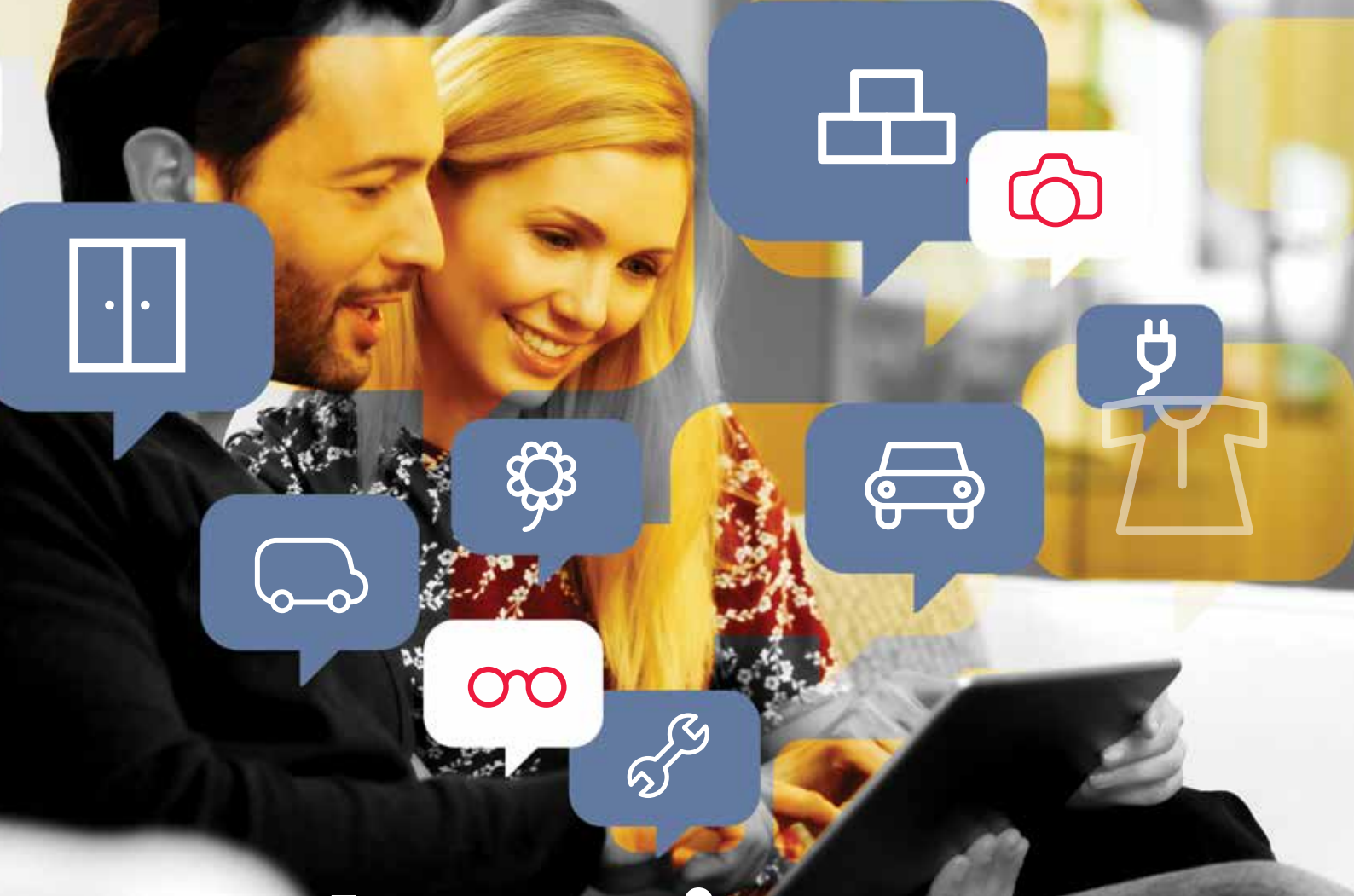
**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

**”POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI.”**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

Ko kupci iščejo ponudbe, naj bo vaša med njimi!

**Kupci oddajajo
povpraševanja preko
portala Moj obrtnik.**

Kot naročnik portala jih lahko pregledate in oddate svojo ponudbo. Kupci vas čakajo!

SOS obrtnik je opcija portala Moj obrtnik, kjer lahko kupci najdejo obrtnike za nujna opravila. Ti so na voljo 24/7. Bi se prijavi mednje?

**Prijavite se še danes na
mojobrtnik.com/postanite-ponudnik**

mojobrtnik.com

info@mojobrtnik.com
T 080 12 42

Moj brtnik
Ponudnik

Še niste

»online«?

Vsi se zavedamo, da je pandemija v zadnjem letu in pol povzročila neverjetno porast spletne prodaje in nas pripeljala do točke, ko poti nazaj ni več. Potrošniške nakupne navade so se spremenile. Hitrost, enostavnost, možnost uporabe mobilnega telefona, tablice ali računalniškega zaslona v udobju doma, dostopnost nakupa štiriindvajset ur, sedem dni na teden, varnost spletnega nakupovanja in, seveda, dostava do domačih vrat, so se dokončno ukoreninile v nakupnih navadah potrošnikov na vseh celinah našega planeta.

In kje ste vi? Še vedno razmišljate, če bi ali ne bi? Odgovor je jasen in enostaven: **NUJNO!** In to **TAKOJ!**

Ujemite zadnji vlak in se s pomočjo

strokovnjakov pridružite toku, ki bo narekoval prihodnost trgovine ter ustvarite privlačno internetno stran in spletno trgovino ter svojemu poslu omogočite

nove poslovne priložnosti in prodajno rast. Vsekakor poiščite nekoga, ki se bo v popolnosti prilagodil poslovanju vašega podjetja.

Kje so torej prednosti oziroma zakaj sta spletna stran in spletna trgovina tako nujni?

Če vas ni na spletu, izgubite prodajo, ne samo spletno

Z ustvarjanjem spletne trgovine se odprejo nove možnosti za promocijo vašega podjetja, kupcem pa novi načini in kanali, kako vas najti in kupiti pri vas. Več kot 70 odstotkov začetnega spletnega iskanja potrošniki izvajajo preko mobilnih telefonov, zato je izjemno pomembno, da sta vaši spletna stran in trgovina oblikovno dobro prilagojeni za mobilne telefone.

Možnost nakupa 24/7

Večina spletnih trgovin kupcem omogoča, da si ogledajo izdelke in se za dokončni nakup odločijo dejansko kadarkoli – podnevi ali ponoči. V hitrem tempu današnjega življenja je to pogosto pozno ponoči, tudi med vikendi in prazniki. To kupcem olajša nakupovanje in takšna dostopnost je velika konkurenčna prednost.

Vam, kot lastniku, pa to dejansko omogoča, da se vaši izdelki prodajajo ves čas, tudi ko je vaša fizična trgovina zaprta, vi pa se medtem ukvarjate z družino ali čim drugim.

Izjemno pomembno je le, da imate dobro urejeno sinhronizacijo evidence zalog v vseh prodajnih kanalih, v katerih poslujete.

Razširjen obseg poslovanja

Fizična trgovina je omejena na prodajo strankam na določenem območju. Spletna trgovina pa vašo prodajo razširi po vsej državi, prodajo pa lahko razširite tudi na nove (tuje) trge, za katere je potrebna predvsem jezikovna prilagoditev. To vam seveda močno razširi bazo strank in potencialne prihodke. Izredno uspešna je tudi povezava med spletno in fizično prodajalno, saj potrošnika zlahka s pomočjo spletnih aktivnosti pripeljete v fizično trgovino, tako da tu nakup lahko prevzame ali ga zamenja. To pa vam omogoči dodatno komunikacijo s potrošnikom in možnost, da svojemu spletnemu nakupu dodate še kak izdelek.

Spoznajte stranke in gradite odnose z njimi, kjer so – na medmrežju

Z dobro optimizacijo iskalnikov bo vaše spletno mesto prikazano med najvišjimi in najboljšimi rezultati iskalnikov, kot je na primer Google. Prav tako vam bo sodelovanje s ponudnikom SEO storitev (Search Engine Optimisation) omogočilo razumeti, na podlagi katerih ključnih besed in terminov vaš ciljni potrošnik išče ponudbo in storitve na internetu. Na podlagi teh informacij lahko nato razvijete spletno strategijo, ki bo vaše spletno mesto izpostavila ustreznim, motiviranim strankam.

Zelo pomembno je tudi komuniciranje in sodelovanje na družbenih omrežjih, kot sta Facebook in Instagram. Sta namreč odlični marketinški kanal za graditev odnosov in zaupanja z obstoječimi in potencialnimi strankami, ko jih z rednimi objavami obveščate o novostih in akcijskih ponudbah, jih vključujete v nagradne igre, občasno vprašate za mnenje ipd. Tudi komentarji, priporočila in ocene lahko močno vplivajo na povečanje prodaje.

Jasnost nakupnega lijaka

V tradicionalni trgovini je skoraj nemogoče slediti, kako pogosto posamezna stranka stopi v fizično trgovino, da pregleda ponudbo, preden se odloči za nakup. Prednost spletne trgovine je, da lahko s pomočjo spletne analitike spremljate in analizirate vsak klik kupca. Preko katerih internetnih poti in kanalov so najpogosteje prišli do vaše spletne trgovine, kaj iščejo v iskalniku, kateri izdelki so največkrat gledani, kaj vse je v njihovih nakupovalnih košaricah in kaj iz njih pred plačilom odstranijo? S pomočjo teh analiz lahko prilagajate in spreminjate vašo prodajno strategijo za uspešnejše poslovanje.

Avtomatizacija in personalizacija

Z zbiranjem in analiziranjem podatkov o vaših kupcih in njihovih prodajnih navadah lahko z avtomatizacijo komunikacije s transakcijskimi e-mailingom redno vzpostavljate in reaktivirate ponovne prodajne priložnosti. Transakcijski mail se sproži za vsakega ustreznega uporabnika posebej in to z vsebino,

ki mu je povsem prilagojena: nagovarja uporabnika, da konča nezaključen nakup, vsebuje izdelke in vsebine, za katere je izkazal zanimanje.

Reaktivacija starega kupca je bistveno cenejša in uspešnejša kot pridobitev novega kupca. Po drugi strani se tudi spletni kupci želijo počutiti posebne in edinstvene. Analize kažejo, da skoraj 80 odstotkov kupcev želi, da podjetja uporabljajo zgodovino njihovih nakupov za pošiljanje novih prilagojenih ponudb. S spletno trgovino lahko izboljšate izkušnjo strank z e-maili po meri in jih navedite z imeni in priimki ter jim ob rojstnem dnevu ponudite ekskluzivno ponudbo. Lahko uvedete sinhroniziran program zvestobe za vse vaše prodajne kanale, ki spodbuja in nagraduje ponavljanje nakupov.

75 odstotkov kupcev si želi doslednih uporabniških izkušenj, ne glede na to, ali gre tu za fizične nakupe, spletne nakupe ali izkušnje v družbenih medijih. **Svojim strankam morate zagotoviti, kar si želijo, drugače jih boste žal izgubili.**

Res je, da bo vaša spletna trgovina dolgoročno uspešna, je na začetku treba vložiti kar nekaj časa in denarnih sredstev, a s celostno strategijo digitalnega nastopa, z odlično optimizacijo ter spletnim oglaševanjem (FB, IG, Google), SEO in na vsakem koraku popolnim vsebinskim marketingom se vam bo to obrestovalo.

O avtorjih članka

Zakaj Webolution? V čem smo drugačni od drugih? V tem, da ne sprejemamo strank, temveč skupaj gradimo partnerstva, osredotočena na zaupanje in na vaš dolgoročni uspeh. Že več kot 15 let se razvijamo in učimo, saj digitalizacija vsak dan prinese nekaj novega. Naša prednost je tudi v **individualnem pristopu, ki se v popolnosti prilega poslovanju vašega podjetja.**

Z nami je vaša digitalna nadvlada le še vprašanje časa – zato ga ne izgubljajte več in nas kontaktirajte – www.webolution.si, telefon: 040 562 691.

VODNIK PROTI PONAREJANJU

Kako preprečiti ponarejanje izdelkov?

Evropski opazovalni urad za kršitve pravic intelektualne lastnine (EU Observatorij), ki deluje pod okriljem Urada EU za intelektualno lastnino (EUIPO), je objavil **Vodnik za tehnologijo proti ponarejanju**. Glede na študijo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in EUIPO iz leta 2019 je vrednost ponarejenega blaga v zadnjih treh letih dosegla 509 milijard USD, kar je 3,3 % svetovne trgovine.

Kemijske in fizikalne tehnologije

Pod to kategorijo sodijo tehnologije, ki za označevanje in preverjanje izdelka uporabljajo posebne snovi (DNA kodiranje, kemično kodiranje, kodirana lepila ter laserska analiza površine).

Mehanske tehnologije

Te omogočajo preverjanje pristnosti izdelka oziroma preprečujejo njegovo nedovoljeno spreminjanje. Sem spadajo etikete, nalepke, ki pri poizkusu odstranitve poškodujejo izdelek, lasersko graviranje, pečati in varnostne niti.

Tehnologije za digitalne medije

To so tehnologije proti nepooblaščenemu kopiranju in distribuciji avtorsko varovanih vsebin prek interneta s pomočjo metapodatkov, ki jih lahko prebere samo posebna programska oprema ter šifriranje. Druge tehnologije so še digitalni vodni žig, razprševanje (hashing) in digitalni prstni odtis.

Vodnik je zasnovan enostavno in pregledno v obliki vizualnih tabel, kar omogoči hitro iskanje ter pridobitev informacij, katera tehnologija je najbolj primerna. Vodnik si oglejte na spletnem mestu Urada RS za intelektualno lastnino www.uil-sipo.si na naslovni strani v rubriki »Izpostavljeno«.

URAD RS ZA INTELAKTUALNO
LASTNINO

Vodnik, ki je namenjen trgovcem in podjetjem, vsebuje tehnologije, s katerimi je možno ugotoviti, ali gre za originalen izdelek ali ponaredek. Predstavljene so elektronska, označevalna, kemijska, fizikalna in mehanska tehnologija ter tehnologija za digitalne medije, njihove prednosti, poudarek glavnih značilnostih ter ocena stroškov.

Elektronske tehnologije

Te tehnologije vključujejo povezovanje elektronske podatkovne naprave z blagom in na ta način omogočajo dostop do informacij o izdelku. To so aktivne in

pasivne RFID oznake, visokofrekvenčna komunikacijska tehnologija kratkega dosega (NFC), elektronski pečati, magnetni trakovi (na ozadju plačilnih kartic), kontakti čipi.

Tehnologije označevanja

Tehnologija deluje tako, da so izdelki označeni z edinstvenimi varnostnimi lastnostmi, večinoma z grafičnim vzorcem ali kodami, kot npr. optični pomnilniški trak, strojno berljive kode, črtne kode, hologrami, različne vrste črnil, šifrirane slike in vodni žigi.

Bigstock

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
junij 2021

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina junijskega Svetovalca:

- ▶ Dedovanje poslovnega deleža in dedovanje podjetja po podjetniku posamezniku
- ▶ Karantena ob vračanju na delo oziroma napotitvi na delo
- ▶ Regres za leto 2021
- ▶ Popoldanski s. p. postane invalid s polovičnim delovnim časom
- ▶ Spletna prodaja in predvidene novosti na področju DDV s 1. 7. 2021
- ▶ Kako pravilno razporediti delovni čas delavca pri delodajalcu?
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Jure Dermastja
pravnik:

**Dedovanje poslovnega
deleža in dedovanje podjetja
po podjetniku
posamezniku**

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

Regres za leto 2021

Jure Dermastja,

pravnik

Dedovanje poslovnega deleža in dedovanje podjetja po podjetniku posamezniku

1. Uvod

Preden se posvetim samemu bistvu tega prispevka, je nujno, da nekaj vrstic namenim tudi razlikovanju in delitvi gospodarskih subjektov. Od samega gospodarskega subjekta je namreč odvisen prenos na dediča.

Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: **ZGD-1**) ureja tako gospodarske družbe kot tudi podjetnika. Gospodarske družbe deli na osebne in kapitalske. Bistvena razlika med osebnimi in kapitalskimi družbami je v načinu odgovornosti družbenikov za prevzete obveznosti.

Kapitalske družbe so družba z omejeno odgovornostjo (d. o. o.), delniška družba (d. d.), komanditna delniška družba (k. d. d.) in evropska delniška družba (e. d. d., SE). Vsem navedenim družbam je skupno to, da so družbe nosilke pravic in obveznosti. Za obveznosti družbe praviloma¹ odgovarjajo same z vsem svojim premoženjem oz. z drugimi besedami, družbeniki niso osebno odgovorni za obveznosti družbe. Njihov osnovni kapital je razdeljen na osnovne vložke oz. na delnice, ti pa tvorijo poslovni delež posameznika.

Drugi sklop gospodarskih družb so osebne družbe. Ti sta družba z neomejeno odgovornostjo (d. n. o.) in komanditna družba (k. d.). Skupno osebnim družbam je, da družbeniki odgovarjajo za obveznosti, ki jih je prevzela družba, z vsem svojim premoženjem. Zaradi tega ni zakonske zahteve po osnovnem kapitalu, kot se to zahteva za kapitalske družbe; za ustanovitev d. o. o. se zahteva 7.500,00 EUR osnovnega kapitala, za d. d. pa 25.000,00 EUR. Takšna zahteva pa izhaja iz minimalnih standardov za zaščito upnikov, ki jim premoženje družbe predstavlja edino zagotovilo ali možnost za poplačilo njihovih terjatev, saj, kot že rečeno, družbeniki za obvezno-

sti družbe praviloma ne odgovarjajo. Takšne zahteve pa pri osebnih družbah ni, ker družbeniki odgovarjajo za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem. Zato upniki ne potrebujejo še dodatnega zagotovila oz. zavarovanja, da bodo njihove terjatve poplačane.

ZGD-1 posebej ureja podjetnika. To pa zato, ker podjetnik ni pravna oseba, ampak je fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja (peti odstavek 3. člena ZGD-1). Tako kot osebne družbe tudi samostojni podjetnik nima osnovnega kapitala v smislu definicije po ZGD-1, ker za svoje obveznosti, ki jih prevzame ob opravljanju pridobitne dejavnosti, odgovarja z vsem svojim premoženjem, tudi s tistim, ki ne spada med premoženje, s katerim opravlja pridobitno dejavnost.

Na prvi pogled se uvod mogoče zdi nepotreben in nepomemben z vidika dedovanja poslovnega deleža, vendar pa je od oblike gospodarske družbe odvisna ureditev prenosa z zapustnika na dediča. Pri prenosu je treba ločiti med prenosom premoženja, s katerim je zapustnik opravljal svojo dejavnost, in prenosom udeležbe v družbi zapustnika. Prvo vprašanje je enostavno in ne bo predmet tega prispevka, ker je pri razreševanju tega vprašanja treba upoštevati le dednopravna pravila o dedovanju in prenosu premoženja od zapustnika na dediča. Drugo vprašanje, tj. prenos udeležbe, pa je bolj zapleteno, ker je odvisno od same oblike družbe, katere članstvo oz. udeležba je predmet dedovanja. V zvezi s prenosom podjetja podjetnika ni težav, ker četrti odstavek 72. člena določa, da v primeru nadaljevanja zapustnikovega podjetja dedič kot univerzalni pravni naslednik vstopi v vsa pravna razmerja v zvezi s prenesenim podjetjem podjetnika in se tudi vpiše v register kot podjetnik. Prav tako ni nikakršnih težav pri dedovanju poslovnih deležev oz. udeležbe v kapitalskih družbah, ki so praviloma imune na določbe dednega prava. Kapitalske družbe namreč s smrtjo družbenika ne prenehajo, ampak se dedujejo kot premoženje zapustnika, kar pomeni, da se hkrati deduje tudi udeležba. To velja tako za d. o. o. kakor tudi za d. d. in e. d. d. Situacija pa se zaplete pri osebnih družbah, pri katerih je smrt družbenika z zakonom predviden razlog za prenehanje družbe.

2. Dedovanje podjetja po podjetniku posamezniku

Kot že rečeno v uvodnem delu prispevka, ZGD-1 ne predvideva prenehanja podjetnika zaradi njegove smrti, ampak celo ureja nadaljevanje zapustnikovega podjetja po zapustnikovih dedičih. Res je, da od smrti zapustnika in do zaključka dediščinskega postopka lahko preteče kar nekaj časa, je pa treba poudariti, da slovenska dednopravna ureditev ne pozna t. i. ležeče zapuščine, ampak dedič vstopi v položaj zapustnika v trenutku zapustnikove smrti, kar pomeni, da pride do prehoda zapuščine ipso iure. To pomeni, da do prehoda zapuščine pride takoj po smrti zapustnika, za nadaljevanje zapustnikovega podjetja, pa je potrebna aktivnost dediča.

Dedič, ki se torej odloči, da bo dedoval po zapustniku, bo dedoval vse njegovo premoženje. Tako aktivno kakor tudi pasivo, pri čemer dedič za zapustnikove dolgove odgovarja do višine podedovanega premoženja, vendar z vsem svojim premoženjem. To ni nujno slabo. Namreč dedič, ki bo dedoval tudi nekaj dolgov zapustnika, se lahko odloči, da ne bo posegal v premoženje, ki je predmet dedovanja, ampak da bo dolgove pokril iz svojega premoženja, dediščino pa bo ohranil nedotaknjeno.

Primer A: Dedič ima v lasti majhno garsonjero, ki je vredna 50.000,00 EUR, in vozi staro osebno vozilo, ki je vredno 400 EUR, podedoval pa je hišo, vredno 300.000,00 EUR in podjetje zapustnika, vredno 100.000,00 EUR. Prav tako je podedoval dolg v višini 40.000,00 EUR. Dedičeva omejitev odgovornosti za dolgove znaša 400.000,00 EUR (seštevek dediščine), ker pa odgovarja z vsem svojim premoženjem, bo dedič lahko prodal svojo garsonjero in odplačal dolg ter se preselil v podedovano hišo. Če bi dedič namreč odgovarjal le s podedovanim premoženjem, bi moral dolg poplačati iz premoženja zapustnika, tj. hiše in podjetja.

Čeprav se dedič torej odloči, da bo zapuščino podedoval, to še vedno ne pomeni, da bo nadaljeval dejavnost zapustnika in da bo obdržal podjetje. Dediča nihče ne more prisiliti, da nadaljuje dejavnost, če pa to želi, bo moral AJPES-u predložiti pravnomočni sklep o dedovanju in izjavo, da bo nadaljeval zapustnikovo podjetje, sicer bo AJPES po uradni dolžnost podjetnika izbrisal iz Poslovnega registra (4. točka drugega odstavka 75. člena ZGD-1).

Med smrtjo zapustnika in pravnomočnim sklepom o dedovanju bo, kot že rečeno, preteklo kar nekaj časa, kar pa ni v korist dedičem niti podjetju zapustnika. Navadno je dedičev več, kar pomeni, da se formira t. i. dediščinska skupnost. Dediči o poslovanju z zapuščinsko maso odločajo skupno, torej tudi o samem delovanju podjetja. Ker odločajo skupno, je težko pričakovati, da bodo odločali hitro, zlasti pa ni pričakovati, da se bodo o vsem strinjali. Oboje predstavlja hudo oviro za nemoteno poslovanje in povzroča (poslovno) škodo podjetju. Zato ZGD-1 za takšne primere omogoča postavitev prokurista. Prokura namreč s smrtjo zapustnika ne preneha, kar pomeni, da bo prokurist lahko do zaključka dediščinskega postopka skrbel za nemoteno poslovanje podjetja. Prav tako ZGD-1 omogoča podjetniku, da še za čas življenja imenuje zastopnika za primer smrti, ki je od trenutka smrti podjetnika pooblaščen za opravljanje vseh pravnih dejanj, ki spadajo v redno poslovanje podjetnika. Če podjetnik nima ne prokurista ne zastopnika za primer smrti, pa lahko sodišče na predlog vsakega, ki ima pravni interes, imenuje zastopnika. Sodno imenovani zastopnik opravlja funkcijo za plačilo, in sicer za obdobje, kot ga določi sodišče, ali do imenovanja novega zastopnika s strani dedičev.

Smrt podjetnika pa ni povezana le z negotovostjo na strani dedičev, temveč tudi podjetnikovih upnikov ali poslovnih

partnerjev. Podjetnik je nedvomno z nekaterimi poslovnimi partnerji skoval trdne vezi in trajajoča (ne enkratna) poslovna razmerja. Vprašanje, ki se zastavlja na tej točki, je, kakšne so možnosti oz. pravice poslovnih partnerjev in upnikov v trenutku smrti zapustnika. Ne glede na ugotovitev, da s smrtjo zapustnika njegovo podjetje ne preneha po samem zakonu, je usoda odvisna od odločitve dedičev. Ker pa je odločitev dedičev lahko časovno zamaknjena v prihodnost in povezana z mnogoterimi neznankami, to za poslovne partnerje in upnike predstavlja negotovost, ki v poslovnem svetu predstavlja večje ali manjše tveganje. To tveganje se zmanjša v primeru obstoja prokurista ali postavitve zastopnika za primer smrti oz. sodno imenovanega zastopnika, vsekakor pa je smiselno opozoriti na dodatno pravico poslovnih partnerjev in upnikov. Ti imajo namreč možnost uveljavljati t. i. ločitev zapuščine, kar pomeni, da lahko v roku treh mesecev po smrti zapustnika prijavijo svojo terjatev v zapuščinski postopek in predlagajo, da se zapuščina loči od premoženja dedičev. Takšen upnik ima status stranke v postopku in lahko zahteva plačilo svojih terjatev samo iz zapuščinskega premoženja, ne pa premoženja dedičev. Ta institut pride v poštev zlasti takrat, ko so zapustnikovi dediči prezadolženi oz. imajo tudi sami svoje upnike. Do poplčila upnikov, ki so zahtevali ločitev zapuščine, dediči z zapuščino ne smejo razpolagati, njihovi upniki pa se iz nje ne morejo poplačati. Prav tako pa se v času ločitve iz zapuščine ne morejo poplačati zapustnikovi upniki, ki ločitve niso predlagali. Če pa upnik zgolj prijavi terjatev v zapuščinski postopek, ne da bi zahteval ločitev zapuščine, ni stranka v postopku. Namen take prijave je zgolj v tem, da se določi obseg zapuščinske mase.

3. Dedovanje poslovnega deleža

3.1. Osebnе gospodarske družbe

Bistvena in glavna značilnost osebnih gospodarskih družb je, da družbeniki odgovarjajo za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem in da za take družbe, zaradi zakonske ureditve, ZGD-1 ne predvideva oz. določa ustanovitvenega kapitala. Gre torej za družbe, ki so societetnega tipa, kar pomeni, da se družbe ustanovijo z družbeno pogodbo, za katero velja načelo svobodnega urejanja. To pa je bistveno, ker ZGD-1 za osebnе gospodarske družbe določa med razlogi za prenehanje tudi razlog smrti ali prenehanje² družbenika, če družbena pogodba ne določa drugače.

Če torej ni drugače določeno v družbeni pogodbi, osebna družba praviloma preneha s smrtjo družbenika. V takšnem primeru ZGD-1 določa, da morajo dediči umrlega družbenika nemudoma obvestiti o smrti druge družbenike in morajo, če grozi nevarnost, nadaljevati posle, dokler drugi družbeniki skupaj z njimi ne poskrbijo za vodenje poslov v skladu s tem zakonom. Jasno to velja le v primeru, če je bil umrl družbenik obenem tudi pooblaščen za vodenje poslov in se je v praksi to pooblastilo dejansko tudi izvajalo. Če pa je bil umrl družbenik v praksi bolj kot ne pasiven, pa se od dedičev ne zahteva aktivne udeležbe v delovanju družbe.

Kot že rečeno se lahko družbeniki z družbeno pogodbo dogovorijo tudi drugače, kot določa ZGD-1 (t. i. nadaljevalna klavzula), kar pomeni, da se lahko dogovorijo, da družba s smrtjo družbenika ne preneha, ampak se nadaljuje s preostali mi družbeniki ali pa z dediči.

Če družbena pogodba določa, da se družba nadaljuje s preostalimi družbeniki, se lahko nadaljuje le, če ostaneta v družbi vsaj dva družbenika. ZGD-1 namreč osebne družbe, tj. d. n. o. in k. d., opredeljuje kot družbe z vsaj dvema družbenikom. Če družba zaradi smrti družbenika torej nima vsaj dveh družbenikov, mora preostali družbenik v roku 1 leta urediti vse potrebno, da zadosti zakonskim pogojem, tj., da zagotovi vsaj še enega družbenika, ali nadaljevati dejavnost kot podjetnik posameznik. V nasprotnem primeru družba po preteku 1 leta preneha na podlagi 7. alineje prvega odstavka 105. člena ZGD-1.

Po drugi strani pa se lahko družbeniki z družbeno pogodbo dogovorijo, da se v primeru smrti družbenika družba nadaljuje z njegovimi dediči. Dediči v takem primeru vstopijo v pravni položaj zapustnika in prevzamejo vse pravice in obveznosti, ki jih je družbenik imel v trenutku smrti. Ravno zaradi tega mora biti vsakemu dediču omogočeno, da se sam odloči, ali bo dedoval ali ne, pri čemer je odpoved dedovanju mogoča le v celoti, ne pa samo glede dela dediščine. Dedič se torej ne more odločiti, da bo dedoval vse premoženje, razen udeležbe v osebni gospodarski družbi. Deduje lahko vse ali nič. Če se dedič torej odloči, da bo dedoval, pa ga ZGD-1 v primeru dedovanja deleža v d. n. o. varuje tako, da mu daje na razpolago odločitve o tem, v kakšni vlogi bo vstopil v družbo. Dedič lahko v družbo vstopi v enaki vlogi kot zapustnik, lahko pa zahteva, da se mu na podlagi dosedanjega deleža pri dobičku prizna položaj komanditista³ in mu pripada del zapustnikovega deleža kot njegov komanditni vložek. S tem dedič omeji svojo odgovornost zgolj na višino zapustnikovega deleža, ker za obveznosti družbe kot komanditist ne odgovarja. Če obstoječi družbeniki temu nasprotujejo, se lahko dedič iz družbe izloči brez odpovednega roka. V takšnem primeru je dedič upravičen do denarne odpravnine v višini vrednosti kapitalskega deleža, kot ga je imel zapustnik. Dedič lahko pravico, da vstopi v družbo kot komanditist, kakor tudi pravico, da izstopi iz družbe v primeru nasprotovanja njegovemu vstopu v družbo v vlogi komanditista, poda v roku 1 meseca po pravnomočnosti sklepa o dedovanju. Ne glede na to, da dedič vstopi v položaj zapustnika, pa se lahko z obstoječimi družbeniki s pogodbo dogovori, da bo njegov delež pri dobičku drugačen, kot je bil dogovorjen z zapustnikom.

Tako v primeru izločitve kot tudi, če dedič postane komanditist in ne odgovarja za obveznosti družbe, odgovarja za dolgove po predpisih o odgovornosti dedičev za zapustnikove dolgove. To velja le za dolgove, ki so nastali do trenutka dedovanja in v obdobju odločanja (tj. do pravnomočnosti sklepa o dedovanju), ne pa tudi za dolgove, ki bi nastali po dedovanju,

ko dedič nastopa v vlogi komanditista. Če je dedičev več, odgovarjajo nerazdelno, vsak do višine svojega dednega deleža.

Drugače pa je v primeru, ko dedič vstopi v družbo kot osebno odgovorni družbenik. V takšnem primeru odgovarja za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem od dneva smrti njegovega prednika, pri čemer odgovarja tudi za obveznosti družbe, ki so nastale pred njegovim vstopom.⁴

3.2. Kapitalske gospodarske družbe

Za kapitalske gospodarske družbe je, v nasprotju z osebnimi gospodarskimi družbami, bistveno oz. je njihova glavna značilnost ta, da družbeniki ne odgovarjajo za obveznosti družbe. Kapitalska gospodarska družba je torej samostojna pravna oseba s svojo lastno subjektiviteto ter kot taka obstaja neodvisno od družbenikov. Za potrebe tega prispevka se bom omejil na d. o. o., ki je najpogostejša kapitalska gospodarska družba v Sloveniji. Ker jo lahko ustanovi že en družbenik (in ne več kot 50 družbenikov), je zlasti zanimiva za manjša podjetja, kar pomeni, da prevladuje miselnost zaprtega tipa. To pomeni, da praviloma med družbeniki obstaja predhodna zasebna ali poklicna povezanost in zaupanje, zaradi katere so se odločili, da bodo družno vstopili na trg in ustanovili gospodarsko družbo. Ravno s tem namenom ZGD-1 tudi določa zakonito predkupno pravico družbenikov, ki pa seveda ni absolutna, ampak jo lahko družbeniki z družbeno pogodbo izključijo ali pa zakonska pravila spremenijo. Iz enakega razloga zakon omogoča družbenikom, da z družbeno pogodbo omejijo vstop morebitnega dediča v samo družbo.

Kot že rečeno v uvodu tega prispevka, so kapitalske družbe imune na pravila dednega prava. To pomeni, da smrt družbenika nima za posledico prenehanje družbe, ampak se njegov poslovni delež deduje. Torej predmet dedovanja ni družba kot taka, ampak poslovni delež, ki ga je imel zapustnik v trenutku svoje smrti. Ne glede na zgoraj navedeno, da gre pri d. o. o. praviloma za zaprt tip družbe, kar pomeni, da smrt družbenika lahko dodobra pretrese lastniško strukturo družbe, je treba že kar na tem mestu izpostaviti, da družbeniki dedovanja poslovnega deleža ne morejo v celoti preprečiti. Možne so zgolj omejitve. Tako lahko družbeniki z družbeno pogodbo določijo, da npr.:

- dedič nima enakih pravic, kot jih je imel zapustnik,
- v primeru, ko poslovni delež deduje več dedičev, so sodediči dolžni prenesti poslovni delež na enega izmed njih,
- morajo dediči prenesti poslovni delež na neko tretjo osebo, na preostale družbenike ali na družbo, ki pridobi tak delež kot lasten poslovni delež,
- omejitve ali osebne kvalifikacije kot pogoj za osebo, na katero je lahko prenesen poslovni delež, tako da če eden izmed dedičev izpolnjuje te pogoje, poslovni delež deduje zgolj tak dedič, ne pa vsi ostali,
- umik poslovnega deleža, s čimer se izloči dedič iz družbe itd.

V vseh primerih, ko bi dediči sicer dedovali, vendar zaradi omejitev iz družbene pogodbe niso upravičeni do imetništva poslovnega deleža, so seveda upravičeni do ustreznega denarnega nadomestila.

Glede odgovornosti dediča za dolgeve zapustnika velja splošno pravilo dednega prava, da dedič odgovarja za zapustnikove dolgeve z vsem svojim premoženjem, vendar le do višine vrednosti podedovanega premoženja. Ker pa govorimo o kapitalski gospodarski družbi, ki sama odgovarja za svoje dolgeve, dedič odgovarja le za zapustnikove osebne dolgeve, ki jih ima v razmerju do družbe, npr. vplačilo osnovnega vložka in v primeru zamude z vplačilom osnovnega vložka tudi zakonske zamudne obresti.

Enako velja tudi za enoosebni d. o. o., za katerega smiselno uporabljamo pravila o dedovanju poslovnega deleža v večosebnem d. o. o. Tudi v tem primeru lahko edini družbenik z aktom o ustanovitvi enoosebne d. o. o. določi omejitve dedovanja poslovnega deleža, če pa tega ne stori, dedujejo njegov delež vsi dediči, ki se dedovanju niso odpovedali. To pomeni, da bo takšno družbo potrebno preoblikovati v drugo obliko, po navadi v klasično, večosebno d. o. o. Če nihče od dedičev ne želi dedovati, bodo morali sprejeti sklep o začetku postopka likvidacije in po izvedenem postopku predlagati njen izbris iz registra. Če pa je družba prezadolžena, kar je po navadi tudi razlog, da se dediči odrečejo dedovanju, ker gre za prezadolženo zapuščino, bodo dediči morali predlagati začetek stečajnega postopka, kar bo vedno rezultiralo v izbrisu družbe iz registra.

4. Zaključek

Ne glede na smrt podjetnika ali družbenika osebne ali kapital-ske gospodarske družbe je vsakršna bojazen pred negotovo prihodnostjo in s tem povezanim tveganjem neizpolnitve dogovorov ali drugih poslovnih obveznosti odveč. Institut dedovanja v končni fazi pripelje do situacije, ko se vsi dogovori tako ali drugače zaključijo. Bodisi se posel izpelje do konca s preostalimi družbeniki bodisi ga do konca izpelje dediščinska skupnost vseh dedičev, ki so pristopili k dedovanju in sprejeli dediščino. Samo dejstvo smrti poslovnega partnerja z vidika upnika ali druge pogodbenne stranke nima negativnih posledic. Če pride do neizpolnitve pogodbenne ali druge obveznosti ali neplačila obstoječe terjatve, razlog po navadi leži drugje, in sicer v slabem poslovanju v preteklih letih, ne pa sama smrt.

¹ Praviloma zato, ker ZGD-1 vsebuje institut spregleda pravne osebnosti, ki je namenjen upnikom, ki so bili zaradi grobih kršitev družbenikov dolžnika, kot pravne osebe, oškodovani. Z navedenim institutom lahko upniki dosežejo, da v izjemnih okoliščinah družbeniki odgovarjajo za obveznosti družbe (8. člen ZGD-1)

² Prenehanje družbenika pomeni praktično enako kot smrt družbenika, le da se nanaša na družbenika, ki je pravna oseba. Torej tudi prenehanje družbenika kot pravne osebe ima za posledico prenehanje družbe, katere družbenik je družba, ki je prenehala obstajati.

³ Na podlagi 135. člena ZGD-1 je komanditist družbenik v komanditni družbi, ki ni odgovoren za obveznosti družbe.

⁴ Ivanjko, Kocbek, Prelič (2009), Korporacijsko pravo, str. 370–372

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Karantena ob vračanju na delo oziroma napotitvi na delo

Vprašanja člana:

Delavec je vzel dopust, da bi obiskal družino v BIH. Ko se je vračal v Slovenijo, so ga na meji napotili v karanteno na domu. Zanima nas, ali lahko dobimo povrnjeno karanteno? Prav tako nas zanima, kdaj lahko delavec prekine karanteno, saj kot avtomekanik ne more izvajati dela na domu.

Odgovor:

Na podlagi 59. člena ZZUOOP za delavca, ki mu je bila odredjena karantena zaradi prihoda z območja z visokim tveganjem za okužbo oziroma zaradi odhoda v državo, ki je na rdečem seznamu, delodajalec ni upravičen do nadomestila plače v času odredjene karantene.

Ta je priznana v primeru odhoda zaradi naslednjih osebnih okoliščin, in sicer:

- smrti zakonca ali zunajzakonskega partnerja ali smrti otroka, posvojenca ali otroka zakonca ali zunajzakonskega partnerja,
- smrti staršev (oče, mati, zakonec ali zunajzakonski partner starša, posvojitelj),
- rojstva otroka ali
- vabila na sodišče.

Kadar oseba ob prehodu meje nima ustreznih dokazil, ki so zakonsko predpisani po Odloku o določitvi pogojev vstopa v Republiko Slovenijo zaradi zaježitve in obvladovanja nalezljive bolezni covid-19, je oseba napotena v karanteno na domu za deset dni.

Oseba lahko opravi testiranje peti dan po napotitvi v karanteno na domu (test PCR). V primeru, da je test negativen, se karantena prekine.

Vprašanje člana:

Pred enim mesecem našega zaposlenega, ki je srbski državljan, niso spustili čez švicarsko mejo. Hoteli so ga napotiti v karanteno, čeprav je imel vse dokumente, da je napoten na projekt v Švico. Od njega so zahtevali potrdilo A1, ker pa gre za srbskega državljana, smo mu mi uredili napotitev po E104. Ali obstaja zakonsko določilo, ki dokazuje, da smo ravnali prav?

Odgovor:

Za napotitev državljanov iz tretjih držav v Švico se ne uporablja zakonodaja EU (Uredba 883/04), ampak Konvencija med Republiko Slovenijo in Švico o socialni varnosti. Na podlagi 7. člena omenjene konvencije Zavod RS za zdravstveno zavarovanje ne izdaja potrdila A1, ampak potrdilo E104 za vstop v Švico.

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Regres za leto 2021

Delavci so upravičeni do regresa za letni dopust skladno z delovnopравниimi predpisi. ZDR-1¹ določa, da mora biti regres za letni dopust izplačan najmanj v višini minimalne plače (za leto 2021 ta znaša 1.024,24 eur), višje izplačilo pa lahko določa kolektivna pogodba dejavnosti, pogodba o zaposlitvi ali interni akt delodajalca. Izplačilo regresa mora biti izvedeno najpozneje do 1. julija tekočega koledarskega leta, pri čemer se lahko s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti, le v primeru nelikvidnosti delodajalca, določi tudi kasnejši rok izplačila regresa, vendar najkasneje do 1. novembra tekočega koledarskega leta. Ob izplačilu regresa je delodajalec dolžan delavcu izročiti pisni obračun. Načeloma velja, da mora biti regres izplačan v denarju, vendar nekatere kolektivne pogodbe določajo tudi možnost delnega izplačila regresa v nadenarni obliki (bonih). Pravica do regresa je neločljivo povezana s pravico do letnega dopusta, zato je delavec, ki dela krajši delovni čas ali se je zaposlil/prekinil delovno razmerje med letom, upravičen do sorazmernega dela regresa. Izjema so delavci, ki delajo krajši delovni čas v skladu s predpisi o pokojninskem in

invalidskem zavarovanju ali predpisi o starševskem varstvu (67. člen ZDR-1). Ti so upravičeni do izplačila regresa v polni višini, kot da bi delali polni delovni čas.

Davčno obravnavo regresa določata ZDoh-2² in ZPIZ-2³. 13. točka 44. člena ZDoh-2 določa, da se v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja ne vštevata regres za letni dopust, določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji po zadnjem podatku Statističnega urada Republike Slovenije. Ker pa se povprečna mesečna plača spreminja, je zakonodajalec na letni ravni določil limit, in sicer bo izplačilo regresa neobdavčeno do višine 100 % povprečne letne plače zaposlenih v RS. Eventuelno obdavčitev regresa bo davčni organ poračunal ob letni odmeri dohodnine. Po 3. odstavku 144. člena ZPIZ-2 se prispevki za socialno varnost plačujejo od zneska regresa za letni dopust, ki presega 100 % zadnje znane povprečne plače po podatkih Statističnega urada RS. Če se regres izplača v dveh ali več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa in izvrši obračun prispevkov od posameznih delov regresa.

Delavec se je zaposlil z 16. 5. 2021. Koliko regresa mu pripada za tekoče koledarsko leto? Kdaj moramo izplačati regres?

Delavcu pripada sorazmerni del regresa in sicer za vsak dopolnjen mesec zaposlitve 1/12, torej skupaj 7/12 in 16/31 za mesec maj. Praksa izračuna regresa ni enotna, pa vendar gre iz zadnjih inšpekcijskih postopkov razbrati, da je potrebno pri izračunu sorazmernega dela regresa upoštevati tudi dneve zaposlitve in ne le dopolnjene mesece. Delodajalec je dolžan novo zaposlenemu delavcu izplačati regres najkasneje do 1.7.2021.

Delavec se bo zaposlil 1. 9. 2021. Koliko regresa mu pripada za tekoče koledarsko leto? Kdaj moramo izplačati regres?

Delavcu pripada sorazmerni del regresa in sicer za vsak dopolnjen mesec zaposlitve 1/12, skupaj 4/12. Delodajalec je dolžan novo zaposlenemu delavcu izplačati regres najkasneje do konca leta 2021. Primerno je, da se o datumu izplačila regresa dogovorita v pogodbi o zaposlitvi.

Delodajalec ima zaposlena dva delavca, ki delata krajši delovni čas, in sicer je delavka zaposlena za 20 ur na teden v skladu s predpisi o starševskem varstvu, delavec pa za 10 ur na teden po lastni želji. Koliko regresa pripada delavcema?

Delavka, ki dela krajši delovni čas na podlagi posebnega predpisa o starševskem varstvu, ima enake pravice kot delavci, ki delajo s polnim delovnim časom, zato ima pravico do celotnega regresa. Delavec, ki dela 10 ur na teden ima pravico do regresa sorazmerno delovnemu času, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi in je upravičen je do četrte regresa, če znaša polni delovni čas pri delodajalcu 40 ur na teden.

Delavec je sporazumno prekinil delovno razmerje s 1. 10.

2021. Lahko zahtevamo vračilo sorazmernega dela regresa?

V primeru prenehanja delovnega razmerja ima delodajalec pravico zahtevati sorazmerni del izplačanega regresa, delavec pa ga je dol-

žan vrniti. Če delodajalec ne zahteva vračila regresa, po pojasnilu davčnega organa ni potrebno popravljati REK obrazcev in delavcu za neupravičen del regresa obračunati bonitete.

Imamo delavko na porodniškem dopustu. Ali je upravičena do celotnega regresa in kdaj ji je potrebno regres izplačati?

Delavka na porodniškem dopustu je upravičena do celotnega regresa. Regres ji izplačajte hkrati z ostalimi delavci, najkasneje do 1. 7. 2021.

V letošnjem letu želimo izplačati regres v znesku, ki je višji od minimalne plače. Kaj moramo storiti?

Zakon o delovnih razmerjih določa, da mora biti regres izplačan najmanj v višini minimalne plače. V kolikor želi delodajalec izplačati višji regres kot to določa ZDR-1 ali kolektivna pogodba, višino regresa določi s sklepom.

Davčni organ v pojasnilu Regres za letni dopust navaja, da pravica do regresa pomeni pravico delavca, zato mora biti višina regresa za letni dopust vnaprej določena, vključno z navedbo, da bo izplačana v več obrokih, nepogojna in neodvisna od bodočega poslovnega rezultata in likvidnosti družbe, saj je to v korist in varstvo te delavčeve pravice, kar omogoča predvidljivost in tudi iztožljivost te pravice.

Ali lahko izplačamo regres v več delih?

Regres je mogoče izplačati v več obrokih, vendar mora biti zadnji obrok izplačan najkasneje do 1. 7. oziroma do 1. 11. tekočega leta, če je delodajalec nelikviden po ZFPPIPP⁴ in kasnejši rok izplačila omogoča zavezujoča kolektivna pogodba.

Je potrebno vsem delavcem izplačati regres v enaki višini?

ZDR-1 ne določa, da mora delodajalec vsem delavcem izplačati regres v enaki višini, določa le najnižji znesek regresa za letni dopust. V kolikor želi delodajalec izplačati regres zaposlenim v različnih zneskih, naj to uredi v internih aktih, pri čemer morajo biti merila in kriteriji za izplačilo nediskriminatorni in delavcem vnaprej znani.

V času epidemije nismo poslovali, zato regresa do zakonskega roka ne moremo izplačati. Lahko izplačilo regresa prestavimo na poznejši datum?

Poznejši rok izplačila regresa je dovoljen, če delodajalca zavezuje kolektivna pogodba, ki omogoča izplačilo do 1. 11. in je nelikviden po ZFPPIPP. V kolikor delodajalca ne zavezuje nobena kolektivna pogodba dejavnosti, je rok za izplačilo določen z ZDR-1, to je najpozneje do 1. 7. 2021.

OZS je vladi in pristojnim institucijam predlagala sofinanciranje regresa za letni dopust za leto 2021 ter predstavitev roka za izplačilo regresa na kasnejši datum. V trenutku oddaje prispevka je interventni zakon v pripravi, osnutek predloga pa nakazuje, da bo vlada deloma prislusnila pobudi zbornice.

Regres bomo izplačali v dveh delih. Prvi del bo izplačan 1.7.2021 v višini minimalne plače, drug del regresa pa bomo izplačali v decembru, če bo poslovni rezultat to omogočal. Ali

lahko drug del regresa izplačamo neobdavčeno?

Višina regresa za letni dopust mora biti vnaprej določena, vključno z navedbo, da bo izplačana v več obrokih, nepogojna in neodvisna od bodočega poslovnega rezultata in likvidnosti družbe. Z davčnega vidika se bo eventuelno izplačilo v decembru štelo za drug dohodek iz delovnega razmerja in bo obdavčeno s prispevki in dohodnino.

Delavec je zaposlen pri dveh delodajalcih. Ali mora drugi delodajalec ob izplačilu regresa obračunati dohodnino?

Delavec je pri obeh delodajalcih upravičen do letnega dopusta in regresa za letni dopust. Oba delodajalca lahko upoštevata ugodnejšo davčno obravnavo regresa in jima pri izplačilu ni potrebno odvesti dohodnine, če posamično izplačilo ne presega limita. Ker pa se regres vštevja v letno odmero dohodnine in bo v primeru preseganja zavezanec obdavčen, je dopustno, da delavec obvesti delodajalca, da ne želi, da se pri izplačilu upošteva ugodnejša davčna obravnavo. Prvi delodajalec bo v takem primeru obračunal dohodnino po povprečni stopnji dohodnine od enomesečnega dohodka, drugi delodajalec pa po stopnji 25 %.

Delavec je z majem nastopil daljše bolniško odsotnost. V letošnjem letu je izkoristil le 3 dni dopusta. Ali mu regres izplačamo sorazmerno glede na koriščenje letnega dopusta in mu preostanek izplačamo, ko bo le-tega dejansko izkoristil?

Pravica do regresa je vezana na pravico do letnega dopusta, pri čemer ni vezana na dejansko koriščenje dopusta. Če gre za daljšo bolniško odsotnost, bo delavec skladno z ZDR-1 letni dopust lahko izkoristil do 31. 12. naslednjega leta. Pa vendar mu je pravica do letnega dopusta nastala v letu 2021, zato je potrebno delavcu do 1. 7. 2021 izplačati celoten regres za leto 2021.

Delavcu bomo v letošnjem letu izplačali regres za letni dopust v višini 1.500 eur za leto 2021 in regres za letni dopust za leto 2020 v višini 1.000 eur. Ali je potrebno pri izplačilu regresa obračunati dohodnino in prispevke?

Regres izplačan v letu 2021 bo presegel zakonski limit (100 % povprečne mesečne plače), zato je potrebno ob izplačilu obračunati dohodnino po povprečni stopnji enomesečnega dohodka. Prispevki za socialno varnost pa niso vezani na izplačilo, temveč na leto upravičenja. Ker se regres izplačuje za leti 2020 in 2021 in za posamezno leto ne presega 100 % povprečne mesečne plače, ob izplačilu ni potrebno obračunati prispevkov za socialno varnost.

¹ Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 z dopolnitvami)

² Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo z dopolnitvami)

³ Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12 z dopolnitvami)

⁴ Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 z dopolnitvami)

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Popoldanski s. p. postane invalid s polovičnim delovnim časom

V Svetovalnem centru OZS dobivamo vsakodnevno številna vprašanja članic in članov, ki se nanašajo na delovno socialno problematiko. V tem sklopu so pogosto tudi vprašanja s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Na veliko večino vprašanj znamo odgovoriti sami, v kolikor pa se nam pri pripravi odgovora porajajo dvomi, se v izogib nepotrebnim kasnejšim zapletom občasno za strokovno pomoč obrnemo tudi na pristojne institucije. Spodnji primer je tudi eden od takih, kjer smo za strokovno pojasnilo zaprosili institucijo, ki ima v tovrstnih zadevah »škarje in platno v svojih rokah«, namreč Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Vprašanje članice se je glasilo: zaposlena sem za polni delovni čas 40 ur tedensko, ob tem pa imam tudi še popoldanski s. p. - računovodstvo. Te dni sem dobila invalidsko odločbo 3. kategorije s pravico do dela s polovičnim delovnim časom, 20 ur tedensko, za drugo polovico naj bi dobila delno nadomestilo za invalidnost. Zanima me, ali lahko kljub temu, da bom iz delovnega razmerja zavarovana le še 20 ur tedensko, še naprej obdržim s. p. kot postransko dejavnost in iz tega naslova plačujem pavšalne prispevke. Ali pa morda pride v poštev določba 13. člena ZPIZ-2 o vrstnem redu zavarovanja in se moram za preostalih 20 ur vključiti v zavarovanje iz naslova s.p.-ja?

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije odgovarja takole:

»V zvezi z vašim vprašanjem vam najprej pojasnujemo, da se zavarovanje na podlagi popoldanskega s. p. uvršča med posebne primere zavarovanja, zato se mora oseba, ki samostojno opravlja pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost, vendar ni zavarovana po 15. členu ZPIZ-2 (torej ni zavarovana kot s. p.), obvezno zavarovati za invalidnost in smrt, ki je posledica

poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, v skladu z določbo prve alineje prvega odstavka 20. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19 in 139/20, v nadaljevanju ZPIZ-2).

V skladu s prvim odstavkom 143. člena ZPIZ-2 se prispevki obračunajo in plačajo v pavšalnih zneskih, ki jih določi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

»Popoldanski s.p.« torej lahko opravlja nekdo, ki je obvezno vključen v pokojninsko in invalidsko zavarovanje že na drugi prednostni podlagi (npr. redno delovno razmerje), in sicer s polnim delovnim časom 40 ur na teden.

Delovni invalid, ki ima priznano pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega in skladno z dokončno odločbo tudi nastopi delo, ima v skladu z določbo 130. člena ZPIZ-2 tudi pravico do štetja zavarovalne dobe s polnim delovnim časom.

Ob upoštevanju navodil v Pravilniku o obrazcih prijav podatkov o pokojninskem in invalidskem, ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo in zavarovanju za primer brezposelnosti, je tako potrebno delovnega invalida, ki je pridobil pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje prijaviti s polnim delovnim časom, oziroma mora kljub pridobljeni pravici do dela s krajšim delovnim časom od polnega, ostati v obvezno zavarovanje vključen s polnim delovnim časom. Določba 13. člena ZPIZ-2, ki določa vrstni red zavarovanja, tako v tem primeru ne pride v poštev.

Trenutno veljavna zakonodaja izrecno ne prepoveduje, da delovni invalid, ki dela s krajšim delovnim časom od polnega in ima priznano pravico do nadomestila iz invalidskega zavarovanja, ter je v obvezno zavarovanje vključen za polni delovni čas 40 ur na teden, ne bi smel imeti odprtega "popoldanskega s. p.". Zavarovanec/ka se torej sam/a odloči, ali bo poleg dela v okviru rednega delovnega razmerja opravljal/a tudi delo v okviru "popoldanskega s. p.".

V primeru, za katerega sprašujete, lahko torej zavarovanika obdrži odprt s. p. tako, kot ga je imela do sedaj.

Seveda pa na tem mestu velja opozorilo, da je namen pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega 4 ure dnevno, da se invalidnost ne poslabša, zato je po določbah Zakona o delovnih razmerjih delovni invalidom s priznano pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega, prepovedano naložiti opravljanje dela preko polnega delovnega časa, prav tako jim je prepovedano neenakomerno razporediti ali prerazporediti delovni čas. To pomeni, da vsako dodatno opravljanje dela, več kot štiri ure dnevno, lahko poslabša zdravstveno

stanje in s tem tudi invalidnost, za kar pa je odgovorna oseba sama, če se odloči za odprtje »popoldanskega s.p.«.

Po določbi 94. člena v nadaljevanju ZPIZ-2, pa Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije zavarovanca, ki je pridobil pravico na podlagi invalidnosti, lahko pozove na kontrolni pregled, na katerem se ponovno ugotovi stanje invalidnosti (poslabšanje ali izboljšanje). «

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Spletna prodaja in predvidene novosti na področju DDV s 1.

7. 2021

Spremenjena pravila z vidika obračunavanja davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV) po 1. juliju 2021 v povezavi s spletno prodajo bodo precej poenostavila poslovanje spletnih trgovcev¹.

Predvidene spremembe na področju DDV v povezavi s spletno prodajo se nanašajo zgolj na dobave blaga in storitev končnim potrošnikom (B2C) in ne bodo imele vpliva na transakcije med podjetji (B2B).

Širitev sistema vse na enem mestu – VEM

Za poenostavitev obveznosti poslovnih subjektov (plačevanje DDV), ki delujejo v državah članicah, kjer nimajo sedeža, bo vzpostavljena elektronska ureditev t. i. »vse na enem mestu« (v nadaljevanju VEM/OSS/ OneStopShop), in sicer za identifikacijo, izključitev in predložitev posebnega obračuna DDV. Sistem VEM bo na voljo poslovnim subjektom oziroma davčnim zavezancem s sedežem v Evropski uniji (v nadaljevanju EU) in davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v EU. Z uporabo poenostavljenih postopkov jim bo omogočeno, da bodo vse obveznosti do davčnega organa v zvezi z opravljanjem čezmejnih storitev in dobav blaga, za katere je kraj obdavčitve v namembni državi članici, lahko izpolnjevali v državi članici sedeža in se jim ne bo treba več registrirati za DDV v vsaki državi članici, v kateri se šteje, da je opravljena dobava blaga ali storitev.

Dosedanjo opcijsko ureditev mini VEM (MOSS) bodo tako nadomestile opcijske ureditve VEM, in sicer:

- **unijska ureditev VEM**, ki bo veljala za:
 - davčne zavezanke iz EU (dobava blaga na daljavo končnim potrošnikom iz drugih držav članic EU in opravljanje TBE storitev (telekomunikacijske storitve, storitve radijskega in televizijskega oddajanja ter elektronske storitve) in drugih storitev končnim potrošnikom iz drugih držav EU (storitve, ki so obdavčene po posebnih pravilih iz 26.–30.c člena ZDDV-1),
 - davčne zavezanke iz tretjih držav (dobava blaga na daljavo končnim potrošnikom iz drugih držav članic EU),
 - elektronske vmesnike iz EU ali tretjih držav (dobava blaga na daljavo končnim potrošnikom iz drugih držav članic EU in dobava blaga znotraj posamezne države članice),
- **neunijska ureditev VEM**, ki bo veljala za davčne zavezanke iz tretjih držav in se bo nanašala na opravljanje TBE in drugih storitev končnim potrošnikom iz držav EU,
- **uvozna ureditev VEM** kot posebna ureditev za dobavo blaga na daljavo iz tretjih ozemelj ali tretjih držav končnim potrošnikom iz drugih držav EU in velja za:
 - davčne zavezanke iz EU / tretjih držav in
 - elektronske vmesnike iz EU / tretjih držav.

S 1. 7. 2021 se ukinja tudi oprostitvev plačila DDV za uvoz pošiljk majhne vrednosti do 22 EUR iz tretjih držav. Za te pošiljke se bo po tem datumu obračunal DDV, ki se pobira ob uvozu.

Zakonodaja predvideva dva možna načina carinjenja teh pošiljk:

1. Posebna ureditev za prodajo na daljavo iz tretjih držav – uvozna ureditev VEM

Omogoča plačilo DDV za pošiljke do 150 EUR preko vlaganja davčnih obračunov:

- ureditev lahko uporablja vsak poslovni subjekt oz. davčni zavezanec, ki ima sedež v EU in prodaja na daljavo iz tretjih držav uvoženo blago (mogoče preko posrednika),
- uporaba individualne identifikacijske številke DDV (IOSS številka),
- DDV obveznost nastane v trenutku dobave v državi članici potrošnje in po stopnji te države,
- vložitev mesečnega DDV obračuna v državi članici identifikacije,
- država članica identifikacije nakaže DDV vsaki državi članici potrošnje najpozneje 20 dni po koncu meseca, v katerem je bilo prejeto plačilo.

2. Posebna ureditev za prijavo in plačilo uvoznega DDV – posebna ureditev

V zvezi z blagom, za katero se odpošiljanje ali prevoz konča v državi članici – obračun uvoznega DDV preko carinske deklaracije.

Nova mejna vrednost 10.000 EUR

Obstoječi prag za prodaje blaga na daljavo znotraj EU (v Sloveniji trenutno prag 35.000 EUR) in prag za opravljanje TBE

v višini 10.000 EUR **bosta odpravljena** in ga bo nadomestil **nov prag 10.000 EUR**, ki bo veljal **za vse države članice** ter **za vse dobave blaga znotraj EU** in **TBE storitve** (te dobave, do 10.000 EUR, se obravnavajo enako kot domače dobave

opravljene končnim potrošnikom v Sloveniji, z zaračunanim slovenskim DDV).

¹ V času pisanja članka predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost, ZDDV-1N, državni zbor še ni obravnaval.

SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Kako pravilno razporediti delovni čas delavca pri delodajalcu?

Najpogosteje se v praksi v pogodbah o zaposlitvi določi enakomerna razporeditev delovnega časa, kar pomeni, da je določeno, katere dneve v tednu bo delavec delal in da traja dnevna delovna obveznost 5 določenih dni na teden, 8 ur. Pravna podlaga za razporejanje delovnega časa je podana v 148. členu Zakona o delovnih razmerjih (Ur. list RS, št. 21/2013 in nasl.). Ta določa, da se razporeditev in pogoji za začasno prerazporeditev delovnega časa določijo s pogodbo o zaposlitvi v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo. Prav tako glede urejanja delovnega časa ZDR-1 že v 31. členu določa, da je ena od obveznih sestavin pogodbe o zaposlitvi tudi določba o dnevnem ali tedenskem rednem delovnem času in razporeditvi delovnega časa. Razporeditev delovnega časa je lahko enakomerna, neenakomerna ali začasno prerazporejena. V primeru enakomerne razporeditve polni delovni čas ne sme biti razporejen na manj kot štiri dni v tednu. Pomembna je tudi obveznost delodajalca, da pred začetkom koledarskega leta oz. poslovnega leta določi letni razpored delovnega časa in o tem obvesti delavce in sindikate pri delodajalcu. Nadalje je tudi dolžnost delodajalca, da v pisni obliki obvesti delavce o začasni prerazporeditvi delovnega časa najmanj en dan

pred razporeditvijo delovnega časa posameznega delavca oz. tri dni pred razporeditvijo delovnega časa več kot deset delavcev. Delovni čas lahko delodajalec v skladu s splošno ureditvijo v Zakonu o delovnih razmerjih razporedi neenakomerno zaradi narave ali organizacije dela ali potreb uporabnikov. **Pri neenakomerni razporeditvi delovnega časa ter začasni prerazporeditvi polnega delovnega časa v skladu s 5. odst. 148. člena ZDR-1 delovni čas ne sme trajati več kot 56 ur na teden. Pri neenakomerni razporeditvi ter začasni prerazporeditvi delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju, ki ne sme biti daljše od šestih mesecev.**

Pri neenakomerni razporeditvi delovnega časa ali pri njegovi začasni prerazporeditvi delovnega časa je treba biti pozoren tudi na določbo 148. člena ZDR-1, da se delavcu, ki opravlja delo v neenakomerni razporeditvi delovnega časa ali začasni prerazporeditvi delovnega časa in ki v času pred prenehanjem delovnega razmerja med koledarskim letom opravi več ur dela, kot je določeno za delo s polnim delovnim časom, na njegovo zahtevo več opravljene ure preračunajo v delovne dni s polnim delovnim časom. Tako izračunani dnevi se štejejo v delavčevo delovno dobo, kot če bi jih prebil na delu. Skupna delovna doba v koledarskem letu pa ne sme presegati 12 mesecev. Ob vsem navedenem pa mora delodajalec upoštevati določbe ZDR glede zagotavljanja:

- odmorov med dnevnim delom (154. člen ZDR), v trajanju najmanj 30 minut, če dela delavec polni delovni čas,
 - počitka med zaporednima delovnima dnevnima (155. člen ZDR) v trajanju najmanj nepretrganih 12 ur v obdobju 24 ur, v primeru neenakomerne razporeditve ali začasne prerazporeditve pa v trajanju nepretrganih 11 ur,
 - tedenskega počitka (156. člen ZDR), ki pripada delavcu v obdobju sedmih zaporednih dni (poleg pravice do dnevnega počitka) v trajanju najmanj 24 neprekinjenih ur.
- Opozoriti pa velja še na kazenske določbe 218. člena ZDR-1, in sicer če delodajalec razporedi delovni čas v nasprotju s 148. členom ZDR-1 se kaznuje delodajalec – pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki opravlja samostojno dejavnost z globo 1.500 do 4.000. EUR. Z globo 300 do 2.000 EUR pa se kaznuje manjši delodajalec – pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori tovrstni prekršek.

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

**”S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!”**

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › **Ugodnosti** pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › **Ugodnostih** pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › **Ugodnosti** pri obrtnikih in podjetnikih.
- › **Plačila na obroke** doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na **mozaikpodjetnih.si**

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Ne spreglejte spletnih izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

16.

junij

Pospeševanje prodaje: Kako prodati in zaslužiti več?

Pospeševanje prodaje se ukvarja z vprašanjem „Kako pripraviti stranko

do (ponovnega) nakupa?“ Na delavnici bodo poleg teoretičnih izhodišč prikazani tudi številni praktični primeri in možnosti, ki jih to področje omogoča.

Predavateljica: Darja Počič

18.

junij

Brezplačni strokovni spletni posvet: Vzpostavitev zdravega delovnega mesta v času boja z epidemijo COVID-19

V aktualni situaciji ukrepi, ki jih delodajalec zagotavlja na podlagi obstoječe ocene tveganj delovnih mest, praviloma ne zadostujejo. Zato je treba sprejeti in izvajati dodatne ukrepe, s katerimi delodajalci v največji možni meri zagotavljajo varno in zdravo delo delavcem v danih okoliščinah. V času korona-krise pa je za podjetja zelo pomembno tudi prepoznavanje psihosocialnih tveganj na delovnem mestu in uvedba strategije za izboljšanje odpornosti in prilagodljivosti organizacije med epidemijo in po njej.

Predavateljici: mag. Katarina Železnik Logar in Magdalena Fabčič

WORK-LIFE BALANCE – spletna delavnica za pametno porabo lastnega časa in učinkovito usklajevanje poslovnega in zasebnega življenja

21.

junij

Delali bomo na osebni učinkovitosti,

boljši organizaciji dela, analizi lastnega delovnega ritma in načina delovanja. Seznanili se bomo s praktičnimi metodami za boljšo organiziranost, se poglabili v kako delujem skozi dan, katere navade me podpirajo, katere me omejujejo, trenirali fokus in se naučili poenostavljati svoja življenja. Cilj delavnice je, da se s pomočjo veččin učinkovite organizacije in fokus managementa, naučimo pridobiti v dnevu vsaj 1 produktivno uro zase ali za svojo družino in da hkrati, poslovno zorimo vendar pri tem ne izgorimo!

Predavateljica: Mojca Korelc

22.

junij

Kaj je treba vedeti za pravilno izpeljavo postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov v času korona virusa

Dejstvo je, da ima zaradi aktualnih kriznih razmer, ki jih povzroča koronavirus, marsikateri delodajalec velike poslovne težave, zato je dobro poznati tudi osnovne značilnosti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov. Pravilno izpeljan tovrstni postopek omogoča delodajalcem »mirno spanje« v primeru morebitne tožbe delavca ali obisku inšpektorja za delo, delavcem pa načeloma omogoča uveljavitev denarnega nadomestila na zavodu za zaposlovanje.

Predavatelja: Staša Pirkmaier in Dušan Bavec

7.

julij

IZPIT NPK računovodja/računovodkinja

V postopek preverjanja in potrjevanja NPK Računovodkinja/računovodkinja se lahko prijavijo kandidati, ki so pridobili srednjo strokovno ali srednje splošno izobrazbo.

17.

september

Usposabljanje serviserjev hladilnih naprav

OZS je bila na podlagi javnega razpisa Ministrstva za okolje in prostor skupaj s podjetjem Termotehnika iz Braslovč izbrana za izvajalca usposabljanja in preizkusov strokovne usposobljenosti za serviserje opreme za hlajenje, klimatizacijo in toplotne črpalke. Za obrtnike, ki opravljajo dejavnost servisiranja hladilnih naprav, organiziramo izobraževanje na podlagi Pravilnika o strokovnem usposabljanju serviserjev opreme, ki vsebuje ozonu škodljive snovi in fluorirane toplogredne pline. Usposabljanje bomo izvajali v prostorih OZS v Ljubljani in Termotehnike d. o. o. v Braslovčah.

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.svetovanje.si>, za dodatne informacije pa vam je na voljo Jana Golič (jana.golic@ozs.si, 01 58 30 553).

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 1. 6. 2021.

OPOZORILO: Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo je z 31. 12. 2018 prenehala veljati, z 31. 12. 2019 pa se je prenehala uporabljati.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje*	576,65	598,78	634,36	677,14	754,78	909,02	1.084,12

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadruga zveza Slovenije

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.480	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630
01.640	03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510
10.520	10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920
11.010	11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300						

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 1. 2020 dalje	534,01	585,68	648,85	715,84	801,97	943,60	1.066,10	1.257,50

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in 42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 4. 2021 dalje	504,13	559,54	620,18	687,11	728,79	812,15	862,68	909,41	1.053,40	1.078,66	1.212,55	1.306,01	1.446,22

→ Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2021 - dalje	529,20	602,20	751,31	837,33	906,17	1.032,34	1.101,16	1.296,15

→ Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2020 dalje	549,84	609,00	669,90	767,34	836,94	976,14	1.141,44	1.306,74	1.539,90
na uro	3,16	3,50	3,85	4,41	4,81	5,61	6,56	7,51	8,85

→ Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2021 dalje	508,41	577,00	645,74	714,37	834,91	1065,21	1258,89	1597,84	1839,94

→ Kolektivna pogodba grafične dejavnosti (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2021 dalje	491,45	540,60	599,57	673,29	766,68	879,70	997,65	1.380,98	1.666,02

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	28.230	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220				

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	577,68	591,60	649,02	730,80	796,92	927,42	1.078,80	1.231,92	1.449,42
na uro	3,32	3,40	3,73	4,20	4,58	5,33	6,20	7,08	8,33

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	535,92	584,64	647,28	737,76	803,88	941,34	1.097,94	1.252,80	1.482,48
na uro	3,08	3,36	3,72	4,24	4,62	5,41	6,31	7,20	8,52

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 4. 2018 dalje	528,21	586,90	650,93	729,18	821,66	923,04	999,51	1.122,23	1.419,24

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ Kolektivna pogodba za cestni potniški promet (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za določen čas do 31. 12. 2021.

Razširjena veljavnost: Ne.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 1. 2021 dalje	530,82	559,33	647,07	719,45	738,53	951,96	1.072,60	950,00

→ Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2020 dalje	583,99	665,75	747,48	840,93	940,21	1.121,25	1.273,09	1.518,34	1.822,02

KAKO DELODAJALEC UGOTOVI, KATERA KOLEKTIVNA POGODBA DEJAVNOSTI (ČE SPLOH KATERA) GA ZAVEZUJE?

1. korak: Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.

2. korak: V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.

3. korak: Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.

4. korak: Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2021

Obvestilo FURS z dne 16. 12. 2020

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.500,00		16 %
8.500,00	25.000,00	1.360,00	+ 26 % nad 8.500,00
25.000,00	50.000,00	5.650,00	+ 33 % nad 25.000,00
50.000,00	72.000,00	13.900,00	+ 39 % nad 50.000,00
72.000,00		22.480,00	+ 50 % nad 72.000,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2020 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	708,33		16 %
708,33	2.083,33	113,33	+ 26 % nad 708,33
2.083,33	4.166,67	470,83	+ 33 % nad 2.083,33
4.166,67	6.000,00	1.158,33	+ 39 % nad 4.166,67
6.000,00		1.873,33	+ 50 % nad 6.000,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2020:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	13.316,83	3.500,00 + (18.700,38 - 1.404,27 x skupni dohodek)
13.316,83		3.500,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	1.109,74	291,67 + (1.558,37 - 1.404,27 x bruto dohodek)
1.109,74		291,67

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obesti delodajalec) se davčna osnova zmanjša za 291,67 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PLZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.819,09 evra letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2020 - 31.12.2020	940,58
1.1.2021 - 31.12.2021	1.024,24

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	1.753,84	1.052,30	od 1.1.2021 do 28.2.2021
60% PLP	1.856,20	1.113,72	od 1.3.2021 do 30.6.2021
PKP 8	MP = MZO	1.024,24	od 1.7.2021 do 31.12.2021

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV MAJ 2021

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1. organiziran javni prevoz	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	7,45 EUR
nad 8 do 12 ur	10,68 EUR
nad 12 ur	21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	4,49 EUR na dan

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	334 EUR na mesec
9. Regres za letni dopust	
regres za letni dopust	Neobdavčen in neprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.
10. Jubilejne nagrade	
jubilejne nagrade	
za 10 let delovne dobe	460 EUR
za 20 let delovne dobe	689 EUR
za 30 let delovne dobe	919 EUR
za 40 let delovne dobe	919 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi	
odpravnina ob upokojitvi	4.063 EUR
12. Solidarnostna pomoč	
v primeru smrti delavca	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.252 EUR
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo	
1. letnik - dijak	172,00 EUR
2. letnik - dijak	172,00 EUR
3. letnik - dijak	172,00 EUR
4. letnik - dijak	172,00 EUR
študent	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
marec 2021	2.009,50	1.977,68 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2021 dalje znaša 38,68 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za **obdobje od 1.1.2021 do 31.12.2021 znaša 38,61 EUR** (9,65 EUR + 28,96 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - maj 2021

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
1.856,20	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.113,72	6.496,70
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		172,63	1.006,99
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		98,56	574,96
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	271,19	1.581,95
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		70,83	413,19
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		73,06	426,18
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,90	34,43
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	149,79	873,80
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,11	6,50
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,11	6,50
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,22	13,00
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,56	9,10
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,67	3,90
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,23	13,00
Skupaj drugi prisp.			4,45	26,00
PRISPEVKI SKUPAJ			425,43	2.481,75

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - maj 2021

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
1.856,20	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.670,58	6.496,70
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		258,94	1.006,99
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		147,85	574,96
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	406,79	1.581,95
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		106,25	413,19
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		109,59	426,18
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		8,85	34,43
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	224,69	873,80
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,67	6,50
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,67	6,50
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	3,34	13,00
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,34	9,10
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,00	3,90
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	3,34	13,00
Skupaj drugi prisp.			6,68	26,00
PRISPEVKI SKUPAJ			638,16	2.481,75

Vir: FURS

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2021 do 28.2.2022	5,5	8.235,53

Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 1.01.2020 do 18.2.2021	5,40
	od 19.2.2021	5,89

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2020 (PP): 1.856,20 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2020 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 1.856,20 = 1.113,72 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.856,20 x 3,5 = 6.496,70 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2020 (PP): 1.856,20 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2020 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 1.856,20 = 1.670,58 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.856,20 x 3,5 = 6.496,70 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Notranja igra bogastva

Se zavedate, da naš notranji odnos do denarja določa, koliko premoženja pritegnemo v naša življenja? Ali ste vedeli, da naša notranja pričakovanja, prepričanja in razmišljanje o denarju oblikujejo naše finančno stanje ter odločitve o tem, ali bomo živeli v blaginji ali ne? Drži namreč dejstvo, da je naše materialno stanje mogoče spremeniti izključno skozi naše spremembe v razmišljanju. Zato vsekakor ni vseeno, kakšne so naše misli in razmišljanja o denarju, premoženju, bogastvu in tako naprej ...

Vsak, ki bi želel povečati svoje prihodke ali preprosto imeti več denarja, se lahko tega loti z veliko strategijami, ki jih predpisujejo različni strokovnjaki. Verjetno pa je najbolj pomembno, kakšen odnos imamo do denarja. Le-ta namreč določa, koliko finančnih sredstev bomo pritegnili v naša življenja.

Če o denarju in na splošno o bogastvu in premoženju razmišljamo negativno (imamo negativna prepričanja), se v nas ustvarjajo konflikti. Miselni konflikti nas privedejo do tega, da je na koncu meseca tudi naše stanje v denarnici ali na bančnem računu zgolj odraz našega razmišljanja – torej v večini negativno.

In seveda obratno prav tako velja. Samo pozitivno razmišljati o denarju sicer še ne prinese rezultatov, potrebni so tudi delo, disciplina, nadzor, drznost, pogum in tako naprej ...

Bigstock

A GOTOVO LAHKO REČEMO, DA JE POZITIVNO RAZMIŠLJANJE O DENARJU OSNOVA ZA NAŠ PRIHODNI FINANČNI USPEH.

Kot vse na svetu deluje po načelu vzrok – posledica, ni nič drugače tudi z denarjem. Ljudje se moramo torej ukvarjati izključno z vzroki, ki bodo pripeljali do boljšega finančnega stanja in ne, da se v večini ukvarjamo zgolj s posledicami, ki ne izboljšujejo rezultata.

Kako premagati finančni stres?

Poglejmo čisto praktičen primer: ukvarjamo se z našim trenutnim negativnim stanjem na bančnem računu, ne analiziramo pa, zakaj je do njega prišlo in kaj danes spremeniti, da jutri tega stanja ne bo več. Ker tako večino misli namenjamo praznemu bančnemu računu – in to podpremo še z občutki – je to, kar potem dobimo in vidimo samo posledica naših misli in občutkov. In zato ne čudi, da je tako veliko ljudi danes v finančnem stresu.

Finančni stres je čustveno stanje posameznika, ki je v večini povezano s pomanjkljivim znanjem o ravnanju z denarjem. Vzrokov za nastop finančnega stresa je veliko, od izgube službe, ločitve, nenadnega večjega izdatka, planiranje dopusta, prehod v pokoj in tako naprej.

Vsakemu izmed teh življenjskih dogodkov je skupno to, da ljudje finančni stres doživljajo vedno znova, ko na spremembo situacije niso pripravljeni – tako psihično kot tudi ne finančno.

Finančni stres se pojavi takrat, ko vidimo, da finančno ne bomo zmogli premostiti bremena, ki ga imamo – bodisi da gre za nenadni dogodek (pokvari se avto in je potrebno večje popravilo) ali za vnaprej znan dogodek (šeše, ko se upokojimo, ugotovimo, da smo v aktivnih letih premalo varčevali in zdaj ne zmoremo vseh finančnih bremen.)

Finančni stres je eden izmed najpogostejših vzrokov za nastop depresije, za to bolezen pa vemo, da naj bi v tem stoletju zasedla drugo ali celo prvo mesto po številu bolnikov.

Zato je res izjemnega pomena, ko ugotovite, da si lahko najbolj pomagate

prav s tem, da se vprašate, kaj vsak dan mislite oziroma razmišljate. Če boste namreč spremenili misli, se bo spremenila tudi vaša realnost.

REK, DA »NAŠ NAČIN RAZMIŠLJANJA RODI DOBRE ALI SLABE REZULTATE«, JE ŠE KAKO RESNIČEN.

Zato je treba paziti, kaj mislimo, posebej pri mislih o bogastvu, denarju, obilju. Naše misli o denarju moramo izbrati zelo pozorno in predvsem ugotoviti, katera so tista omejujoča prepričanja o denarju, ki jih nosimo s sabo (Bolje biti zdrav, kot bogat!) in jih spremeniti v podpirajoča prepričanja (Kje pa piše, da ne smem biti zdrav in bogat hkrati?).

Kakšen je vaš denarni zapis?

Vsak od nas ima svoj denarni zapis. To so vse navade, ki jih imamo glede ravnanja z denarjem. Je naše dožemanje denarja in je pogovor v naši glavi, ko se moramo finančno odločati. Poznamo namreč primere ljudi, ki si recimo nikakor ne morejo urediti svojih financ, kljub temu da si tega želijo.

Nekateri posamezniki so ves čas v strahu do naslednje plače in so v neprestanem stresu zaradi plačila naslednjega obroka kredita. Spet drugi cele dneve sanjajo o tem, da bi imeli več, v resnici pa pri sebi tega sploh ne verjamejo. In rešitev za večino teh primerov se skriva v njihovem denarnem zapisu.

VSAK POSAMEZNIK IMA SVOJ DENARNI ZAPIS, KI JE LAHKO ZAVEDEN ALI NEZAVEDEN.

Pri prepoznavanju in preoblikovanju svojega denarnega zapisa morate biti zelo vztrajni in disciplinirani. Večina naših denarnih zapisov je zagotovo nezavednih in se jih kot takšnih sploh ne zavedamo.

Denarni zapis namreč nastaja skozi celotno naše življenje. Začne se že v našem primarnem okolju, ko vidimo in doživljamo odnos naših staršev do denarja. Na razvoj naših denarnih navad pozneje vplivata šola in okolica, v kateri živimo in delujemo.

V vsakem primeru večina posameznikov danes – statistika to potrjuje – nima najboljšega denarnega zapisa. Spomnim se primera ženske, ki je imela konstantne težave z denarjem, dokler ni s hipnozo ugotovila svojega preteklega denarnega zapisa.

Zaradi izkušnje v mladosti je namreč vseskozi verjela, da so tisti, ki imajo denar, tega zagotovo pridobili na nezakonit način. Dokler ni tega nadomestila v svojem denarnem zapisu, je imela izjemne težave z denarjem. Potem ko se je tega problema rešila z vajo in nadomestila novo prepričanje, pa je postalo vse drugače.

Prepoznavna lastnega denarnega zapisa nam omogoča, da lahko karkoli glede denarja ali finančnih odločitev spremenimo. In to je največja moč, ki jo vsekakor morate izkoristiti. Namreč, veliko je stvari in izzivov v življenju, na katere zares nimamo vpliva. Če pa vam denarni zapis ne koristi in ne prinaša zadovoljstva, pa imate vse možnosti, da to spremenite.

Kako spremeniti svoj denarni zapis?

Praktično se morate tega lotiti tako, da najprej dobro premislite o vseh asociacijah in občutkih, ki se vam sprožijo, ko nekdo omeni:

- bogastvo
- denar
- zapravljanje
- investiranje
- delo
- finančna svoboda
- blagostanje.

Ko vas bodo prevevale različne misli in asociacije ob omembi zgornjih besed, se vsekakor spomnite in si nujno zabeležite:

- Kaj ste slišali ob omembi teh besed, ko ste bili majhni?
- Kaj ste videli ob omembi teh besed, ko ste bili majhni?
- Kaj ste doživeli ob omembi teh besed, ko ste bili majhni?

Občutke, vaše misli ter asociacije si morate zabeležiti, jih zapisati na papir in si jih dobro ogledati. To, kar imate pred seboj na papirju, so namreč vaša najgloblja prepričanja in vaš denarni zapis. Zato se morate na tej točki najprej zelo globoko zavedati, kako pomembno je, da razumete to vašo notranjo igro bogastva.

ČE NAMREČ ŽELITE V ŽIVLJENJU SPREMENITI SADEŽE, MORATE NAJPREJ SPREMENITI KORENINE.

Če želite spremeniti vidno, morate najprej spremeniti nevidno. In to je zagotovo največja zanka, v katero se ujame večina ljudi, ker se ne zaveda, da je ta korak pri obvladovanju osebnih financ najpomembnejši. Zato si vzemite čas in res podrobno analizirajte vaše prve zapise, ki ste jih naredili ob asociacijah na prej predstavljene besede.

Misli, čustva, dejanja, rezultati

Vaš denarni zapis namreč sestavljajo vaše misli, čustva in dejanja povezana z denarjem. Če želite več denarja, boljše življenje in uspešnejše obvladovanje svojih osebnih financ, potem zdaj že veste, da morate začeti pri vašem denarnem zapisu. Pomembno je, da nadzirate in oblikujete misli, ki vam bodo koristile.

MISLI VODIJO K ČUSTVOM. ČUSTVA VODIJO K DEJANJEM. DEJANJA PA VODIJO DO VAŠIH REZULTATOV.

Zato še enkrat – začnite na začetku in namenite prvi vaji dovolj časa. Nujno je namreč, da razumete vaš denarni zapis ter od kod izvira. Pogled v preteklost vam bo namreč razjasnil, kaj je tisto, kar si želite. Dejstvo namreč je, da večina ljudi nikoli ne uresniči svojih potencialov.

Raziskave kažejo, da 80 odstotkov ljudi ne bo doseglo želene finančne svobode. Vzrok je zelo preprost. Večina ljudi namreč živi nezavedno. Delajo in razmišljajo »zgolj površinsko« in živijo strogo v vidnem svetu. Če želite v vidnem svetu drugačne rezultate – recimo boljše finančno stanje – potem moramo začeti na denarnem zapisu.

In vsekakor – to je delo, ki ni enostavno, a je hkrati delo, ki vam lahko prinese najboljše možne rezultate!

MATJAZ ŠTAMULAK,
NEODVISNI FINANČNI SVETOVALEC,
WWW.CRESUS.SI

Ali je vodenje družinskega podjetja zame?

V prejšnjem članku sem naglasil predvsem prenosnike. Torej, kako lahko prenosniki oziroma starši vedo, da so njihovi potomci pravi nasledniki družinskega podjetja. Tokrat bom obrnil. Pogosto se starši sprašujejo o primernosti in kompetentnosti svojih hčera ali sinov, ko pride do prevzema in predvsem vodenja družinskega podjetja. Velikokrat pa bi se morali ravno nasledniki spraševati o tem, kaj so v resnici njihove želje. Torej, potencialni prevzemniki ali prevzemnice naj se vprašajo, ali resnično želijo nadaljevati družinsko tradicijo.

Delo v družinskem podjetju kot del osebnega poslanstva

Marsikdo bo rekel, da je popolnoma nepomembno, ali je delovanje v družinskem podjetju del osebnega poslanstva

osebe ali ne. Pa je res tako? Nešteto-krat se je pokazalo, da je motivirana oseba boljši vodja, boljši strateg in je pripravljen/-a več narediti za podjetje kot nemotivirana oseba.

Generacije se menjajo. Prav je tako. Vsaka generacija ima svoj set vrednot in zasleduje svoj specifičen set ciljev kot usmeritev. Nekateri se iz generacije v generacijo menjajo, nekaj pa jih ostaja

Bigstock

podobnih ali celo istih. Generacija naslednikov, s katerimi imamo pri nas kar nekaj opravka, je stara okoli 40 let. Ta generacija je sedaj v aktivni fazi prevzemanja in se jo do neke mere še da »ustrahovati«. V smislu, da lahko čutijo neko dolžnost do tega, da prevzamejo podjetje in nadaljujejo družinski posel.

Mlajše generacije imajo drugačne vizije

Imamo pa tudi opravka z generacijami, ki se pripravljajo na prevzem oziroma se njihovi starši pripravljajo, da bodo v roku desetih let predali podjetje naslednikom. **Te generacije bodočih naslednikov/prevzemnikov so stare okoli 30 let ali so mlajše. Te imajo pogosto drugačno vizijo. Drugače gledajo na svet, saj jim je digitalna kultura in njena brezmejnost omogočila drugačne načine komuniciranja in osmišljanja sveta kot generacijam pred njimi, ki v mladosti še niso dobile v roke interneta oziroma to ni bila splošno dostopna komoditeta.**

Generacije naslednikov, ki so mlajši od 30 let, lažje celo zamenjajo panogo ali uvedejo izjemno veliko novitet v krajšem času. Skratka, delujejo drugače kot generacije pred njimi. Ali je to slabo ali dobro? Drugače je. Vedno sodimo s strani našega prevladujočega seta vrednot. Vsaka generacija nosi svoje specifične vrednote, ki do neke mere spodkopavajo avtoriteto staremu setu vrednot in s tem povzročajo spremembe.

Svet skozi prizmo priložnosti

Dejstvo je, tako opažamo, da so nasledniki oziroma prevzemniki, v povprečju stari okoli 30 let ali mlajši, bolj orientirani k iskanju dela, ki jih bo izpolnjevalo. Po našem mnenju je ključno, da se potencialni prevzemnik ali prevzemnica počuti vsaj do neke mere izpolnjenega pri delu v družinskem podjetju. Verjamem, da so se marsikateri starši, ki predajajo ali razmišljajo o predaji podjetja na svoje potomce, ob tem stavku nasmehnil, češ: »Kdo pa je nas spraševal o izpolnjenosti, ko smo gradili podjetje ali ga prevzemali od naših staršev?!« Ali pa: »Kaj pa otroci ali mladi odrasli vedo o izpolnjenosti!«

Generacije, ki so se rojevale po osa-

mosvojitvi in v t. i. razširitveno fazo digitalne dobe (in so pri desetih letih že imele pogost stik z medmrežjem), vidijo svet skozi prizmo priložnosti. Bistveno drugače kot generacije rojene še v socialističnem sistemu, ki je imel svoje sistemske omejitve, predvsem pa komunikacija ni bila dobesedno »na dlani«, kot je danes.

Mlajše generacije so manj pripravljene žrtvovati osebni užitek (oz. poslanstvo) zavoljo neke prisile. To je največji premik, ki ga vidimo. Zato je naš nasvet za prevzemnike oziroma prevzemnice enostaven: **»Če te družinski posel, obrt, podjetništvo vsaj v nekem segmentu izjemno ne veseli, izpolnjuje in ne predstavlja izziva, potem je bolje izstopiti iz procesa prevzemništva.«**

Če je prvi pogoj izpolnjen in se kot prevzemnik ali prevzemnica vidiš v družinskem podjetju, čutiš, da te delo tam izpolnjuje, je to najboljša popotnica za kakovosten prenos odgovornosti z ene generacije na drugo.

Strokovne in vodstvene kompetence

Pogosto med starši in potencialnimi nasledniki ali naslednicami pride do soglasja za prevzem. Potem ko uskladijo vizije prenosa odgovornosti, je treba predvsem ugotoviti dve ključni točki pri prevzemnikih. Ugotoviti je treba, do kolikšne mere so strokovno usposobljeni za delovno mesto, ki ga že opravljajo ali nameravajo prevzeti. Poleg tega je treba ugotoviti, kakšne so njihove vodstvene sposobnosti.

Nekateri nasledniki so lahko izjemno strokovno usposobljeni. So odlični na svojih delovnih pozicijah. Vendar jim iskreno manjka vodstvenih sposobnosti. Sicer se jih da priučiti, kar je pozitivno, vendar menimo, da je treba biti iskren do sebe. **Če oseba vidi, da ji upravljanje in vodenje podjetja enostavno povzroča preveč stresa, potem kompleten prevzem podjetja ni zanjo.**

Tudi v takšnih primerih obstaja več rešitev. Ena izmed njih je, da nasledniki postanejo lastniki, so zaposleni v podjetju, vodenje pa se zaupa zunanjemu človeku, ki je zato delovno mesto usposobljen. To je le ena od možnosti.

Ključna vprašanja, ki bi si jih moral prevzemnik ali prevzemnica družinskega podjetja zastaviti, so:

- 1) Me delo v družinskem podjetju izpolnjuje?
- 2) Želim v resnici prevzeti vodenje družinskega podjetja, ali bi bil/-a v njem samo zaposlen/-a?
- 3) Kakšne so moje tehnične usposobljenosti za vodilne oziroma ključne položaje v podjetju?
- 4) Kaj lahko naredim, da te strokovne usposobljenosti izboljšam?
- 5) Sem pripravljen/-a prevzeti vodenje družinskega podjetja?
- 6) Imam zato ustrezne vodstvene sposobnosti?

To so vprašanja, ki naj si jih zastavi vsak, ki je potencialni/-a prevzemnik/-ca družinskega posla. Če so vsaj štirje odgovori pozitivni, potem si na dobri poti, da vodenje podjetja predstavlja zate pozitiven izziv in verjetno izpolnjujočo izkušnjo v življenju.

NEJC BOLJKA, INŠTITUT MOŠT

SEKCIJA ZA PROMET

Končno le korona financiranje za prevoznike

Naj končno ne zveni slabo, ampak dejstvo je, da ima zgodba o korona financiranju prevoznikov, ki so bili v obdobju korona krize med najbolj prizadetimi, kar eno leto dolgo zgodovino. Zagotovila, da bo država oblikovala 35 milijonov evrov težak sklad financiranja za pomoč prevoznikom, smo objavili pred natanko enim letom, zakon o interventnih ukrepih je nato sklad predvidel, (pre)dolgo pa je trajalo, da je prišlo tudi do potrditve vlade in s tem popisa pogodbe med Ministrstvom za infrastrukturo in SID banko. Danes, torej po letu dni, lahko objavimo, da je ugodno korona financiranje pri SID banki le na voljo in da sta za to v veliki meri zaslužni prav obe stanovski organizaciji prevoznikov, ki sta projekt ves čas neutrudno porivali naprej.

Ob letu osorej

Prevozniki obeh stanovskih organizacij so prva zagotovila za oblikovanje 35-milijonskega sklada posojil dobili pred letom dni. Vmes je bilo treba sredstva zagotoviti v sklopu interventne covidne zakonodaje, uskladiti interese in pogoje pristojnih ministrstev, kjer se je jeseni čakalo na ministrstvo za finance, ki je moralo sprejeti odločitev o razporeditvi sredstev na ustrezno proračunsko postavko. Spomladi je bilo tako vse pripravljeno, Ministrstvo za infrastrukturo in

SID banka sta bila pripravljena za podpis pogodbe, vendar sta kar nekaj mesecev čakala še na potrditev oziroma ustrezno soglasje vlade.

V ponedeljek, 24. maja, je do podpisa pogodbe med Ministrstvom za infrastrukturo in SID banko le prišlo, krediti pa so bili že v dveh dneh razpisani in na voljo.

Ob zaključku uspešnih celoletnih prizadevanj prevoznikov obeh stanovskih organizacij je **Peter Pišek**, predsednik

Podpis pogodbe med Ministrstvom za infrastrukturo in SID banko, ki je omogočila korona financiranje prevoznikov PROMET 1, je potekal pod budnim očesom stroke, zadaj Milan Slokar, predsednik Sekcije za prevoz blaga v cestnem prometu pri GZS, in Peter Pišek, predsednik Sekcije za promet pri OZS, ter spredaj podpisniki pogodbe mag. Sibil Svilan, predsednik uprave SID banke, Jernej Vrtovec, minister za infrastrukturo RS, in Goran Katušin, član uprave SID banke.

Sekcije za promet pri OZS, izpostavil, da je zelo zadovoljen, da so prevozniki do ugodnega korona financiranja le prišli,

takega financiranja pa so od SID banke v sektorju cestnega transporta deležni tudi prvič v zgodovini. Dejstvo je namreč, da je bila ravno njihova dejavnost med najbolj prizadetimi, še posebej gre tu izpostaviti avtobusne prevoznike, ki se jim je večina posla popolnoma ustavila in se še danes ni vzpostavila. Za številne izmed njih, predvsem tiste, ki so ostali ujeti v lizing pogodbe za nova vozila, ki jih ni bilo mogoče odložiti, pa je bilo to leto čakanja na financiranje žal tudi usodno. Ker so krediti namenjeni tudi tistim s slabo bonitetno oceno v preteklem letu, pa je optimističen in upa, da bo financiranje pripomoglo k preživetju in ponovni oživitvi dejavnosti.

Minister za infrastrukturo **Jernej Vrtovec** je ob podpisu pogodbe izrazil zadovoljstvo, da z uvedbo tega finančnega instrumenta izpolnjujejo obljubo prevoznikom. Prevozniki v cestnem prometu so v času epidemije utrpeli na eni strani nepopravljivo škodo, na drugi strani pa so tudi v obdobju največje izpostavljenosti zagotavljali nemoteno oskrbo podjetij in prebivalstva. Poudarja, da so ta ukrep pripravili specifično za njihove potrebe ter v sodelovanju z obema stanovskima organizacijama OZS in GZS. Priznava, da je bilo potrebno res veliko dela in usklajevanj, vsem, ki so prispevali k temu, se iskreno zahvaljuje, prevoznikom pa želi, da sredstva kar najbolj učinkovito uporabijo.

Predsednik uprave SID banke **mag. Sibil Svilar** pa je ob tem še sporočil, da je SID banka v času korona krize že posredno in neposredno financirala projekte in posle avtoprevozniškega sektorja v vrednosti več kot 50 milijonov evrov. V svoji interventni in proticiklični vlogi pa sedaj poleg drugih programov financiranja in zavarovanja, vzpostavlja še nov aktualni sklad finančnega inženiringa za likvidnostno financiranje podjetij, ki so dejavna na področju cestnih prevozov, ki je nastal v sodelovanju z ministrstvom za infrastrukturo. Gospodarska dejavnost cestnega transporta nedvomno sodi med dejavnosti, ki so za Slovenijo velikega pomena, vendar so podjetja negativne vplive epidemije na svoje poslovanje zelo občutila, zato je bila odločitev za posebno obliko financiranja pravilna.

FINANCIRANJE GOSPODARSKIH SUBJEKTOV NA PODROČJU CESTNIH PREVOZOV – PROMET 1

Ste prevoznik na področju mestnega ali medkrajevnega kopenskega, potniškega ali tovornega prometa in zaradi vpliva epidemije koronavirusa za poslovanje potrebujete dodatna likvidnostna sredstva?

Obiščite spletno stran kredita PROMET 1 na naslovu <https://www.sid.si/mala-srednja-podjetja/financiranje-gospodarskih-subjektov-na-podrocju-cestnih-prevozov-promet-1>, kjer boste našli naslednje informacije, potrebno dokumentacijo in izvedli vlogo za kredit.

Kredit lahko pridobijo samostojni podjetniki, mikro, mala ali srednja podjetja ter velika podjetja in zadrage. **Program vam omogoča** kredit v višini 100.000 EUR do 800.000 EUR, financiranje do 85 % celotnih stroškov posla, dobo kreditiranja 6 do 8 let. Moratorij na odplačilo glavnice je obvezen in znaša dve leti. **Predvidena obrestna mera** je 6-mesečni Euribor + nespremenljivi pribitek, določen s strani SID banke, ki je odvisen od zneska kredita, ročnosti, bonitete ter oblike zavarovanja. Najvišji nespremenljivi pribitek znaša 2 % letno. **Najvišji znesek kredita** je 800.000 EUR in se zniža za znesek drugih državnih pomoči, ki so bile končnemu prejemniku dodeljene zlasti na podlagi oddelka 3.1. Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu epidemije. **Zavarovanje** je poroštvo lastnikov gospodarske družbe in/ali drugo ustrezno zavarovanje. **Kredit lahko pridobite**, če kot glavno dejavnost izvajate mestni in primestni kopenski potniški promet (razen obratovanja žičnic in zobatih železnic), medkrajevni in drug cestni potniški promet ter cestni tovorni promet, če ob oddaji vloge z isto davčno številko poslujete najmanj dve poslovni leti in imate v zadnjem zaključenem poslovnem letu povprečno vsaj dva zaposlena, če dokažete, da je na vaše poslovanje vplival izbruh epidemije, to velja le za podjetja, ki opravljajo dejavnost cestnega tovornega prometa, če na dan 31. 12. 2019 niste bili podjetje v težavah in če nimate neporavnanih obveznosti iz naslova obveznih dajatev. **Kredit zagotavlja sredstva**, ki jih lahko namenite za kritje celotnih stroškov posla, kar vključuje stroške blaga, materiala in storitev ter stroške dela. **Cilj tega kreditiranja je**, da vašemu podjetju omogočimo poslovanje tudi ob spremenjenih razmerah v času širjenja epidemije koronavirusa. Da bodo vaši nadaljnji koraki k izpolnjevanju zastavljenih ciljev lažji, vam ne bomo zaračunali nadomestila za opravljeno storitev. **Rok za sklenitev pogodbe je** 31. december 2021 ali kasneje, če pride do podaljšanja sheme državne pomoči po začasnem okviru.

REZERVIRAJTE SI ČAS ZA TRADICIONALNO SREČANJE PREVOZNIKOV!

Sedaj že tradicionalno **Srečanje prevoznških družin in prevoznških podjetij**, ki je v zadnjih letih postalo največje stanovsko druženje in hkrati tudi največji strokovni sejem, letos bo!

Letošnji dogodek bo trajal dva dni, in sicer v **petek, 10., in soboto, 11. septembra 2021**, v Novem mestu. Prvi dan bo čas namenjen poslovnim srečanjem, drugi dan pa bo potekalo veliko tradicionalno družabno srečanje prevoznikov in njihovih družin ter strokovni sejem.

Upoštevani tudi predlogi stroke

Na pobudo prevoznikov so pri tem financiranju tudi bistveno razširjene vrste zavarovanj za kredit. V zavarovanje se lahko vzame nepremičnino, vrednostni papir, poslovni delež v družbi, premičnino, terjatev, patent, znamko, model, programsko kodo, poroštvo, pristop k dolgu, garancijo in/ali drugo ustrezno zavarovanje, ki ga ponudi podjetje. Prav tako lahko kredit zavarujete samo s poroštvom lastnikov gospodarske družbe, bodisi fizične ali pravne oseba. Kreditojemalec lahko kredit nameni tudi za financiranje stroškov blaga, materiala in storitev in stroške dela, zaradi pravil državnih pomoči pa s kreditom ni mogoče financirati refinanciranja obstoječih finančnih obveznosti podjetja.

Problematično ostaja poslovno leto 2020

Za razliko od nepovratnih sredstev pa mora SID banka za odobritev tega kredita kot skrben strokovnjak obvezno opraviti presojo kreditne sposobnosti in v tej točki so se stvari žal znova zapletle. Prevozniki so se namreč dogovorili, da bodo za kreditno spodobnost gledali

NOVO NA CESTI R1-230 VUČJA VAS–ORMOŽ

Direkcija RS za infrastrukturo je sekcijo seznanila, da bo glede pobude za sprostitev tovornega prometa na cestni R1-230 Vučja vas–Ormož v smislu lokalnega prometa v mesecu maju spremenila prometni režim. S spremembo prometne signalizacije bo na tem delu dovoljen lokalni promet za tovorna vozila, katerih NDM presega 7,5 t, in sicer za območja občin Ormož, Središče ob Dravi in Gorišnica.

poslovno leto 2019, kredit pa bo lahko v skladu s pravili o državni pomoči mogoč tudi za podjetja, ki so bila po podatkih za leto 2020 tako imenovana podjetja v težavah.

V tem je namreč srž in bistvo te kreditne linije, saj je njen cilj pomagati prevoznikiškim podjetjem, ki v preteklem letu niso mogla delati, kakšne so bile posledice na bonitetno oceno za leto 2020 je zato jasno vsem. Večina predvsem avtobusnih podjetij je namreč izkazala izgubo iz poslovanja v letu 2020, le-ta pa je posledica predvsem visokega stroška amortizacije. Posledično so računovodski izkazi za leto 2020 slabi in neprimerljivi s predhodnimi leti, ko so podjetja poslovala pod normalnimi okoliščinami.

Prevozniki so že predlagali nujni sestanek

Žal pa kredit, kot je razpisan sedaj, med svojimi posebnimi pogoji v osmi točki prvega odstavka drugega člena za referenčno poslovno leto definira zadnje zaključeno poslovno leto glede na dan oddaje vloge za posojilo, to pa je ravno poslovno leto 2020, ki je v duhu in namenu tega korona financiranja najbolj problematično in se je za prevoznike, še posebej avtobusne, končalo zelo tragično. Velika večina njih temu pogoju ne bi mogla zadostiti, s tem pa tudi ne pridobiti posojila, katerega namen je ravno blaženje posledic korona krize v poslovnem letu 2020.

Prevozniki upajo in verjamejo, da gre za nesporazum ali napako in da bo ta pogoj ustrezno popravljen. SID banko in Ministrstvo za infrastrukturo so zato že prosili za nujni sestanek, na katerem bi lahko ta problem hitro in učinkovito rešili ter vzpostavili pogoje, ki bodo omogočili čimprejše črpanje kreditov kar najširšemu krogu upravičenih prevoznikov.

Nova posojila PROMET 1

Epidemija covid-19 je dejavnost cestnih prevozov še posebej prizadela. SID banka je zato skupaj z Ministrstvom za infrastrukturo RS oblikovala sklad, v okviru katerega je podjetjem, ki se ukvarjajo z mestnim, primestnim ali medkrajevnim kopenskim, potniškim ali tovrnim prevozom. Zanje je pri SID banki na voljo 35 milijonov evrov za financiranje stroškov poslovanja.

Financiranje celotnih stroškov poslovanja

Zaradi delne ali popolne zaustavitve izvajanja dejavnosti sodijo prevozniki med podjetja, ki so najbolj prizadeta zaradi epidemije covid-19, zato jim nov

POMOČ DRUŽINI UMRLEGA KOLEGA PREVOZNIKA

Pred dobrim mesecem so prevozniki izgubili spoštovanega stanovskega kolega **Roberta Svetca** iz Šentjanža pri Dravogradu. S svojim tovrnjakom je na samostojni podjetniški poti, na katero je stopil pri dvaindvajsetih letih, prevozil številne kilometre po tujini. Tudi na zadnji poti je bil v tujini, v bližini Münchna, kjer je pri nalaganju tovora doživel hud srčni infarkt, ki je bil zanj usoden.

Sveteč je zapustil ženo in pet šolajočih se otrok, ki so se znašli v izjemno težki situaciji. Ob tem sta jim med drugimi na pomoč priskočila tudi Sekcija za promet pri OZS, katere član je bil, in Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom. Člani upravnega odbora sekcije so se odpovedali stroškom udeležbe na majski seji, Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom pa je za namen zbiranja pomoči odprla poseben sklic na svojem računu.

Družini Svetec lahko pomagate tudi vi z nakazilom na: Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana, poslovni račun pri NLB, d. d.; SI56 0201 3025 7684 878, BIC banke: LJBAS12X, koda namena: CHAR, sklic: 00 10-1054, pod namen pa vpišite Pomoč družini Svetec.

program omogoča financiranje celotnih stroškov poslovanja, kar vključuje stroške blaga, materiala in storitev, kot tudi stroške dela. Program neposrednega financiranja je SID banka tokrat razvila skupaj z Ministrstvom za infrastrukturo po načelu ukrepov finančnega inženiriranja za zagotavljanje ugodnosti do končnih upravičencev.

Velikost podjetja ni pomembna

Kredit v višini 100 tisoč do 800 tisoč evrov z državno pomočjo po začasnem okviru lahko pridobijo vsi prevozniki, tako samostojni podjetniki, mikro, mala in srednja podjetja kot velika podjetja in zadrage, na katere je vplival izbruh epidemije covid-19.

Moratorij, dolga doba in ugodna obrestna mera

Ta program financiranja odlikuje dolga doba kreditiranja, in sicer 6 do 8 let, možnost moratorija do dveh let, ugodna obrestna mera ter možnost predložitve različnih vrst zavarovanj kredita. SID banka želi prevoznikom z novim programom omogočiti financiranje za uspešno premostitev likvidnostnih težav, ki jih je

DKV ZAGNAL NOV PORTAL ZA STRANKE

DKV Mobility, ponudnik storitev na področju prevoza, je zagnal nov portal za stranke. Z njim lahko stranke DKV naročajo in digitalno upravljajo svoje kartice DKV, hkrati pa lahko v realnem času spremljajo tudi vse informacije o uporabi kartic za plačilo goriva in drugih storitev.

Z novim portalom za stranke DKV svojim strankam nudi še večji nadzor in boljši pregled nad uporabo njihovih kartic, v prihodnje pa nameravajo nabor funkcij, ki jih nudi portal za stranke, še razširiti in postopoma digitalizirati upravljanje vseh cestninskih izdelkov.

Več informacij je dostopnih na povezavi
dkv-euroservice.com

Nov portal za stranke DKV Mobility.

povzročila epidemija, saj se zaveda, da predstavljajo pomembno gospodarsko dejavnost za Slovenijo. Na kratko o kreditu preberite v okvirčku.

Prizadevanja obeh stanovskih organizacij so tako obrodila sadove, krediti in z njimi sredstva so na voljo, posamezni

problemi bodo zagotovo tudi rešeni, na prevoznikih pa je, da zasnujejo razvojne programe za prihodnje in ugodno korona financiranje čim boljše izkoristijo.

ANTON ŠIJANEC

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

”S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na **mozaikpodjetnih.si**

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

KAMNOSEKI

Pridite na že 6. Festival kamna!

V slikoviti kraški vasici Pliskovica že ducat let pripravljajo bienalni dogodek Festival kamna. Na festivalu, ki je namenjen ohranjanju kulturne dediščine, starim obrtem, vrhunskim rokodelskim spretnostim in prenosu znanj na mlajše generacije, se vse vrsti v prvi vrsti okrog kamna, ki ga na Krasu že stoletja uporabljajo kot osnovni material, iz katerega kamnoseki izdelujejo svoje številne mojstrovine. Letošnji festival je že šesti po vrsti, s svojim razvejanim programom pa bo potekal od 25. do 27. junija 2021.

Obiskovalci festivala, ki je posvečen kraškemu kamnu in kamnoseštvu, bodo lahko spoznali številne načine obdelave kamna, sodelovali na kamnoseških in drugih rokodelskih delavnicah za otroke in odrasle, poslušali strokovna predavanja, se udeležili pohodov in kolesarjenja po poteh kamnosekov, ogledali pa si bodo lahko tudi celotno vas s predstavitev kraške arhitekture in naravnih kraških značilnosti ter obiskali festivalsko tržnico najrazličnejših obrtniških ponudnikov.

Predizbor za EuroSkills

Osrednji dogodek festivala bo tudi tokrat tekmovanje mladih kamnosekov. Tekmovali bodo v dveh kategorijah, in sicer mlajši ter tisti stari od 18 do 23 let, ki se bodo pomerili v predizboru za evropsko tekmovanje poklicev EuroSkills.

Izdelke, ki jih bodo mladi tekmovalci izdelali v 18. urah, bo ocenila posebna strokovna komisija in določila najboljše tri tekmovalce. Ti se bodo udeležili še finalnega izbora v poklicnih spretnostih na državni ravni, Olimpijadi poklicev. Najboljši mladi kamnosek pa bo nastopil na mednarodnem tekmovanju EuroSkills.

Konkurenca in potek del bosta nedvomno na zelo visoki ravni, saj so naši mladi kamnoseki v zadnjem obdobju z evropskega tekmovanja prinesli številne najbolj žlahtne medalje.

Vsi, ki vas kamen zanima, delate z njim ali pa ga imete preprosto radi, zato Festivala kamna nikakor ne smete zamuditi. Se vidimo torej v Pliskovici!

ANTON ŠIJANEC

NASTAJA TERMINOLOŠKI SLOVAR ZA KAMNOSEKE

Sekcija cementnarjev, kamnosekov in teracerjev pri OZS je na pobudo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU oblikovala skupino za pregled terminološkega slovarja za kamnoseke, ki je kot prvi kamnoseške stroke v Evropi že v nastajanju.

Terminološki ali izrazijski slovar je vrsta slovarja, ki obravnava strokovno izrazje ali tērmine, ti so posebni ali celo edinstveni za vsako dejavnost, terminološki slovar je torej zbirka teh strokovnih izrazov, ki nam pomaga k bolj jasni strokovni komunikaciji in razumevanju izrazov. Skupino za pripravo terminološkega slovarja kamnosekov vodita **dr. Tanja Fajfar** in **dr. Mojca Žagar Karer**, z njima pa sodelujejo predstavniki stroke in šol.

V skupini za pregled pripravljenih terminov sodelujejo kamnoseki **Peter Svete**, **Zoran Žunko**, **Matej Erjavec**, **Marko Brezavšček** in **Silvo Pivk**, ki je hkrati tudi član skupine za pripravo terminološkega slovarja. Predlog slovenskih kamnoseških izrazov želijo vseslovensko uskladiti in narediti čim bolj jasne, razumljive in uporabne. Nekaj izrazov iz nastajajočega slovarja:

arabéska -e ž ornament, izdelan kot utor, greben ali relief, ki ga sestavlja vzorec ritmično urejenih spletoz z motivom stiliziranih rastlinskih motivov, npr. vitic, listov, cvetov, ki so lahko dopolnjeni z živalskimi in geometrijskimi motivi

diamántno zróno -ega -a s abrazivno zrno iz naravnega ali sintetičnega diamanta, ki se mešano z vezivom po sintranju ali galvanskem nanosu uporablja za izdelavo diamantnih segmentov za rezilna in brusna orodja za obdelavo naravnega kamna

strójni štókavec -ega -a s rotacijsko orodje z vidia konicami, nameščeno na kotni brusilki, mostni brusilki ali liniji za štokanje, ki z vrtenjem gladko površino spremeni v rustično

zlaténje -a -- s ročni postopek nanosa zlatih lističev s čopičem v vklesane črke in druge znake, ornamente in površine, ki so predhodno prevlečene s prednamazom

A.Š.

Kovinarjem se bodo na 30. strokovnem srečanju pridružili plastičarji

V prijetnem obmorskem ambientu Hotela Adria v Ankaranu bodo v petek in soboto, 15. in 16. oktobra 2021, potekali tradicionalni dnevi kovinarjev in strokovno srečanje plastičarjev. V času, ko se želimo vrniti v tirnice življenja in poslovnega okolja, ki smo jih bili vajeni pred epidemijo, bosta dogodka potekala sočasno.

Cilj takšnega organizacijskega pristopa je v prvi vrsti možnost dodatnega povezovanja oziroma mreženja članov, pa tudi razstavljalcev in sponzorjev v različnih segmentih, kjer se dejavnosti strokovno prekrivata oziroma dopolnjujeta.

Sekciji za ta namen pripravljata še bolj pester program s poudarkom na kakovostnih in aktualnih strokovnih in splošnih podjetniških vsebinah.

Strokovno srečanje kovinarjev bo letos, ob 30. obletnici, še dodatno slavno-stno obarvano, saj je sekcija ponosna na dolgoletno tradicijo srečevanja, izmenjave izkušenj, kakovostnega izobraževanja ter sproščenega in neformalnega druženja. V počastitev jubileja v petek zvečer (15. oktober) udeležencem srečanja pripravljamo presenečenje.

Strokovno srečanje se bo v Hotelu Adria v Ankaranu začelo že v jutranjih petkovih urah, ko bo pozornost namenjena predvsem splošnim podjetniškim temam, ki so aktualne tako za plastičarje kot za kovinarje. Sobotna strokovna predavanja bodo za stroki kovinarstva in plastičarstva potekala vzporedno, na isti

Podroben program strokovnega srečanja, navodila za prijavo in dodatne informacije boste člani sekcij prejeli po e-pošti, objavljene pa bodo tudi na spletni strani sekcij kovinarjev in plastičarjev (zavihek Aktualno iz sekcije) in v prihajajočih številkih revije Obrtnik podjetnik.

Dodatne informacije dobite pri sekretarki sekcij Valentini Melkić (telefon: 01 58 30 541, e-naslov: valentina.melkic@ozs.si).

lokaciji, zato bo tudi ta dan mogoče navezovati stike in izmenjevati informacije. Oba dneva bo v popoldanskem času tudi dovolj časa za poglobljeno druženje. V petek bo predvidoma organiziran ogled Luke Koper, zvečer pa bo še večerja s plesom in zabavo.

Neformalnega druženja pa ne bo manjkalo niti v soboto, ko bomo obiskali katero od lokalnih kulinarčnih destinacij in v prijetno sproščenem obmorskem okolju poskusili tudi vina. Tudi na tem dogodku seveda ne bomo pozabili na spremljevalke. »Lady« program, ki naj za zdaj ostane presenečenje, bo potekal v soboto.

Vzdrževanje že spletenih osebnih vezi in navezovanje novih stikov bo z vzdušjem morja in sonca zagotovo obrodilo kakšno novo poslovno pot.

Ker naša strokovna srečanja vsa leta sooblikujejo najboljši predavatelji, se organizatorja, Sekcija kovinarjev pri OZS in Sekcija plastičarjev pri OZS lahko pohvalita tudi z lepim številom udeležencev. Vsako leto se jih zbere okrog sto, zato podobno, če ne še večje število, pričakujemo tudi letos.

Vljudno vabljeni, da si že sedaj rezervirate čas in se oktobra udeležite strokovnega srečanja.

Prijazno vabljeni pa tudi k morebitnemu sponzorstvu! Veseli bomo vašega doprinosa pa tudi ideje, koga bi želeli s strokovnega vidika povabiti k sodelovanju.

VALENTINA MELKIĆ

IZKORISTITE VAŠ BON!

*Neokrjena narava,
neodkriti in neraziskani
kotički, pristna kulinarika
ter topli in vedri ljudje...*

DOBRODOŠLI PRI NAS!

www.jeruzalem-slovenija.si

Močnejši, modernejši in z novimi izkušnjami

Med 17. in 21. majem je potekal Teden obrti in podjetništva na Loškem, ki sta ga ob finančni pomoči občin Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Žiri in Železniki pripravili Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka in Razvojna agencija Sora. Večina dogodkov je potekala preko spleta, z izjemo razstave izdelkov dijakov Šolskega centra Škofja Loka in okrogle mize, ki je potekala v živo na Radiu Sora. Na njej so govorili o izzivih, ki jih je lokalnim podjetjem prinesla epidemija.

Nihče ni stal križem rok. Takoj, ko so se soočili z razmerami zaprtja države, so ukrepali in se jim kar se da hitro prilagodili. Podjetja, ki delujejo digitalno, so bila manj prizadeta. To je potrdil tudi **Miha Lavtar** iz podjetja Optiweb: »Zagotovo smo bili med tistimi, na katere je kriza pozitivno vplivala, vsaj delno. Ker smo v IT-dejavnosti, smo hitro lahko prešli na delo od doma. Ob tem pa smo ugotovili, da lahko naši sodelavci delajo od koder koli. To je za nas precej lažje, glede na to, da se v panogi soočamo tudi s pomanjkanjem kadra.« Dodal pa je, da so bili prvi tedni epidemije tudi zanje stresni, saj so se mnogi od poslovnih partnerjev znašli v težki situaciji.

Na Soriški planini so se trudili ves čas ohranjati stik s svojimi tradicionalnimi gosti, hkrati pa so čas izrabili za pripravo novih promocijskih vsebin. »Kljub vsemu smo veseli, da nam je narava letos postregla z obilico snega, tako da smo tudi v času, ko naprave niso smele obratovati, uredili sankališče in tekaške proge ter ponujali hrano in pijačo za osebni prevzem,« je povedala **Polona Golija**, in dodala, da so jim sicer ukrepi povzročili veliko dodatnega dela in stroškov, a so se po njeni oceni kar dobro znašli. Pogrešali pa so predvsem boljšo komunikacijo s strani pristojnih glede ukrepov, ki so se spreminjali iz dneva v dan.

Veliko so se v tem času, kot je povedala **Katarina Brence**, naučili tudi v podjetju Kmetija Pustotnik: »Za nas je bilo to leto zelo intenzivno, naporno, pod črto pa zelo uspešno, poslovno in z vidika vodenja podjetja. V kratkem času smo se morali prilagoditi in smo ugotovili, da smo lahko veliko bolj učinkoviti.« Podobno kot pri Pustotnikovih, so tudi v podjetju Sanjski šopek praktično čez noč vzpostavili spletno trgovino, ki je ne le pomagala

preživeti, ampak precej razširila krog potencialnih strank. »Vse se je dobro izteklo. Spletno trgovino smo imeli postavljeno, konec marca smo že pošiljali šopke po celotni Sloveniji. Zaživela je bolje, kot smo upali, da bo,« je zadovoljna **Metka Sporiš**.

»Glede na to, da se ukvarjamo z organizacijo potovanj, smo se bili tudi mi primorani prilagoditi. Predvsem kolesarjem smo ponudili to, kar imamo na voljo v Sloveniji, in naleteli na zelo dober odziv, sicer pa smo oblikovali nove produkte in vzpostavili nove povezave. Novost je Daljinska kolesarska pot, ki bo povezovala škofjeloško regijo, kako dobro smo jo zastavili, pa bomo videli,« pa je o koronačasih povedal **Jernej Demšar** iz podjetja Bederfly.

Na drugi strani so se z novimi razmerami soočale tudi občine in podpirne organizacije. Same so se morale prilagoditi, hkrati pa zagotovili tudi ustrezno pomoč in nujno potrebne informacije. »Srečo imamo, da imamo zdravo gospodarstvo, ki ga je kriza doletela v dobri kondiciji,« je dejal **Tine Radinja**, župan Škofje Loke, in dodal: »Tu je bila glavna skrb obdržati kade. Težje je bilo na področju gostinstva, turizma, športa in kulture. Tem je občina poskusila pomagati z različnimi razpisi in pobudami.«

V Razvojni agenciji Sora so se prilagodili tako, da so dogodke prestavili v spletno okolje, predvsem pa so se trudili, da so bili čim bolj koristni: »Trudili smo se čim več informacij in znanja prenesti podjetnikom in jim svetovati. Povezali smo se, spremenili način dela, se digitalizirali in mislim, da smo vsi naredili nekaj preskokov, ki bi ga precej kasneje, če bi bile razmere normalne,« je poudaril **Gasper Kleč**, direktor agencije.

»Tudi obrtno-podjetniška zbornica je poskušala čim bolj učinkovito servisirati

svoje člane. Predvsem pa predlagati in sooblikovati ustrezne ukrepe pomoči. Hitro smo ugotovili, da kriza vseh panog ni prizadela enako. Zato smo se osredotočili na tiste, ki so se znašle v težavah, in mislim, da nam je večini uspelo pomagati,« pa je povedal **Jože Misson**, predsednik OOO Škofja Loka.

Kot so povedali udeleženci okrogle mize, k sreči večjega obsega pomoči niso potrebovali, nekateri sploh ne. Pozitivno so sprejeli nadomestilo plač, čakanje na delo in nadomestila za odsotnost zaposlenih zaradi karantene ali bolniške. Občina je podjetnikom pomagala z oprostitvijo najemnin, v obliki kreditne sheme preko razvojne agencije in s povečanjem obsega občinskih investicij.

Podjetniki pa so opozorili na problem pridobivanja pomoči zaradi neizpolnjevanja pogojev in na možnost večjih težav, ko bodo državne pomoči presahnille.

Pozitivne spremembe

Vsem podjetnikom je minulo leto dalo čas za razmislek, predvsem pa so krizo vzeli kot izziv. Hibridni model dela bo postal stalnica, bolj pomembni so postali rezultati kot to, koliko časa nekdo preživi na delovnem mestu, spremenil se je način komuniciranja, nastale so nove poslovne povezave, razvile so se nove oblike prodaje ter ponujanja izdelkov in storitev, oblikovale so se nove storitve, povečala se je stopnja digitalizacije ..., poleg tega pa se je znova izkazalo, kako pomembne so podpirne organizacije (zbornice, razvojne agencije ...).

Sogovorniki so se strinjali, da iz krize izhajajo obogateni, nadgrajeni, modernizirani in da se za prihodnost ni bati. Treba pa je upoštevati izkušnje iz te krize, se poslušati, sodelovati in se povezovati.

EVA MIHELČ

OOZ Škofja Loka ne pozablja na mlade

Kot tradicionalni in obenem osrednji dogodek v okviru Tedna obrti in podjetništva na Loškem – TOP, prav gotovo lahko označimo razstavo izdelkov dijakov Šolskega centra Škofja Loka. Letošnja otvoritev in podelitev nagrad je potekala v duhu trenutnega časa – v znamenju epidemije, zato »klasične« otvoritve, kot smo je bili vajeni v preteklosti, ni bilo. Zagotovo pa je velik uspeh že to, da je Šolskemu centru Škofja Loka, kljub šolanju dijakov od doma, razstavo uspelo postaviti.

Podelitev letošnjih nagrad je tako potekala v zaprtem krogu in najbolj kreativni dijaki so prejeli svoje denarne nagrade. Nagradni sklad je tudi letos znašal 2.000 evrov v neto vrednosti, po 1.000 evrov za dijake posamezne šole. Ob tem dodajmo, da je od leta 2010 tako OOZ Škofja Loka dijakom razdelila denarne nagrade v skupni neto višini 21.200 evrov.

Prisotne je najprej pozdravil direktor Šolskega centra Škofja Loka **Martin Pivk**, nato še župan Občine Škofja Loka **Tine Radinja** in predsednik OOZ Škofja Loka **Jože Misson**, potem pa je sledil najbolj pričakovan trenutek – razglasitev nagrajencev.

Za področje lesarstva je letos komisija, ki so jo sestavljali **Uroš Jenko**, **Damijan Kržišnik** in **Matija Hiršenfelter** iz OOZ Škofja Loka ter **Bojan Prezeli** iz Srednje šole za lesarstvo in **Jaka Kožuh**, ki je v preteklosti že prejel nagrado zbornice za področje lesarstva, sprejela odločitev, da se nagrada za tretje mesto in denarna nagrada 200 evrov podeli **Evi Kokelj** za izdelek z naslovom Psiha (mentor je bil **Peter Kurnik**), drugo mesto in denarno nagrado v višini 300 evrov je prejel **Jernej Dolenc** za izdelavo nizke omariče (prav tako pod mentorstvom Petra Kurnika), prvo mesto in s tem denarno nagrado v višini 500 evrov pa si je za izdelavo jedilne mize prislužil **Filip Kumer**, njegova mentorica je bila **Janja Hadalin**.

Za področje strojništva pa je komisija, ki so jo sestavljali **Roman Jenko** in **Devis Martinčič** iz OOZ Škofja Loka ter **Alojzij Kokalj** iz Srednje šole za strojništvo, sprejela odločitev, da nagrado za tretje mesto in denarno nagrado v višini 200 evrov prejme **Janez Poklukar** za mobilno servisno enoto, ki jo je izdelal

Dijaki Šolskega centra Škofja Loka, prejemniki letošnjih nagrad, z mentorji in podeljevalci.

pod mentorstvom **Mateja Praprotnika**. Drugo mesto in denarno nagrado v višini 300 je prejel **Janez Slapar** za svoj izdelek z naslovom Spretni nakladalec za traktor (mentor je bil **Borut Poljanšek**). Prvo mesto in s tem denarno nagrado v višini 500 evrov pa je prejel **Klemen Filipič** za izdelek z naslovom Pedal box. Njegov mentor je bil **Kristjan Prosen**.

Podelitvi denarnih nagrad pa se vsako leto pridruži tudi podjetje TRI KRONE, d. o. o., iz Škofje Loke, ki prispeva posebno nagrado za inovativnost s področja strojništva v višini 200 evrov. Tokrat je nagrado prejel **Martin Knafelj** za izdelek z naslovom Latalnik, njegov mentor je bil **Stanko Šlibar**.

Tudi tokrat so mladi razstavljalci navdušili s svežino idej in znanjem. Dogodek mladi dijaki Šolskega centra Škofja Loka prepoznavajo kot odlično priložnost, da se pokažejo obrtnikom in

podjetnikom, bodočim delodajalcem. S tem škofjeloška območna obrtno-podjetniška zbornica podpira ustvarjalnost in inovativnost dijakov ter obenem spodbuja povezovanje izobraževanja z gospodarstvom.

Ob zaključku se je Šolski center Škofja Loka spomnil tudi lanskih dijakov, ki zaradi razmer povezanih z epidemijo svoje razstave niso imeli, in najboljšim podelil simbolična darila.

Vsem nagrajencem in njihovim mentorjem iskreno čestitamo!

PETRA DOLENC

Najpomembnejša je bila hitra reakcija

Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec je v okviru tradicionalnega podjetniškega dogodka Festinno - festival inovativnosti minuli mesec pripravila okroglo mizo Proaktivna podjetniška podpora v času koronakrize, na kateri so govorili o podjetništvu v času pandemije koronavirusa. Podjetniški svetovalci, ki so bili del »prve bojne linije«, so predstavili svoje delovanje v času epidemije, konkretne primere s terena in načine prilagajanja podjetnikov.

Lani se je gospodarstvo, tako kot družba v celoti, soočilo z razmerami, na katere ni bilo pripravljeno. Podjetnikom in obrtnikom so bile v pomoč institucije podpornega okolja (javna agencija, zbornice, razvojni centri, inkubatorji ...), ki so v tem dolgem in zahtevnem letu prišle do izraza in še enkrat več dokazale, da so nujno potreben deležnik v podjetniškem okolju.

Vse so, kljub temu, da so se tudi same znašle v nepoznanih okoliščinah, so obrtnikom in podjetnikom zagotavljale pomoč in podporo, svoje znanje in izkušnje ter skrbele, da so imeli v vsakem trenutku sveže informacije.

Mag. Mojca Skalar Komljanc iz javne agencije SPIRIT Slovenija je povedala, da je bila največja težava to, da se je zgodil hiter in nepričakovan lockdown.

»Podjetja so morala čez noč prilagoditi procese. Potreba po digitalizaciji se je precej povečala, saj so se vse aktivnosti preselile na splet,« je dejala med drugim in dodala, da je bilo zelo naporno koodinirati vse razpise in ukrepe.

Da je bil najbolj pomemben hiter odziv, četudi nihče ni bil pripravljen, pa je prepričana **mag. Roberta Fortuna** iz OOO Nova Gorica: »Glede na to, da smo spremljali, kaj se dogaja v Italiji, je bil med našimi podjetniki najprej prisoten strah. Z zaprtjem meje so v storitvenih dejavnostih občutili upad italijanskih gostov, pa tudi na delo čez mejo ni bilo mogoče. Odločili smo se takoj reagirati in pomagati podjetnikom. Svetovali smo jim in sooblikovali ukrepe pomoči.«

Največji problem, predvsem v obmejnem območju, je bil, po mnenju **Andreja Šika** iz Slovenskega deželnege gospodarskega združenja v Trstu, da so bili ukrepi za zaježitev virusa neusklajeni. »Italijan-

ske oblasti so navadno iz časopisov izvedele, kaj se v Sloveniji zapira. To pa je med slovenskimi podjetniki, ki so odhajali na delo v Italijo, ali pa italijanskimi, ki imajo zaposlene iz Slovenije, povzročilo precej slabe volje,« je dejal Šik.

»V regiji je bilo bre-me dokaj enakomerno razdeljeno po vseh podpornih organizacijah, ki si tudi sicer pomagamo in sodelujemo,« je povedala **dr. Jana Nadoh Bergoč** iz Podjetniškega inkubatorja Perspektiva in dodala: »Hitro smo se odzvali in prevzeli vlogo nekoga, ki v okolje pošilja optimizem hkrati pa smo gledali naprej in razmišljali, o tem, kako nova digitalna orodja, ki smo jih dodobra spoznali v tem času, koristno uporabljati tudi v prihodnje.«

Na okrogli mizi je sodelovala tudi **mag. Tina J. Matekovič** iz Regionalnega razvojnega centra Koper, ki je povedala, da se je na začetku epidemije občutno povečalo povpraševanje po svetovalnih storitvah. »Poleg tega pa lahko ugotovimo, da nam je epidemija prinesla velik napredek na področju digitalnega izobraževanja in usposabljanja. Veliko podjetnikov je ta čas izrabilo za dodatno izobraževanje in spoznavanje novih možnosti, ki jih ponuja spletno okolje,« je še dodala.

Kje je pomoči premalo?

Sodelujoči na okrogli mizi so se sicer strinjali, da se je država na težave, ki jih je povzročila epidemija odzvala relativno hitro in ustrezno. Poleg tega so državne ukrepe podpirali tudi lokalni, kar se je izkazalo za zelo dobro prakso. Kljub temu

pa so predstavniki institucij podpornega okolja za podjetništvo ugotovili, da je še vedno veliko težav pri najemanju posojil, pri tistih podjetjih s področja gostinstva in turizma, manjka sredstev za investicije, verjetno pa se bodo težave pojavile tudi v podjetjih, ki bodo morala vračati državno pomoč.

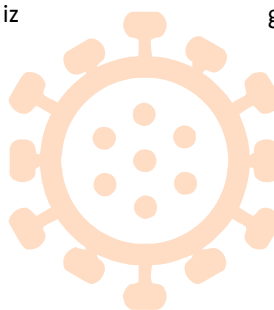
Vseh težav z različnimi ukrepi najbrž ne bo mogoče rešiti, zato so sodelujoči na okrogli mizi podjetnike pozvali, naj spremljajo različne razpise in se nanje tudi prijavljajo.

Epidemija je kljub vsemu, prinesla napredek

Ne glede na vse pretrese, ki smo jih doživljali v zadnjem letu, je epidemija prinesla tudi marsikaj pozitivnega. Zagotovo je prinesla predvsem veliko premikov v glavih. Podjetniki so začeli razmišljati drugače, mnogi so poiskali nove poslovne poti in izbrali nove poslovne priložnosti. Kot je bilo povedano na okrogli mizi je digitalizacija porušila meje, razcvetela se ponudba storitev prek spleta, nastalo je nekaj novih povezav med različnimi dejavnostmi ...

Tudi na področju podjetniškega podpornega okolja je prišlo do dobrodošlih sprememb. Institucije so se povezale in ugotovile, da skupaj lahko ponudijo podjetnikom še več, bolj celovito storitev. Predstavniki teh institucij so prepričani, da lahko s pametno koordinacijo vseh storitev pridejo do še boljših rezultatov in učinkov.

EVA MIHELIČ

Poslanca državnega zbora z vodstvom zbornice

Območna obrtno-podjetniška zbornica Lendava je pripravila delovni posvet, na katerem sta sodelovala Jožef Horvat, vodja poslanske skupine Nove Slovenije, in Ferenc Horváth, poslanec madžarske narodne manjšine v DZ RS.

Predsednik OOO Lendava **Marjan Koren** je predstavil položaj malega gospodarstva na območju UE Lendava in problematiko, s katero se v obdobju pandemije srečujejo samostojni podjetniki in mala podjetja. Predsednica sekcije gostincev pri OOO Lendava in članica UO sekcije gostincev pri OZS **Klaudija Žilavec** pa je pozvala prisotna poslanca, **Jožefa Horvata** in **Ference Horvátha**, naj na Vlado RS in pristojna ministrstva preneseta težave, s katerimi se soočata gostinstvo in turizem. Poudarila je, da panogi sodita med najbolj prizadete, zato potrebujeta nujne in učinkovite ukrepe pomoči ter nekatere korenite spremembe, saj gre za bistveno razliko v poslovanju na podeželju in v urbanih sredinah. Med drugim se je Žilavčeva zavzela za sprejem interventnega zakona za gostinstvo in turizem, kakor tudi za znižanje DDV. Še največja težava pa je v zagotavljanju ustreznega kadra, saj so številni delavci našli zaposlitev drugje, le s težka pa jih bo pridobiti nazaj ob vnovičnem odpiranju lokalov.

Sandra Gomboc, podpredsednica OOO Lendava, je z računovodskega vidika predstavila povzetek vračil v zasebnem sektorju po določilih PKP ter konkretne težave, ki spremljajo obrtnike ob izkoriščanju vladne pomoči.

Poslanca sta povedala, da sta v državnem zboru sodelovala pri sooblikovanju zakonodaje, ki je po njenem mnenju ustrezna, saj številnim zagotavlja pomoč. Hkrati priznavata, da so se pojavljale tudi pomanjkljivosti. Menita, da so tovrstna neposredna srečanja na terenu več kot dobrodošla. Slišana stališča bosta prenesla na komisije in odbore DZ v upanju, da bodo upoštevana. Zavzela se bosta za sprejem interventnega

zakona, ki bi zajel najbolj prizadete panoge, v prvi vrsti gostinstvo in turizem. Verjameta v nadaljnji uspešen razvoj obrti, podjetništva in gospodarstva nasploh.

N. Š.

Poslanca Jožef Horvat in Ferenc Horváth (desno) na delovnem posvetu z vodstvom OOO Lendava Sandro Gomboc, Klaudijo Žilavec in Marjanom Korenom (z leve).

Podjetniki pozor!

Sprejeta je nova embalažna uredba, ki zavezuje vsa podjetja, ki prvič dajejo na slovenski trg embalirano blago, da se **vključijo v embalažno shemo**.

Naše enostavne rešitve omogočajo, da vse uredite preko spleta. Tako boste hitro in brez težav izpolnili vse zakonske obveznosti.

V 4. korakih do rešitve: **www.embalazna-shema.si**.

**NAJ VAS NOVA
ZAKONODAJA
NE STISNE
V KOT.**

**Embalaža vaša,
skrb je naša.**
www.embalazna-shema.si

MURSKA SOBOTA

18. mednarodno državno prvenstvo obrtnikov in podjetnikov v golfu

Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota v sodelovanju s Pomursko gospodarsko zbornico in z Golf klubom Moravske Toplice pripravlja 18. Mednarodno državno prvenstvo obrtnikov in podjetnikov v golfu – SAMSUNG OPEN. Prvenstvo bo potekalo v soboto, 3. julija 2021, s postopnim startom ob 8.00 uri na igrišču za golf Livada Moravske Toplice.

Tekmovali bodo lahko člani in članice priznanega kluba z veljavnim članstvom 2021 s HI do 54, člani območnih obrtno-podjetniških zbornic, člani obrtno-podjetniških zbornic (tudi iz tujine) ter njihovi zaposleni, člani Gospodarske zbornice Slovenije ter njihovi zaposleni – ekipe in posamezniki.

Vsako ekipo območne zbornice, posameznega podjetja ali samostojnega

podjetnika – moško, žensko ali mešano – bodo sestavljali največ trije igralci, štel pa bo bruto rezultat dveh boljših posameznikov. Nagrajeni bodo tudi posamezniki.

Prijave zbirajo na igrišču za golf Livada Terme 3000 Moravske Toplice (tel.: 02 512 50 66, faks: 02 512 50 85 ali e-pošta: golfshop@terme3000.si), **najpozneje do petka, 2. julija 2021.**

Posamezne območne obrtno-podjetniške zbornice lahko prijavijo več ekip ali posameznikov. Dodatne informacije v zvezi s tekmovanjem so na voljo na igrišču golf Livada Terme 3000 Moravske Toplice (tel.: 02 512 50 66) ali pri Jožetu Pucku (tel.: 041 717 103).

S. E.

Bigstock

Visoko priznanje v slovenskem turizmu za pomurske podjetnike

Društvo turističnih novinarjev Slovenije (TNS) je za dosežke na področju gostinsko-kulinarične in turistične ponudbe pomurskemu združenju Gourment over Mura podelilo Kristalni Triglav 2020. V združenju sodeluje sedem kulinaričnih ponudnikov z obeh bregov reke Mure.

»Po uspešno uresničenem projektu Diši po Prekmurju, ki ga je začela izvajati Šunkarna Kodila v Ljubljani, smo v gostilni Rajh prišli na zamisel o povezovanju kulinaričnih ponudnikov iz različnih krajev Pomurja in se najprej združili trije – Kodila, Rajh in Vinska klet Marof, nato pa projekt razširili tudi na drugo stran reke Mure. Priključili so se nam še štirje ponudniki: Domačija Firbas iz Cogetincev, Pivovarna Bevog iz Gornje Radgone in Bad Radkersburga, Oljarna Kocbek s Stare Gore in Steyer vina iz Plitvice v občini Apače,« pravi Tanja Pintarič, nosilka gostinske dejavnosti Rajh v Bakovcih.

Neformalno Združenje Gourmet over Mura, ki je bilo ustanovljeno samoi-

niciativno, je plod posebne zavzetosti posameznikov in financiran izključno iz lastnih sredstev. Projekt so si ponudniki dobre hrane in pijače ter nastanitvenih dejavnosti zamislili kot kulinarični izlet, ki si ga lahko domači ali tuji turist preprosto »kupi« in »potuje« k različnim ponudnikom, na priporočilo udeležencev projekta. »Ponudba tvori nezaključen krog raznovrstne ponudbe, ki povsem zadovolji še najbolj zahtevne goste. Dosedanja praksa izkazuje upravičenost projekta in uresničljivost naših skupnih ciljev,« je zadovoljna Pintaričeva, ki si v prihodnosti želi projekt razširiti tudi v sosednje države. Prvi in osnovni cilj tovrstnega povezovanja pa je že dosežen –

na turistični zemljevid Slovenije postaviti raznoliko in kakovostno ponudbo, ki jo ponuja severovzhodna Slovenija.

Visoko priznanje Kristalni Triglav 2020 je udeležencem projekta podelil predsednik Društva TNS Drago Bulc in ob tem poudaril, da je Združenje Gourmet over Mura postalo blagovna znamka za odličnost. V njem povezani ponudniki so dokazali, da je povezovanje edina prava pot, ki vodi do prepoznavnosti Pomurja kot kulinarične regije z butičnimi nastanitvami in do uspeha celotne regije v turizmu.

NIKO ŠOŠTARIČ

Sodelujoči v projektu Gourmet over Mura (Tanja Pintarič, Gorazd Kocbek in Janko Kodila so tudi člani zbornice) ob prejemu priznanja Kristalni Triglav 2020.

V SLOVO

ROBI SVETEC

Konec marca smo se na pokopališču v Slovenj Gradcu poslovili od spoštovanega člana, Robija Svetca. Robi Svetec je svojo podjetniško pot začel 23. marca 1992, pri komaj dvaindvajsetih letih.

S svojim tovornjakom je prevozil številne poti po tujini. Tudi na poslednji je bil daleč od doma, v bližini Münchna. Njegovo dobro srce je omagalo mnogo prežgodaj, ženi in petim še šolajočim se otrokom pa pustilo neizmerno bolečino in izgubo.

Za sodelovanje z Območno obrtno-podjetniško zbornico Dravograd bomo Robiju neizmerno hvaležni. Ostal nam bo v lepem spominu z naših skupnih druženj, ki se jih je vedno rad udeležil.

OOZ Dravograd

V SLOVO

FRANC MEDVEŠEK

Z globoko žalostjo in pretreseni smo marca na Območno obrtno-podjetniško zbornico Laško sprejeli vest, da se je poslovil Franc Medvešek. Na zbornici se ga bomo spominjali kot aktivnega člana, ki je bil od samega začetka pa do konca svoje življenjske poti vpet v zbornično delo. Svojo dejavnost je začel opravljati v letu 1968 in bil med ustanovitelji takratnega Obrtnega združenja. Radi smo prisluhnili njegovim nasvetom, saj si je v svojem dolgoletnem delu pridobil ogromno izkušenj. Bil je enciklopedija s svojim poznavanjem dela v drobnem gospodarstvu, še posebej na področju avtoprevoznitva.

Bil je človek iskrivega duha in zdelo se je skoraj samo-umevno, da je postal leta 2006 tudi predsednik OOZ Laško in je to funkcijo opravljal do leta 2014. Svoj čas je posvečal

tudi izobraževanju delavcev, zaposlenih pri obrtnikih, in je delo predsednika Sklada za izobraževanje delavcev opravljal do konca. Njegov doprinos k razvoju obrti je bil opazen tudi na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, ki ga je nagradila z najvišjimi zborničnimi priznanji.

Počivaj v miru, spoštovani Franc, v naših srcih in delu si pustil velik pečat. S spoštovanjem se te bomo spominjali. Njegovi družini izrekamo iskreno sožalje.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Laško

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

"POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI."

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

V SLOVO

FRANC MAKOTER (1948–2021)

V vrstah ljutomerskih obrtnikov in podjetnikov je nastala boleča praznina. Nenadoma se je konec aprila poslovil Franc Makoter, ki je več kot štiri desetletja uspešno opravljal avtoservisne dejavnosti. Na sedežu obrti v Ulici Anteja Trstenjaka je leta 1978 začel servisirati osebna vozila, v poslovnih prostorih na Prešernovi ulici pa je ob avtosalonu in trgovini z avtodeli izvajal še druge avtomehanične obrtne storitve. Na začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja je Makoterjeva zasebna obratovalnica zaslovela kot prva na širšem štajerskem območju, usposobljena za opravljanje avtooptičnih storitev. Zaposlitev je pri njem dobilo večje število delavcev, izučil pa je tudi okoli 140 vajencev. Frančevi otroci, Martina, Robert in Branko, so že vrsto let del družinskega podjetja, zato bodo zagotovo nadaljevali bogato očetovo zapuščino.

Franc Makoter je v obdobju obrtnega udejstvovanja deloval v organih OOO Ljutomer, bil član UO, skupščine in sekcije avtoremontnih dejavnosti. Na družbeno političnem

področju je pustil neizbrisen pečat kot predsednik sveta KS Ljutomer in član občinskega sveta občine Ljutomer. Vidno je bilo tudi njegovo delovanje v prleškem društvu za ohranjanje tehniške in kulturne dediščine Janez Puh, kjer je veliko pozornosti namenjal starodobnim vozilom. Ukvarjal se je tudi z vinogradništvom in bil dolgoletni pristaš zelene bratovščine v LD Miklavž. Čeprav je že izpolnjeval pogoje za upokojitve, se je nenehno razdal kot samostojni podjetnik in ustanovitelj d. o. o. Vse do prerane smrti. Med stanovskimi kolegi bo zagotovo zapisan kot spoštovan in cenjen ustvarjalec obrtno-podjetniških dejanj.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ljutomer

NOV PRIPOČNIK:

AVTORSKO IN OSEBNOSTNO PRAVO V FOTOGRAFIJI

Sekcija fotografrov pri OZS je izdala pravi priročnik za fotografe. V njem bodo poklicni ali ljubiteljski fotografi našli odgovore na pravna vprašanja, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, na primer:

- Ali s fotografiranjem pridobim avtorske pravice in kaj to pomeni?
- Turistična agencija je brez dovoljenja objavila mojo fotografijo Bleda na svoji spletni strani, kjer oglašuje storitve v angleškem jeziku. Kaj lahko storim in kako?
- Ali lahko kot referenco objavim fotografije s poroke na svoji spletni strani? Koga moram prositi za soglasje?
- Ali lahko snemam poroko z dronom? Kaj moram upoštevati?

Avtorici priročnika sta **doc. dr. Špelca Mežnar**, ustavna sodnica in strokovnjakinja za avtorsko in civilno pravo, ter **Hana Hvala**, pripravnica v Odvetniški pisarni Vrtačnik, d.o.o., kjer se ukvarja tudi z avtorskim pravom.

Izpolnjeno naročilnico skupaj s potrdilom o plačilu pošljite na e-naslov: adrijana.poljansek@ozs.si.

Cena priročnika za člane OZS

39,00 €

(DDV je vključen)

NAROČILNICA:

Nepreklicno naročamo: _____ izvod-ov priročnika

Avtorsko in osebnostno pravo v fotografiji

Naziv in polni naslov naročnika:

Telefon: _____, E-naslov: _____

Zavezanec za DDV (obvezno obkrožite): DA NE

Dav. številka (obvezno): SI _____

št. kartice Mozaik podjetnih (obvezno): _____

Izjavljamo, da smo skupni znesek **ob naročilu plačali** na naslov: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (za fotografski priročnik), **št. tr. r. 02013-0253606416**, NLB d.d., Ljubljana, **sklic: 00 200004**.

Kraj in datum: _____

Žig in podpis: _____

POSLOVNA SREČANJA

Virtualni mednarodni dogodki za nove poslovne priložnosti

Virtualni mednarodni dogodki predstavljajo odlično priložnost za nova znanja o novih trendih in izzivih. Virtualna mednarodna poslovna srečanja pa nudijo priložnosti za promocijo podjetja in vaših izdelkov ter storitev, navezovanje novih poslovnih kontaktov ter iskanje novih poslovnih priložnosti. Člani OZS lahko brezplačno sodelujejo na virtualnih mednarodnih poslovnih dogodkih v okviru Evropske podjetniške mreže.

Celoten seznam dogodkov je dostopen na spletni strani <https://een.ec.europa.eu/events>, v nadaljevanju izpostavljamo najbolj zanimive dogodke.

SEE Automotive Conference 2021

Termin: **8. do 9. junij**

Lokacija: virtualno, preko spleta
Področje: povezovanje proizvajalcev OEM, podjetij TIER1 in 2 ter ustreznih javnih institucij s področja avtomobilske industrije v regiji JV Evrope.
Informacije in prijava: <https://see-automotive-connect-supply-2021.b2match.io/home>

B2B – European Smart City

Termin: **14. in 15. junij**

Lokacija: virtualno, preko spleta
Področje: trajnostno gradbeništvo, mobilnost itd.
Informacije in prijava: <https://european-smart-city2021.vimeet.events/en/question/171>

B2B – Future Skills for Industry

Termin: **16. in 18. junij**

Lokacija: virtualno, preko spleta
Področje: IKT, kreativne industrije, povišena industrija, energija, novi materiali itd.
Informacije in prijava: <https://events.transylvanianclusters.ro/>

Tech4SmartCities 2021

Termin: **17. junij**

Lokacija: virtualno, preko spleta
Področje: trajnostne in pametne tehnologije za mesta

Informacije in prijava: <https://tech4smartcities-2021.b2match.io/>

European Logistics Innovation Day 2021

Termin: **24. in 25. junij**

Lokacija: virtualno, preko spleta
Področje: zelena logistika, novi trendi
Informacije in prijava: <https://european-logistics-innovation-day-2021.b2match.io/>

B2B & Forum: Composites & Sustainability

Termin: **29. junij**

Lokacija: virtualno, preko spleta
Področje: recikliranje in trajnost, mobilnost itd.
Informacije in prijava: <https://composites-and-sustainability-2021.b2match.io/>

B2B & Forum: Inn4Mech

Termin: **15. julij**

Lokacija: virtualno, preko spleta
Področje: mehatronika za vozila
Informacije in prijava: <https://inn4mech.eu>

B2B & Forum: sTARTUp Day

Termin: **25 do 27. avgust**

Lokacija: virtualno, preko spleta
Področje: startupi, investitorji, podporno okolje itd.
Informacije in prijava: <https://www.startupday.ee/>

CEE Automotive Forum 2021

Termin: **20. in 21. oktober**

Lokacija: v živo, Budimpešta (Radisson Blu Béke Hotel)

Področje: mreženje med vodilnimi svetovnimi avtomobilskimi proizvajalci (OEM) in različnimi dobavitelji iz avtomobilske industrije, podjetji iz sorodnih področij, ponudniki storitev, start-upi kot tudi združenj iz avtomobilske industrije.

Informacije o dogodku: <http://www.ceeautomotive.com/>

Prijava: <https://textile-connect-2021.b2match.io/>

Dodatne informacije: Edina Zejnić,
01 58 30 586, edina.zejnic@ozs.si

vabijo na kongres

XX. Dnevi delovnega prava in socialne varnosti

28. in 29. september 2021, Avditorij Portorož, zunanji Amfiteater
hibridna izvedba: v živo iz Avditorija Portorož in z možnostjo neposrednega prenosa preko spleta

1. dan TOREK, 28. september

uvodni nagovor: izr. prof. dr. Barbara Kresal

**60 let Evropske socialne listine in 25 let Spremenjene
Evropske socialne listine**

PRAVICA DO SOCIALNE VARNOSTI V ČASU EPIDEMIJE IN PO NJEJ

vodi: prof. dr. Grega Strban

prof. dr. Ulrich Becker

**The right to social security in the time of pandemic – the
German example**

prof. dr. Grega Strban

Pravica do socialne varnosti v času epidemije in po njej

doc. dr. Luka Mišič

**Pravni in etični vidiki pravice do zdravljenja v času
epidemije in pogled naprej**

Okrogla miza z vabljenimi gosti o vplivu epidemije na socialna zavarovanja

Marijan Papež, generalni direktor ZPIZ

doc. dr. Tatjana Mlakar, generalna direktorica ZZSZ

Mitja Bobnar, generalni direktor ZRSZ

VPRAŠANJA PLAČNEGA SISTEMA IN KOLEKTIVNEGA POGAJANJA

vodi: dr. Katarina Kresal Šoltes

izr. prof. dr. Barbara Kresal

**Predlog Direktive EU o enakem plačilu žensk in moških:
večja plačna transparentnost in učinkovitejši mehanizmi
uveljavljanja**

Jakob Krištof Počivavšek

Kakšna bo prihodnost plačnega sistema v javnem sektorju?

izr. prof. dr. Valentina Franca

**Plačilo in druga delovnopravna vprašanja platformskega
dela v času epidemije – praksa tudi za naprej?**

zasl. prof. dr. Polonca Končar

**Ali nove oblike organizacije dela vplivajo na spremembo
bistva stavke?**

dr. Katarina Kresal Šoltes

Veljavnost, kvorum in druga vprašanja kolektivnih pogodb

2. dan SREDA, 29. september

DELOVNA RAZMERJA V DOBI VELIKIH PODATKOV IN DIGITALIZACIJE

vodi: prof. dr. Darja Senčur Peček

prof. dr. Aleš Završnik

**Avtomatizirano odločanje in človekove pravice:
od diskriminacije do družbenega sortiranja**

as. Sara Bagari

**Uporaba algoritmov na področju delovnih razmerij in
socialne varnosti**

as. Aljoša Polajžar

Varstvo zasebnosti delavca v dobi digitalizacije

prof. dr. Darja Senčur Peček

**Pravica do odklopa in druga pravna vprašanja upravljanja
delovnega časa v dobi digitalizacije**

SODNA PRAKSA NA PODROČJU DELOVNIH IN SOCIALNIH RAZMERIJ

vodi: mag. Marijan Debelak

izr. prof. dr. Luka Tičar

Pregled novejših sodnih praks Sodišča EU

Marjana Lubinič

**Odločitvi VSRS v zvezi s sodbama Sodišča EU o vprašanjih
za predhodno odločanje v delovnih sporih**

Samo Puppis

Novejša sodna praksa VSRS v delovnih in socialnih sporih

mag. Marijan Debelak

**Problematika poklicnega zavarovanja v luči sodne prakse
VSRS**

Razprava in zaključek kongresa

Medijski partnerji

ŠKOFJA LOKA

Rokodelci kot prispevek k ohranjanju kulturne dediščine

Vse, kar bo predstavljeno v projektu Roko-delci, ustvarjajo roke številnih posameznikov, mojstrov rokodelcev in mojstric rokodelk. Vsak od njih ohranja specifičen del narodove identitete, skupaj s partnerji v projektu pa bodo skozi projekt pomembno prispevali k ohranitvi elementov nesnovne kulturne dediščine. Vsebine so bile oblikovane na podlagi prepoznanih skupnih potreb in priložnosti na področju dokumentiranja tradicionalnih rokodelskih znanj, njihovega prenosa in nadgradnje, razvoja ter trženja rokodelstva.

Dokumentiranje pletarskih postopkov in izdelovanja leskovih viter z mojstrom Janezom Krišljem.

stva v urbani prostor. Na Škofjeloškem se v prvem delu projekta ukvarjamo s pletarstvom. Izjemen poznavalec zgodovine in tehnike pletarstva z vitami je mojster **Janez Krišelj**, s katerim Rokodelski center DUO Škofja Loka dokumentira delovne postopke in pripravlja gradiva za izobraževalni priročnik in film na temo pletarstva. V Loškem muzeju Škofja Loka raziskujejo v arhivih in muzejskih depojih, rezultat skupnega raziskovanja pletarstva pa bo javnosti prikazan s skupno razstavo, ki bo odprta sredi septembra 2021. OOO Škofja Loka izvaja podjetniška svetovanja, pripravlja pa tudi izobraževanje posvečeno pripravi in razvoju celotnih grafičnih podob posameznih rokodelcev in njihovih blagovnih znamk.

Projekt Roko-delci poteka vse do konca februarja 2023, v tem času pa se bomo posvečali tudi drugim rokodelskim veščinam, povezovanju in prikazovanju bogate nesnovne dediščine.

Projekt je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Organ upravljanja za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

PETRA DOLENC

V projektu smo povezani partnerji štirih LAS (LAS s CILjem, LAS loškega pogorja, LAS Obsotelje in Kozjansko, LAS Dobro za nas), na Škofjeloškem pa projekt povezujejo Razvojna agencija Sora, d. o. o. – Rokodelski center DUO Škofja Loka (vodilni partner), Loški muzej Škofja Loka, Območno obrtno-podjetniško zbornico Škofja Loka in LAS loškega pogorja.

Glavno vodilo vseh vsebin je, da z ustrezno predstavitvijo, izobraževanjem, trženjem in promocijo bogato rokodelsko dediščino in znanja interpretiramo ter umeščamo v sodobni prostor in čas, pri čemer namenjamo posebno mesto vključitvi rokodel-

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Z vajeništvom zadovoljni delodajalci in vajenci!

V šolskem letu 2020/21 so vmesni preizkusi praktične usposobljenosti, ki so sestavni del izobraževalnega procesa v vajeništvu, potekali že tretjič. Praviloma tak preizkus vajenci opravljajo ob zaključku drugega letnika.

Preizkus praktične usposobljenosti se izvaja v obratovalnici, kjer se vajenec praktično usposablja. Delodajalec oziroma mentor v podjetju pripravi nabor delovnih preizkusov, s katerimi vajenec pokaže znanje, ki ga je pridobil v času praktičnega usposabljanja z delom.

Tudi tokrat so bili delovni preizkusi skrbno izbrani, vajenci pa dobro pripravljeni. Strokovni nadzorniki, ki so iz članskih vrst Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, so bili zadovoljni s prikazanim znanjem vajencev. Kot smo slišali s strani delodajalcev, pa se bo večina vajencev po koncu izobraževanja lahko pri njih tudi zaposlila.

M. K.

Vajenec v podjetju Smrekca je za vmesni preizkus obdelal masivni češnjev les, pri čemer je uporabljal strojne postopke prirezovanja, poravnavanja in skobljanja. Izdelal je izvrtine za lamele, vstavil in zalepil lamele in izdelek spel s svorami. Vajenec je bil za svojo prizadevnost pohvaljen s strani delodajalca.

Vajenec v Mizarstvu Štefan Jesenko, s. p., je izdelal obod predala iz iverala. Opravil je vzdolžni in prečni razrez na formatni krožni žagi, izdelal uture na SNC-stroju ter izvrtine na stroju za mozničenje in sestavil izdelek. Delodajalec je zadovoljen z vajencem, ki rad prihaja na praktično usposabljanje z delom.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil **Maks Pišotek**, učitelj praktičnega pouka in organizator praktičnega usposabljanja z delom, ki je od leta 2000 odlično sodeloval z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije. Kot predstavnik celjske šole je sodeloval pri vmesnih preizkusih, zaključnih izpitih in pri promociji avtoservisne stroke na MOS v Celju.

KAVARNA PANORAMA

Užitek z razgledom na Šmartinsko jezero

Pet let je preteklo od zamisli do odprtja Panorame v Runtolah ob pomolu na Šmartinskem jezeru. Njen lastnik, David Vuzem, ki ga Celjani bolj poznajo po frizerskem salonu Fantazija, je s tem uresničil svojo idejo, da obiskovalcem jezera ponudi prijetno lokacijo s kakovostno gostinsko ponudbo.

Kot domačin, ki že od malega živim na Prekorju, v neposredni bližini jezera, sem prišel na idejo, da bi bila ta lokacija idealna za lokal zaradi neokrnjene narave, sončne lege, prijetnega zaliva in z najlepšim pogledom na jezero. Poleg tega ima prav posebno energijo,« pravi David Vuzem in dodaja, da je bila pot do realizacije vse prej kot preprosta, saj je bilo treba veliko vztrajnosti pri pridobivanju dovoljenj in soglasij. »Na neki točki sem že skoraj obupal, a sta bili moja želja in vizija tako močni, da sem kljub oviram vztrajal. Ko sem končno pridobil vse potrebno, kar se je zgodilo še pred začetkom epidemije, sem v to vložil že toliko denarja, časa in energije, da niti pomislil nisem, da zadeve ne bi izpeljal do konca,« je poudaril.

Tako kot pri frizerskem salonu Fantazija je tudi pri Panorami želel obiskovalcem ponuditi posebno izkušnjo, hkrati pa doseči, da se videz objekta čim bolj zlije z okolico. Celoten lokal je kombinacija različnih slogov, notranjost lokala osvetljuje 200 žarnic različnih oblik, ki visijo s stropa, stebri ograje so znotraj osvetljeni

Kavarna Panorama je sestavljena iz ogromno majhnih in večjih detajlov, ki gostom zagotavljajo udobje in ohranijo občutek bližine narave (foto: Igor Rosina).

in imajo različne vzorce ... »Pri načrtovanju nisem imel notranjega oblikovalca, vse ideje so moje. Ker sem perfekcionista in dober opazovalec, je Panorama sestavljena iz ogromno majhnih in večjih detajlov, ki gostom zagotavljajo udobje in ohranijo občutek bližine narave. S tem sem povzročil tudi veliko preglavic izvajalcem, ki so morali vse te ideje spraviti v prakso,« je dejal David, ki je z rezultatom več kot zadovoljen. V projekt, ki je zahteval ogromno odrekovanja, je vložil veliko časa, truda in denarja. Zato je še toliko bolj vesel vsake pohvale in spodbude gostov ter naključnih obiskovalcev jezera.

Trije lokali v enem

Panorama je kombinacija treh zvrsti lokala: čez dan kavarna, čez poletje bo tudi beach bar, hkrati pa se lahko zvečer prelevi v lounge bar z različnimi dogodki in raznoliko glasbo. Ponudila bo različno dogajanje, ki bo zadovoljilo mlajše in starejše obiskovalce. Enako je z gostinsko ponudbo, poleg širokega nabora pijač (koktajlov, craft piva, izbranih vin ...)

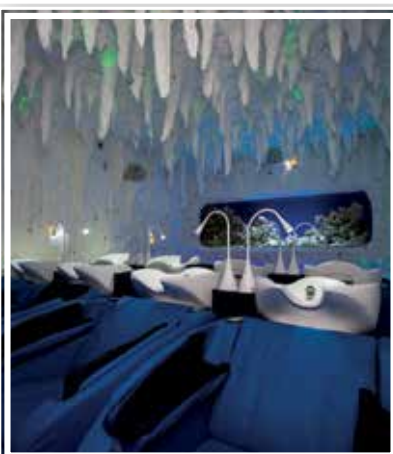
David Vuzem je tudi svoj frizerski salon Fantazija v Celju opremil tako, da strankam nudi posebno izkušnjo. Salon združuje edinstven ambient, vrhunske frizerske storitve in skupaj z barvno terapijo in solno terapijo z akvarijem predstavlja novo dimenzijo v frizerstvu (foto: osebni arhiv).

ponuja razne sladice, prigrizke in seveda sladoled. Ponudba bo tudi sezonsko prilagojena, saj bo Panorama odprta vse leto, glede na to, da Šmartinsko jezero v vseh letnih časih pritegne veliko obiskovalcev.

V prihodnje tudi športni center

Ker je Vuzem navdušen športnik in opaža, da se ljudje ob jezeru veliko rekreirajo, si želi, po vzoru iz tujine, gostinski ponudbi dodati moderen športni center z možnostjo izposoje kajakov in supov, organizacije team buildingov in drugih športnih ter družabnih aktivnosti. »Moja vizija v sklopu športnega centra vključuje tudi večji plavajoči pomol, na katerem bi lahko priredili kakšen koncert, jutranjo jogo ali celo prvo judo tekmo na vodi. Želim si, da Panorama ne bo samo bar, kamor bodo ljudje na hitro prišli na kavo, ampak da bo ponudila prijeten ambient, v katerem se bodo ljudje sprostili, pozabili na vsakodnevne skrbi ter uživali v panoramskem razgledu na jezero. Vabljeni na sprehod ob jezeru in na sprostitve ob Šmartinsko jezero, kjer se bodo lahko sami prepričali o lepoti, energiji in ponudbi Panorame!« je z vabilom sklenil David Vuzem.

EVA MIHELIČ

Opremili prostor za razvoj prvega cepiva proti covid-19

Logaško podjetje OPIKAR d. o. o. je izvedlo projekt čistih prostorov za podjetje BioNTech, kjer so v sodelovanju s Pfizerjem, razvili prvo cepivo proti covid-19. OPIKAR je inovativno družinsko podjetje, ki na svojem področju spada med vodilne v svetovnem merilu ter ustvarja visoko dodano vrednost.

V podjetju že vrsto let skrbijo za čiste prostore, zrak in vodo. Njihove glavne dejavnosti so projektiranje in izgradnja čistih prostorov, klimatizacijske tehnike hvac – strojnih inštalacij ter proizvodnja steklenih operacijskih dvoran. Storitve so primerne za absolutno čiste prostore v farmacevtski in medicinski industriji, biotehnologiji, kemični, prehrambeni in avtomobilski industriji ter drugih proizvodnih obratih s posebnimi zahtevami po absolutno čistem zraku. Njihovi naročniki so svetovno znane farmacevtske in biotehnološke korporacije, kot so Sandoz, Novartis, Roche, GSK in Bayer Pharma.

Skupno zaposlujejo 50 ljudi, ves razvoj pa imajo v logaški obrtni coni, od koder so s svojimi storitvami in znanjem po vsej Evropi znani kot discipliniran, zanesljiv in zelo prilagodljiv partner, kjer je kakovost zagotovljena. Podjetje kljub zaostrenim razmeram na trgu prepoznava nove poslovne priložnosti. »Še posebej smo se specializirali za montažo sten in stropov čistih prostorov, pandemija nalezljive bolezni covid-19 pa nas je spodbudila k lastnemu razvoju in proi-

zvodnji edinstvenih steklenih modularnih operacijskih dvoran, ki zagotavljajo najvišjo stopnjo čistosti. Povpraševanje po tovrstnih dvorah zdaj dobivamo z

vseh koncev sveta,« je v oddaji Podjetno naprej med drugim izpostavil 29-letni direktor podjetja Luka Puntarič.

DEJAN ŠRAML

Namen projekta finMED je povečati financiranje inovacij v sektorjih zelene rasti z izboljšanjem izvajanja politik in strategij ter uvedbo inovativnih storitev podpornih institucij (grozdov, podjetniških podpornih organizacij) v Sredozemlju.

Projekt nudi konkretne dosežke in rezultate na treh ravneh:

- **področju oblikovanja politik** – razvijanje in prilagajanje novih konceptov, načel in praks financiranja strategij zelene rasti;
- **področju inovativnega in podjetniškega podpornega okolja** – izboljšanje sodelovanja (na regionalni in nadnacionalni ravni) med vpletenimi deležniki in premostitev vrzeli med podjetji in finančarji;
- **področju krepitve zmogljivosti v zelenem sektorju** – spodbujanje in aktivno podpiranje podjetij in mikro, malih ter srednje velikih podjetij za najahtevnejše finančne izzive.

Projektni partnerji

Interreg
Mediterranean
finMED

finmed@regione.piemonte.it
finmed.interreg-med.eu

Projekt je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj

Direktor podjetja OPIKAR Luka Puntarič je dejavnost in uspeh podjetja predstavil tudi v oddaji Podjetno naprej na TV Slovenija.

SEMENIČ TRANSPORT D.O.O., PODNANOS

Z uporabo (bio)metana do nižjega ogljičnega odtisa

Glavna dejavnost družinskega podjetja Semenich transport je logistika, kjer že več kot 40 let opravljajo prevoze za širok krog strank. Podjetje je vedno gradilo na kakovosti in na inovativnosti ter iskalo dodatne poslovne priložnosti v podporo svoji osnovni dejavnosti. V zadnjem obdobju so tako sprva za lastne potrebe, kasneje pa tudi za trg, razvili dve inovaciji, ki sta jim pomagali zmanjšati stroške poslovanja. Najprej so izdelali lahko prikolico za tovorna vozila, kasneje pa so se lotili še zelo obetavnih predelav tovornih vozil na plin.

Bogdan Semenich s svojima sinovima Davidom in Tadejem, v družinskem podjetju Semenich transport skupaj razvijajo inovativne dvogorivne predelave tovornih vozil na plin, prvo tako predelano vozilo pa so predstavili že pred leti na srečanju prevoznikov v Ajdovščini.

peljano maso tovora in kilometre, saj so pri svojem delu vedno zelo pozorni tudi na okoljski vidik. Svoje rešitve so najprej preizkusili v svoji floti, jih optimizirali in kasneje ponudili tudi na trg.

Tovornjaki na alternativna plinska goriva

Veliko govorimo o tehnologijah, ki prihajajo in bodo znižale izpuste CO₂ v transportu, napovedujemo na primer baterijske tovornjake in to-vornjake na gorivne celice. Že res, da imajo taka vozila zagotovo potencial, vendar trenutno te inovacije še niso na voljo ali pa so predvsem predrage.

Zato lastnik podjetja **Bogdan Semenich**, ki pri razvoju v podjetju sodeluje s svojima sinovima **Davidom** in **Tadejem**, izpostavlja, da so že danes lahko zelo dobra ekološka realnost tovornjaki na plinski in dvogorivni pogon, ki lahko pomembno prispevajo k zmanjševanju negativnih vplivov na podnebje.

V podjetju Semenich transport se že deset let se ukvarjajo tudi z uporabo alternativnih plinskih goriv v transportu, gre predvsem za goriva UNP/LPG (propan-butan) ter SZP/CNG in UZP/LNG (oba metan), ki omogočajo znatno znižanje izpustov CO₂ v transportu. Kot še boljše rešitev pa izpostavljajo biometan,

ki ga pridobivamo iz biodpadkov, njegova uporaba pa nima ogljičnega odtisa in ga močno podpira tudi Evropska skupnost.

Njihove dvogorivne predelave vozil

Plinska goriva v motorjih tovornjakov uporabljajo tako, da del dizelskega goriva zamenjajo s plinskim gorivom. Taka vozila imenujemo dvogorivna vozila, saj istočasno uporabljajo obe gorivi, plinsko in dizelsko. S tem lahko pomembno zmanjšajo ogljični odtis in znižajo tudi stroške za gorivo. To prepoznavajo tudi naročniki prevozov, ki se odločajo za plinska vozila in so za prevoz s plinskim vozilom pripravljeni plačati nekaj več, saj tudi sami na tej osnovi plačajo nižje okoljske dajatve.

S svojo visoko usposobljeno ekipo predelavo vozila opravijo v le petih dneh. Najbolj viden del predelave je vsekakor rezervoar za plin v obliki valja, v motor in vozilo pa vgradijo tudi ostale potrebne komponente, ki so očem manj vidne. Sistem je trajnostno naravnan in ga lahko prenesemo iz tovornjaka na tovornjak.

Prihodnost v novih inovacijah

V podjetju Semenich transport pozitivno zrejo v prihodnost. Izzivov in z njimi priložnosti jim tudi v bodoče ne bo zmanjkalo. Sledili bodo novim tehnologijam in ostalim novostim v transportu, še večjo skrb posvečali aktivnemu delu z zaposlenimi ter proaktivno iskali nove rešitve. S tem bodo še naprej omogočali kvalitetne usluge poslovnim partnerjem in skupaj z njimi dosegali višjo dodano vrednost.

ANTON ŠIJANEC

Zaposlene v podjetju Semenich transport k iskanju rešitev, ki povečujejo dodano vrednost, motivira velika konkurenca v transportu. Skozi leta so se zato že navadili, da na realne probleme, na katere naletijo pri opravljanju svoje dejavnosti, odgovorijo aktivno in z iskanjem izvirnih inovativnih rešitev.

Lahke nadgradnje in prikoliče

Že pred leti so tako razvili in konstruirali optimalne nadgradnje in prikoliče, ki omogočajo, da lahko na tovornjak s prikolico sprejmejo tovor z maso namenjen tovornjakom s polprikloniki. Z uporabo naprednih materialov so maso vozil uspeli znižati tudi do 2.000 kg ter s tem dosegli, da so lahko sprejeli več tovora in tako povišali dodano vrednost. Ob tem so seveda znižali tudi ogljični odtis na pre-

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitve računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridružujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

KOVINARI POZOR, PRODAMO: stroj za reduciranje cevi od 5 do 42 mm, stoječi stroj za vrezovanje navojev do 10 mm, stroj za krivljenje cevi na trn do 32 mm, stroj za krivljenje cevi do 60 mm (slalom) brez trna, rezkalni stroj ALG 100, polavtomat za razrez cevi Pedrazzoli 350, ekscenter stiskal-

nico 1 t in 15 t ter dvigalo Abus 2000 kg. Informacije na telefon 041 639 737

info@adriabager.com
tel: 031724989
WWW.ADRIABAGER.COM
STROJI - OPREMA - REZERVE DELI

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.
Cena samo 240 € brez DDV
www.ika.si

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 21-02-001

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **julijski** Obrtnikovi borzi je **21. junij 2021.**

NAROČILO NA REVISO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- faksu: 01 50 54 373
- navadni pošti na naslov:
OZS, Celovška c. 71,
1000 Ljubljana

OBRTNE STORITVE

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

BARTOL

OSEBNA DVIGALA
TOVARNNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

MATERIAL

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: polna izbira transportnih koles za vse namene: pohištvena, krom svetleča zaščita, Inox elektro polirani AISI 304, antistatika, temperaturno odporna kolesa za pekarnice in kafilnice, kolesa z brezsladno površino, kolesa za večje obremenitve in kolesa za čistilne stroje. Dodatni popust pri večjih količinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni roki) in brezplačna dostava na vaš naslov. Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. Informacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in na www.kolesa.net. Iščem nove sodelavce za pomoč pri pospeševanju prodaje, s svojim s.p.-jem ali d. o. o.-jem. Šifra oglasa: 21-01-001.

Acrytech®
Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

POSLOVNE STORITVE

V.I.P. Računovodstvo poskrbi: da plačate le toliko davkov, kot je potrebno in niti centa več, da so vaši dokumenti urejeni ažurno, kvalitetno in zanesljivo, da vam svetujemo tako, kot je za vas najboljša, da si vedno vzamemo čas za vaše poslovanje. Poslovalnice imamo po vsej Sloveniji. Pišite nam na: info@vip-racunovodstvo.si, pokličite na 08 2002 688. Šifra oglasa: 21-04-003

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravilnih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju - maj: 11., 12., 13., 14. in 15., junij - 10., 11., 12., 13., 14. delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793 (vsak delavnik od 9. do 10. ure). Šifra oglasa: 21-05-001

IZDELAVA POLIETILENSKIH VREČK po naročilu - vrečke za smeti, zip vrečke, natron vrečke, škropljive, vrečke za vakumiranje, opp vrečke, vrečke za pasje iztrebke. Več informacij: Jožko Mlakar s. p., Šebrelje 12, 5282 Cerklje, www.vrecke.net, tel. 051 428 594. Šifra oglasa: 21-05-002

BUKOV OGLJE: Prodajamo kakovostno bukov oglje, brez prahu, peska in zemlje. Cena po dogovoru, informacije na 070 712 261, Oglaček, prodaja oglja, Jernej Gantar s.p., Logatec.

NEPREMIČNINE

ŠKOFJA LOKA - Trata, oddam proizvodni prostor v izmeri 1.196 m², cca 700 m² v pritličju in 500 m² v nadstropju, povsod je višina 4 m, vsa potrebna infrastruktura - voda, kanalizacija, industrijska elektrika, ogrevanje, šibkotočne instalacije, pisarna, sanitarije, garderoba, čajna kuhinja. Prostor so primerni tudi za skladiščenje. Informacije po tel. 041 610 995. Šifra oglasa: 21-07-001

V CENTRU KRŠEGA ob obvoznici KK-CE se prodaja poslovno-stanovanjski objekt v skupni izmeri 2.000m² kot celota, primeren za poslovno ali proizvodno dejavnost. vsa potrebna infrastruktura. informacije na 041 366 153.

RAZNO

V PODJETJU PHARSOL d.o.o. nudimo izvedbo testiranja s hitrimi antigenski testi na Covid-19. Storitve opravimo na sedežu vašega podjetja in poskrbimo, da ne motimo delovnega procesa. Informacije po tel. 041 945 959 ali e-pošti: info@pharsol.com. Šifra oglasa: 21-09-002

Borza EEN

Več oglasov s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko pogledate na spletni strani www.een.si v rubriki »Borza poslovnih priložnosti«.

Oddajte brezplačni oglas (ponudba in povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Informacije:
Obrotno-podjetniška zbornica Slovenije
Enterprise Europe Network (EEN)
Kontakt: **Edina Zejnič**
Tel.: 01 58 30 586
E-pošta: een@ozs.si

BRNL20210219001 – Nizozemsko podjetje, ki razvija in proizvaja trajnostne rastlinske sestavine, išče proizvajalca v EU za predelavo botaničnega materiala v končne izdelke.

BRRU20210302002 – Rusko trgovsko in gradbeno podjetje išče dobavitelje tlakovcev različnih barv in oblik.

BRFR20210304001 – Francosko podjetje, ki izdeluje ročno okrašene sponke za lase in sodeluje z večjimi blagovnimi znamkami, išče dobavitelja kovinskih okvirjev in delov za sponke za lase.

BRPL20210212001 – Poljsko podjetje, specializirano za prodajo in montažo kegljišč ter dobavo kegljaških dodatkov, išče proizvajalce/dobavitelje kegljev, izdelkov za vzdrževanje kegljišč in druge opreme za kegljanje.

BOIT20200312001 – Italijansko podjetje, proizvajalec v steklu ter olju in kisu vložene zelenjave, morskih sadežev ter kumaric, išče distributerje in trgovske zastopnike.

BOUA20210131004 – Ukrajinsko podjetje, proizvajalec peletov, išče distributerje.

BOTR20210126001 – Turško podjetje, specializirano za vretenske motorje, zemeljske agregate v civilnem in vojaškem letalstvu ter lahko gradbeno opremo, išče distributerje in trgovske zastopnike.

BODK20210301001 – Dansko podjetje ponuja programske rešitve za inšpekcijske preglede podjetjem v različnih proizvodnih panogah ter išče komercialne zastopnike.

BOES20210203001 – Špansko podjetje, specializirano za virtualno resničnost, išče distributerje svojega inovativnega vizirja za mobilne naprave.

BOUA20210131002 – Ukrajinski proizvajalec pritrdilnih elementov išče distributerje.

BRGR20200826001 – Grško podjetje, ki je razvilo nov pameten reševalni jopič, išče proizvajalca športne opreme, ki bi ga lahko proizvedel.

BRGR20210310001 – Grško podjetje, specializirano za izdelke klinične prehrane in medicinske opreme, išče nove proizvajalce enteralne prehrane.

BRDE20210312002 – Nemško start-up podjetje, ki se ukvarja s prodajo in oblikovanjem oblačil iz trajnostnih vlaken s poudarkom na nogavicah, išče proizvajalca nogavic iz bambusovih vlaken.

BRFR20210311001 – Francosko gradbeno podjetje išče dobavitelje mreže za zaščito pred vetrovi.

BRPL20210316001 – Poljsko distribucijsko podjetje išče kozarce za viski in druge alkoholne pijače.

BRGR20200416002 – Grško podjetje, ki je razvilo specializirano programsko opremo za olajšan zeleni prehod v pomorskem sektorju, išče partnerje za ustanovitev skupnega podjetja.

BRDE20210301001 – Nemško start-up podjetje, ki je razvilo pametni pisarniški sistem, ki omogoča takojšnjo personalizacijo delovnih prostorov, išče pilotske preizkuševalce za pisarniško opremo.

BOUA20210201001 – Ukrajinsko podjetje, razvijalec in proizvajalec mineralnega kompleksa za živali na kmetiji, išče distributerje.

BOPL20210126001 – Poljsko podjetje, specializirano za proizvodnjo kovinskih elementov, ponuja storitve laserskega rezanja kovin, prebijanje in upogibanje kovin.

BOPL20210218001 – Poljsko podjetje, proizvajalec daril in dodatkov za ljubitelje živali (nogavice, vrečke, vrči), išče distributerje in trgovske zastopnike.

BOES20210301001 – Špansko podjetje, proizvajalec zvočno izolacijskih ekoloških plošč, išče distributerje, trgovske zastopnike in podizvajalce.

BORU20210223002 – Rusko podjetje, proizvajalec kreativnih izdelkov za otroke in odrasle, išče distributerje.

BOPL20210218003 – Poljsko podjetje, proizvajalec naravnih rastlinskih izvlečkov za kozmetiko, išče distributerje.

BORU20210222002 – Rusko podjetje, proizvajalec naravne kozmetike s probiotiki (propolis, med, mleko, cedra itd.), išče distributerje.

BOMK20200916001 – Makedonsko podjetje, proizvajalec češnjeve paprike in medene paprike, išče distributerje.

BRES20210211001 – Špansko podjetje, specializirano za industrijsko avtomatizacijo, vzdrževanje in električne instalacije, išče proizvajalca peči za raziskovalne laboratorije.

BRRU20210301001 – Rusko podjetje, proizvajalec biorazgradljivih embalažnih materialov, išče dobavitelje polipropilenskega filma, litega polipropilenskega filma ter polietilen tereftalatnega filma.

BRDE20210301002 – Nemško podjetje, veletrgovec neživilskih izdelkov za hišne ljubljence, išče dobavitelje izdelkov iz lesa za hišne ljubljence.

BRTR20210223001 – Turško podjetje, ki se ukvarja s servisiranjem tovornjakov, išče dobavitelje rezervnih delov za tovornjake (Daf, Iveco, Man, Mercedes, Scania, Volvo, Renault).

BRIT20210205001 – Italijansko podjetje, ki deluje na področju ogrevanja in kuhanja,

prekajevanja hrane, išče dobavitelje plinskih peči, peči na drva, žarov ter lesa, peletov in briketov.

BRSK20210316001 - Slovaško podjetje, proizvajalec tehnic, išče dobavitelja cinkove zlitine za tlačno litje.

BRRU20210326001 - Rusko podjetje, distributer avtomobilskih izdelkov za osebna in tovorna vozila, išče dobavitelje silikonskih maziv za avtomobile, čistil za steklo, čistil za avtomobile, strojev za pranje vozil ter prenosnih avtomobilskih sesalnikov.

BRUK20210324001 - Britansko podjetje, ponudnik rešitev za trajnostno embalažo, išče proizvodnjo za izdelavo embalaže, zračnih blazin, skrčljive folije in vrečk iz kompostiranih materialov.

BRFI20210323001 - Finsko start-up podjetje, specializirano za vadbno opremo, išče proizvajalca za vadbno podlogo, z izkušnjami na področju blaga in materiala, ki ga je mogoče reciklirati.

BRFR20210324001 - Francosko podjetje, veletrgovec in distributer igrac, išče dobavitelje barvnih vetnic ali partnerja, ki ima zmožnost proizvodnje barvnih vetnic.

BRAM20210325001 - Armensko podjetje, proizvajalec začimb, išče dobavitelje surovin.

BRBG20210226001 - Bolgarsko podjetje, distributer naravnih, organskih in živalskih proizvodov po principu pravične trgovine, išče proizvajalce hrane in surovin ter proizvajalce kozmetičnih sestavin.

BRRO20210302001 - Romunsko podjetje, studio za arhitekturo in oblikovanje, išče partnerje/zunanje izvajalce, specializirane za arhitekturno oblikovanje, 3D izdelavo, oblikovanje izdelkov, znamčenje in utrjevanje znamk ter projekte za prosti čas.

BRRO20210302002 - Romunsko digitalno podjetje, išče partnerje/zunanje izvajalce specializirane spletni razvoj, oblikovanje, digitalno trženje in pisanje besedil.

BRRO20210305001 - Romunsko podjetje, ki se ukvarja z izdelavo pogrebnih spomenikov in hišnih okraskov, išče dobavitelje granita, marmorja, travertina, krede in oniksa.

BRFR20210218001 - Francosko podjetje, ki načrtuje in izdeluje šolske mize, išče proizvajalca lesenih miznih plosč.

BRDE20210315001 - Nemško zagonsko podjetje, išče proizvajalce utežnih plosč iz volframa, niklja in železa.

BRJP20210402001 - Japonsko podjetje, ki oskrbuje občine in lokalne ponudnike komunalnih storitev, išče trajnostne izdelke in tehnologije za distribucijo.

BORU20210321001 - Rusko podjetje, proizvajalec LED svetilk, išče distributerje.

BOTR20210311002 - Turško podjetje, specializirano za proizvodnjo dizelskih generatorjev od 7,5 do 2000 kW, išče distributerje.

BOXK20210303001 - Kosovsko podjetje, ki proizvaja leseno pohištvo, išče distributerje.

BOUA20210301004 - Ukrajinski proizvajalec kovinskih konstrukcij išče poslovne partnerje za sklenitev sporazuma o proizvodnji.

BOIT20210331001 - Italijansko zagonsko podjetje išče zastopnike za svojo inovativno večnamensko platformo za upravljanje industrijskih obratov.

BOAT20210331001 - Avstrijsko podjetje, ki ponuja individualne svetovalne storitve na področju predpisov o varnosti strojev in proizvodnih obratov in pokriva teme funkcionalne varnosti, zaščite pred eksplozijami, direktive o delovni opremi in oznake CE, išče zastopnike v Evropi.

BRNL20210319001 - Nizozemsko podjetje, ki izdeluje otroško posteljnino in tekstil za vrtnice, išče proizvajalce tkanin, ki jim lahko dobavijo majhne količine.

BOTR20210317003 - Turški proizvajalec transportnih sistemov in sistemov za razsutni tovar za prehrabni, kovinski in kemični sektor išče distributerje in komercialne zastopnike.

BOXK20210301002 - Kosovski proizvajalec športnih oblačil, spodnjega perila in nogavic, išče distributerje.

BOTR20210319001 - Turško podjetje, specializirano za vrtalne in rezalne stroje, išče distributerje in trgovske zastopnike ter ponuja proizvodni sporazum.

BRRU20210325001 - Rusko podjetje, ki je specializirano za lasersko rezanje, štančanje, upogibanje, varjenje, prašno lakiranje kovin in pločevine, išče dobavitelja kovin in materialov za obdelavo kovin.

BRDE20210326001 - Nemško podjetje na področju izolacijske tehnologije išče podizvajalce za vgradnjo in popravila.

BRFR20210407001 - Francosko podjetje specializirano za oblikovanje avtomatskih linij za industrijsko pekarstvo, išče proizvodnega partnerja za proizvodnjo pečic po francoskih specifikacijah. Partner naj bo specializiran za varjenje in strojno mehaniko.

BOUA20210313007 - Ukrajinsko podjetje išče distributerje za njihove izdelke za nego avtomobilov.

BOUA20210402002 - COVID-19: Ukrajinski proizvajalec medicinskih mask za obraz išče distributerje in zastopnike.

BOTR20210402001 - Turško podjetje specializirano za stroje za asfaltiranje in gradnjo cest išče distributerje in trgovske zastopnike.

BOMK20210326001 - Makedonski proizvajalec kovinskih izdelkov išče zastopnika ali poslovnega partnerja za sklenitev sporazuma o proizvodnji.

BOAL20210324001 - Albanski proizvajalec pritrilnih elementov in vijakov išče distributerja.

BOHR20210319002 - Hrvaško podjetje ponuja licence in/ali pogodbe s podizvajalci za popravila/kranje in prekrivanje s kompozitnimi materiali za ojačitev ladijskih konstrukcij in cevi.

BOIT20210326002 - Sicilijansko podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo čokolade in likerjev, išče distributerje.

BOCZ20210322001 - Češki proizvajalec papirnatih prtičkov, brisač, toaletnega papirja in drugih izdelkov za dnevno higieno išče distributerja.

BOES20210330001 - Španski proizvajalec kmetijskih kemikalij in gnojil (tudi organskih) za vrtnarjenje in kmetijsko proizvodnjo išče zastopnike ali distributerje.

BOPL20210104002 - Poljsko podjetje išče distributerje za nove zaščitne obrazne maske. Maska je narejena iz lahkega materiala z antibakterijskimi lastnostmi. Za večjo zaščito imajo maske skriti žep za filtriranje delcev.

BOIN20210222001 - Indijsko podjetje, ki se ukvarja z naprednimi tehnologijami, kot so obnovljiva energija, robotika in skladiščenje energije, išče primerne partnerje za sporazume o distribucijskih storitvah.

BRUK20210413001 - Britanski proizvajalec oblačil išče dobavitelja ali oblikovalca oblačil za invalide z enostavnim oblačenjem.

BRBE20210408001 - Mlado belgijsko podjetje išče evropskega proizvajalca ali dobavitelja personaliziranih magnetnih kovinskih škatel za otroke.

BOAL20210224001 - Albansko podjetje specializirano za predelavo in brizganje tehnično izpopolnjenih izdelkov iz plastike ponuja svoje storitve v okviru proizvodnega sporazuma.

BOGR20210408001 - Grška mikro pivovarna za ročno izdelavo piva išče mednarodne trgovske zastopnike ali distributerje.

BOTR20210216001 - Turški proizvajalec gnojil in hranil za rastline išče distributerje.

BOUA20210413001 - Ukrajinsko podjetje specializirano za ročno izdelavo lesenih igrac in lesenih dodatkov za dom išče distributerje.

BOXK20200826001 - Kosovski proizvajalec pohištva išče distributerja.

BORU20210412002 - Rusko podjetje, ki je razvilo senzor gibanja velikega dosega za sisteme za nadzor in avtomatizacijo razsvetljave skladišč, parkirišč, industrijskih in mestnih zgradb ter dvorišč, išče distributerje.

BOXK20200824001 - Kosovski proizvajalec kakovostnih vin in alkoholnih pijač išče distributerje.

BOIT20210409001 - Zadruga italijanskih proizvajalcev vin išče distributerje v Evropi.

BORU20210414001 - Ruski proizvajalec medicinskega eksoskeleta išče distributerje ali zastopnike.

BOUK20210325001 - Britanski proizvajalec skuterjev, invalidskih vozičkov, hoič, medicinskih izdelkov in športnih stolov išče distributerje.

BOUA20210405001 - Ukrajinski proizvajalec otroških in ženskih oblačil išče poslovne partnerja za sklenitev sporazuma o proizvodnji, podizvajalstvu ali sporazuma o skupnem vlaganju.

BOIT20210408003 - Italijansko podjetje za praženje kave išče zastopnike in distributerje.

BOHR20210315002 - Hrvaški proizvajalec vrečk s semeni užitne trave za hišne ljubljence išče distributerje ali partnerje za sklenitev licenčne pogodbe.

BOPL20210407002 - Poljski proizvajalec svetilk za trajno razkuževanje zraka išče distributerje, prodajne zastopnike in spletne trgovine.

BOXK20200901003 - Kosovski proizvajalec pohištva išče distributerje in poslovne partnerje za sklenitev proizvodnega sporazuma.

BOBG20210408002 - Bolgarsko podjetje išče poslovne partnerje za skupna vlaganja za gradnjo sončnih parkov v Evropi.

BOCZ20200521001 - Češko podjetje, ki razvija, izdeluje in izvaja izredno natančne in občutljive sisteme testiranja za odkrivanje puščanja, išče trgovske zastopnike na Madžarskem in Hrvaškem ter v Bolgariji, Romuniji, Sloveniji in Turčiji. Podjetje je uveljavljeno in znano na češkem in slovaškem trgu ter ima izkušnje v mednarodnem sodelovanju. Ponuja sodelovanje na podlagi sporazuma o trgovinskih agencijah.

BOCZ20210316002 - Češko podjetje, ki razvija in proizvaja analizatorje za organsko vezane halogene, išče poslovne partnerje z dobrim poznavanjem lokalnega trga. Podjetje in njegovi izdelki so uveljavljeni in znani na mednarodnem trgu. Podjetje išče zastopnike in distributerje.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti,
v službi in doma!

Poiščite nas vsak mesec na prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na
www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

Daaaaaaaaaaaaa
aaaaaaaaaaaaaa
aaaaaaaaaaaaaa
aaaaaaaaaajša
vožnja

*z novo generacijo
visokokakovostnih
goriv Q Max*

www.petrol.si

